

OSMANLI BELGELERİNDE VAKFIKEBİR

-1-

2018

Geçmiş olmayanın geleceği de yoktur. Tarih, geçen zamanların şahididir. Günlük yaşamımıza yol gösterir ve eski zamanlardan bilinmeyen olayları anlatır.

Gelecekte bizi nelerin beklediğini ancak geçmişte başımıza gelenlerden anlayabiliriz.

Türk Milleti olarak her zaman gurur duyduğumuz ve gelecek nesillere gururla anlatabileceğimiz bir tarihe sahibiz.

Bölgenin merkezi olan Vakfikebir ilçemizde çok önemli tarihi mirası olan bir yerleşim yeridir.

Görev süremiz boyunca Vakfikebir'imizin bir hafızası, bir arşivi olsun, her fani gibi bizlerde bu görevlerden ayrılırken gelecek nesillere bir miras bırakalım düşüncesi ile önemli çalışmalar gerçekleştiriyoruz.

Bunlardan birisi de "Osmanlı Belgelerinde Vakfikebir" isimli bu çalışmamız oldu.

Bu eser bize Vakfikebir özelinde Osmanlı'nın devlet sistemi hakkında bilgiler sunmaktadır.

Vakfikebir ve Osmanlı Dönemine ilişkin araştırma yapmak isteyen kişilere bir başvuru kitabı olacaktır.

Eserde devlet içindeki kurumlar arasında yapılan resmi konulardaki yazışmalarla beraber, Osmanlı dönemindeki günlük hayata dair bazı kesitlerde bulabileceksiniz.

Kitabı inceleyen okuyucular Vakfikebir'de Osmanlı dönemindeki yaşam hakkında bazı bilgiler ve ipuçları da yakalamış olacaktır.

Bu çalışmamız da aile içi sorunların giderilmesi, toplumsal hayat, halkın resmi kurumlara bakışı, resmi kurumların halkın sorunlarına bakış açısı gibi bugünle kıyaslama yapabileceğimiz belgeler seçilmiştir.

İlçemizin geçmişine ışık tutacak, gelecek nesillerimizin Osmanlı Döneminde ilçemizde yaşanan günlük yaşam ile ilgili olarak bilgi sahibi olabileceği ve kaynak olarak kullanabileceği bu kitap da emeği geçen Mehmet Mustafa POLAT'a teşekkür ediyorum.

Muhammet BALTA

Vakfikebir Belediye Başkanı

Kefe beğlerbeğine hüküm ki;

Mektûb gönderüp, tüccâr tâifesinden Mehmed ve Hüseyin ve Ömer nâm kimesneler Seydi Reis gemisiyle Sohum'dan ticâret tarîkiyle gelürler iken gemileri Büyükliman nâm mahalde karaya inüp pârelenüp mezbûrlardan mâadâ doksan nefer tüccâr ve dört yüz nefer esîr bi-inâyetillâh halâs olup lâkin Çerâkiseden olup Cana Sancağıbeği Vegergan bazı tevâbii ile ve bazı sipâhîleriyle gelüp halâs olan esîrleri ve esbâb ü emvâllerin gâret ü hasâret edüp ziyâde zulm ü teaddî eyledüklerin inhâ edüp tazallum eyledüklerin ilâm eyledüğün ecilden zikrolunan tüccâr tâifesinün gâret olunan esîrleri ve esbâbların mezbûrlardan zuhûra getirüp bî-kusûr ashâbına teslim olunmasın emr edüp buyurdum ki;

Vardukda bu bâbda bi'z-zât onat vechile kemâl-i tekayyüd ile mukayyed olup zikr olunan gemide olan tüccâr tâifesinün ve gayrı Müslimânların gâret ü hasâret olunan esîrleridür ve emvâl ü esbâblarıdır bî-kusûr müşârun-ileyh beğden ve yanınca bile olan tevâbiinden tahsîl edüp zuhûra getirüp dahi şer'le ashâbına teslim eylesin. Bu husûsda gereği gibi basîret üzere olup pâ-yı ikdâm ü ihtimâmda dakika fevt eylemeyesin ki eyyâm-ı adâlet-ünvânımda bir ferde zulm ü teaddî olduğuna rızâ-yı şerîfim yokdur ve ne vechile tedârik olunur aynen yazup bildüresin.

16 Cemâziyelevvel 995

Kefe beylerbeyine hüküm ki;

Mektup göndererek tüccar Mehmet, Hüseyin ve Ömer isimli şahıslar Seydi Reis'in gemisiyle ticaret için Sohum'dan gelirler iken gemileri Büyükliman (Vakfikebir) denilen bölgede karaya oturup parçalandığını, tüccarlardan başka doksan tüccar ve dört yüz esirin Allah'ın yardımıyla kurtulduklarını, ancak Çerkez asıllı Jana Sancakbeyi Vegergan bazı adamları ve askerleri ile gelerek kurtulan esirleri ve tüccarların mallarını zorla alarak fazlasıyla zulüm yaptığını bildirmişsin.

Sözü edilen tüccarların yağmalanan esirlerinin ve mallarının ortaya çıkarılıp eksiksiz olarak sahiplerine teslim edilmesini emredip buyurdum ki;

Bu emrim sana ulaştığında bizzat dikkatli bir şekilde hareket edip sözü edilen gemideki tüccarların ve diğer yolcuların yağmalanan esirleri olsun, malları ve eşyaları olsun eksiksiz olarak adı geçen beyden ve yanındaki adamlarından tahsil edip ortaya çıkartarak kanun yoluyla sahiplerine teslim edesin. Bu hususta gereği gibi basiret üzere olup gayret ve ihtimamda dakika kaybetmeyesin. Benim adaletli devrimde bir kişiye bile zulüm ve adaletsizlik yapılmasına razı değilim.

24 Nisan 1587

TUĞRA

Mahmud bin Abdülhamid

Nişân-ı şerîf-i âlî şân-ı sâmi-mekân-ı sultânî ve tuğra-yı garrâ-yı cihân-sitân-ı hakanî hükmü oldur ki,

Erbâb-ı istihkâkdan işbu râfi'-i tevkî'-i refiu'-ş-şân-ı hakanî Mehmed Halîfe ibn-i Osman zîde-salâhuhû Dîvân-ı Hümâyûn'uma arzuhâl edüp Trabzon sancağında Foldemera kazâsında Komandara karyesi civârında Beğpınarı nâm mahalde binâ eylediği musallâya müceddeden minber vaz' ve ikâmet-i salât-ı Cuma ve ıydeyne izn-i hümâyûn erzânî ve ber vech-i hasbî hitâbeti dahi kendüye tevcîh ve yedine berât-ı âlî-şânım verilmek bâbında istidâ-yı inâyet eylediği pâye-i serîr-i a'lâma telhîs olundukda sâdır olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince tevcîh ve Anadolu Muhâsebesi'ne kayd ile müceddeden berâtı i'tâ olunmak fermânım olmağın hakkında mezîd-i inâyet-i pâdişâhânem zuhûra getürüp bin iki yüz otuz iki senesi Cemâziyelâhîrinin üçüncü günü târîhiyle müverrah verilen ru'ûs-ı hümâyûnumn mücebince bu berât-ı hümâyûnu verdim ve buyurdum ki, mezbûr Mehmed Halîfe ibn i Osman zîde salâhuhû varup vech i meşrûh üzere ber-vech-i hasbî hitâbet-i mezkûra mutasarrîf olup edâ-yı hizmet eyledikten sonra işbu berât-ı âlî-şânıma muğâyir ber-vech-i hasbî hitâbeti umûruna taraf-ı âhardan hiç ferd mâni'u müzâhim olmayup dahl ü taarruz kılmayalar. Şöyle bileler, alâmet-i şerîfeme itimâd kılalar. Tahrîren fi'l-yevmi'r-râbi'-i aşer min şehri-i Cemâziyelâhîr sene isnâ ve selâsîn ve mieteyn ve elf.

Kostantiniyye el Mahrûse

TUĞRA (II. MAHMUD)

Dünyaya hükmeden yüce padişahın tuğrasını taşıyan bu belgenin hükmü odur ki,

Padişahın yüce tuğrasını taşıyan belgeyi elinde bulunduran hak sahiplerinden Osman oğlu Mehmed Halife Divan-ı Hümayun'uma dilekçe sunup Trabzon sancağında Foldemera? Kazasına (Vakfıkebir) bağlı Komandara (Rıdvanlı) köyü civarında Beypınarı denilen mahalde yaptırdığı musallaya yeni bir minber koyarak Cuma ve bayram namazları kılınması ve ücretsiz olarak hatiplik görevinin kendisine verilmesi için iznimi istediği özet olarak bildirilmiştir.

İsteddiği izni vererek hatiplik görevini kendisine vererek Anadolu Muhasebesi Kalemî'ne kaydının yapılmasını ve kendisine yeniden berat verilmesini emredip 27 Nisan 1817 tarihinde bu beratı verdim ve buyurdum ki;

Osman oğlu Mehmed Halife varıp açıklandığı şekilde ücretsiz olarak hatiplik vazifesine sahip olup hizmetini yerine getirdiği sürece beratımın hükümlerine aykırı olarak hatiplik görevine hiç kimse engel olmasın. Şöyle bileler, alametime itimat kılalar.

İstanbul

1 Mayıs 1817

Mülhakâtıyla Trabzon Vâlisi Vezîrim Hayreddin Paşa iclâlühûya ve rütbe i sâniye ashâbından eyâlet i merkûme defterdârı Mehmed Necib zîde ulüvvühûya ve Trabzon mollasına ve azâ yı meclis zîde kadruhüme hüküm ki,

Trabzon sancağında Akçaabad kazâsına tâbi Vakfikebir nâhiyesi kurâsından Usburlu karyesi sâkinelerinden katiletan mütevefkiye olan Ümmügülsüm bint-i İsmail verese-i münhasiresinden zevci İbrahim bin Mehmed kendü tarafından asâleten ve sulbiye sağîre kızı Naile tarafından velâyeten ve verese-i sâire dahi asâleten meclis-i şer'î şerîfde mezbûrenin kâtili olmak üzere ihzâr olunan Ramazanlu karyesi sâkinlerinden Osman bin Ömer nâm kimesne ile hîn-i terâfû'lerinde merkûm Osman refikleri Ahmed ve İsmail ile sirkat-i emvâl için mütevefkiye-i mezbûrenin hânesine girüp mezbûre men eylediğinden merkûmân kapı hâricinde buldukları hâlde merkûm Osman bıçak ile mezbûreyi katl ve idâm eylediğini tav'an ikrâr eylemesiyle kendüsine kısâs lâzım gelerek merkûmların cümlesi mahbese ilkâ olunmuş olduğu bâ-ilâm ve mazbata inhâ olunmuş ve cânib-i Fetvâhâne'den dahi müfâd-ı ilâma nazaran kâtil-i merkûm Osman maktule-i mezbûre Ümmügülsüm'ü mucibi kısâs olan katl ile katl etmiş olduğu tav'an ikrârıyla sâbit olmuş olmağla bu sûrette maktule-i merkûmenin verese-i kısâsdan afv etmedikleri hâlde bizzât huzûrlarında kâtil-i merkûm Osman'ın bir nehc-i şer'î kısâs edilmesini ve mezbûrân Ahmed ve İsmail'in ta'zir olunmaları lâzım geleceği zahr-ı ilâma tahrîr ve imlâ kılınmış olmağla bundan böyle verese-i mezbûre kâtil-i merkûmu kısâsdan afv etmedikleri hâlde bizzât huzurlarında icrâ-yı kısâs ve eğer verese-i mezbûre cümleten veyahud içlerinden biri afv eder veya sulh olur ise ol hâlde kısâs sâkit ve mesele diyete münkâlib olacağından iktizâ-yı şer'îsinin icrâsıyla kâtil-i merkûmun dahi li-eclî'l-mücâzât Dersaadetim'e gönderilmesi ve suret-i iş'âra nazaran merkûmân Ahmed ve İsmail her ne kadar hâne-i mezkûreden bir şey alamayarak avdet etmiş ise de bunlara âdeta ahz nazarıyla bakılacağına ve bu misûllülerin üç aydan üç seneye kadar vaz'-ı pranga olunması kanûn-ı cezâ ahkâmı iktizâsından bulunduğu binâen merkûmânın dahi habsi târihinden itibâren üçer mâh müddetle pranga-bend olarak hidemât-ı lâzımede bi'l-istihdâm müddetleri hitâmında sebillerinin tahliyesi bâbında lâzım gelen emr-i şerîfimin ısdârı Meclis-i Vâlâ-yı Ahkâm-ı Adliye'mden bâ-mazbata ifâde ve inbâ olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i mülûkâneme arz ile lede'l-istizân ber-minvâl-i muharrer icrâ-yı iktizâsı husûsuna irâde-i seniyye-i mülûkânem ta'lîkiyle ol bâbda emr-i hümayûn-ı şehriyârânem sünûh ve sudûr eylemiş olmağın siz ki vâli-i müşârun-ileyh ve defterdâr ve mevlânâ vesâir mûmâ-i leyhimsiz ber-vech-i muharrer maktule-i merkûmenin verese-i kısâddan afv etmedikleri hâlde kâtil-i merkûm Osman'ın ber-nehc-i şer'î icrâ-yı kısâsı ve eğer verese-i mezkûre cümleten veyahud içlerinden biri afv eder veya sulh olur ise ol hâlde iktizâ-yı şer'îsinin icrâsıyla merkûmun li-eclî'l-mücâzât Dersaadet'e gönderilmesi ve merkûmân Ahmed ve İsmail'in dahi habsleri târihinden itibâren üç mâh müddetle pranga-bend olarak hidemât-ı lâzımede bi'l-istihdâm müddetleri hitâmında tahliye-i sebilleri irâde-i seniyye-i mülûkânem muktezâsından idüğü malûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh icrâ-yı ahkâm-ı şeriat-i garrâya müsâberet ve alâ kilâ et-takdireyn bâ-ilâm ve mazbata der-bâr-ı madelet-karâr-ı mülûkâneme inhâ ve iş'ârına mübâderet eylesesiz, şöyle bilersiz.

C_ADL_045_2722

Trabzon Valisi Vezir Hayrettin Paşa'ya, Trabzon Defterdarı Mehmet Necip'e, Trabzon Mollası'na ve meclis azalarına hüküm

Trabzon'un Akçaabad kazâsına bağlı Vakfikebir nâhiyesi Usburlu (Güneyköy) köyü sakinlerinden iken öldürülen İsmail kızı Ümmügülsüm'ün mirasçılarında kocası Mehmet oğlu İbrahim ve diğer mirasçılar ile ölenin katil zanlısı olarak mahkemeye getirilen Ramazanlı köyü sakinlerinden Ömer oğlu Osman arasında yapılan duruşmada; "Osman'ın arkadaşları Ahmet ve İsmail ile birlikte hırsızlık için ölenin evine girdikleri, ölen ise bunları engellemeye çalıştığı, bunun üzerine ikisi kapı dışında durup Osman ise bıçak ile Ümmügülsüm'ü öldürdüğünü" kabul ettiği, Osman için kısas lazım gelerek hepsinin hapse atıldıkları ilam ve tutanakla bildirilmektedir.

Fetvâhane makamından da maktul Ümmügülsüm'ü kısas gerektirecek şekilde öldürdüğünü kabul eden katil Osman'ın eğer maktulün mirasçıları affetmezler ise bizzat onların huzurlarında kısas edilmesi, Ahmet ve İsmail'in ise cezalandırılmaları bildirilmiştir. Eğer mirasçılar katili kısastan affetmezler ise bizzat huzurlarında kısasın uygulanması, mirasçıların tamamı veya içlerinden sadece biri affeder veya sulh olurlar ise kısas hükmü düşerek ceza diyete (tazminata) çevrileceğinden hukuken gereğinin yapılması katilin de cezasının infazı için İstanbul'a gönderilmesi, Ahmet ve İsmail her ne kadar evden bir şey almayarak geri dönmüş iseler de bunların da üçer ay prangaya vurularak gerekli hizmetlerde çalıştırılıp süreleri bitiminde salverilmeleri hususunda emir verilmesi Meclis-i Valâdan tutanakla bildirilmiştir. Sizler ki vali, defterdar, kadı ve diğerlerisiniz, yazıldığı şekilde maktulün mirasçıları kısastan affetmemeleri durumunda katil Osman'a kısas cezası uygulanması, eğer mirasçıların tamamı veya içlerinden bir tanesi affeder veya sulh olur iseler katilin cezasını çekmek üzere İstanbul'a gönderilmesi, Ahmet ve İsmail'in ise hapisleri tarihinden itibaren üçer ay prangaya vurularak gerekli hizmetlerde çalıştırdıktan sonra salverilmeleri emrim olmuştur. Kanun hükümlerini uygulayarak durumu tutanakla bildirmeniz emr olunmuştur. Bunu böyle bilersiz

29 Ekim 1848

C_ADL_045_2722

Ma'rûz-ı çâker i kemîneleridir ki,

Merkez Trabzon sancağı dâhilinde Vakfikebir kazâsına tâbi Samaruça (Samaruska) nâm karyesi fakat Hristiyan tebea-i şâhânenen meskûn iken henüz bir mabedleri olmayup icrâ-yı âyîn ve ibâdetlerinde su'ûbet ve eşkâl çekmekte ve mahrûm u me'yûs kalmakda olduklarından işbu asr-ı mekârim-hasr-ı hazret-i mülûkânede tûlen otuz ve arzan yirmi ve kadden yirmi zirâ olmak ve Aya Mariya nâmıyla tesmiye olunmak üzere bu defa bir bâb kilisenin binâ ve inşâsına müsâade-i aliyye bî-dirîğ ve sezâvâr buyrulması tebea-i merkume tarafından merbût arıza ile niyâz ve istirhâm olunmağla sâye-i mekârim âde-i hazret-i mülûkânede tebea i merkûme bu yüzden dahi nâil-i merâm ü be-kâm ve mesrûr u hândân olmak üzere kilise-i mezkûrun ber-minvâl-i muharrer binâ ve inşâsına ruhsatı hâvî iktizâ eden emr-i âlinin şeref-sudûr ve ihsânı bâbında emr ü fermân hazret-i men lehü'l-emrindir. Trabzon Vâlisi,

Mühür (Rum Patriği Krilyos)

5 Şaban 1274

Muktezâsı Dîvân ı Hümayûn'dan

Meâl-i arıza; Trabzon sancağına tâbi Vakfikebir kazâsına tâbi Samaruça karyesinde Rum tebea i şâhâneye mahsûs mabed olmadığından tûlen otuz ve arzan yirmi ve kadden kezâlik yirmi zirâ olarak Aya Mariya nâmında müceddeden bir bâb kilise binâ ve inşâsına ruhsatı hâvî emr-i âli i'tâsı niyâzından ibâret olmağla bu sûretde badehû iktizâsı icrâ olunmak üzere evvel emirde kilise inşâ olunacak mahal neresidir ve vakıf ve milletin veyâhûd arâzî-i mîriyyedenmidir ve karye-i merkûmenin hangi mahalline inşâ kılınacaktır ve mutasarrıfı kimdir ve ehl-i İslâm'a bir güne mazarratı varmıdır? Buraları mahallinde bi'l-etrâf meclisce gereği gibi tahkik ve bâ-mazbata ve tahrîrât der-bâr-ı şevket-karâr-ı mülûkâneye inhâ ve tenmîk olunmak için isti'lâmı hâvî emirname-i sâmilere tastîr buyrulması menût-ı re'y-i âsafileri idüğü muhât-ı ilm-i âlileri buyruldukda fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Emirname-i Sâmi yazıla.

6 Şevvâl 1274

BOA.HR.MKT, 239 / 086

Aciz kulları arzeder ki,

Trabzon sancağı dahilinde Vakfikebir kazasına bağlı Samaruska (Yeşilyurt) köyünde yalnızca Hristiyanlar yaşadığı hâlde henüz bir tapınakları olmayıp ayinlerini yapmakta zorluk çekmekte ve üzüntü duymakta olduklarından padişahın bu iyiliksever döneminde otuz zira (22, 70 m.) uzunluğunda, yirmi zira (15,14 m.) genişliğinde ve yine yirmi zira (15,14 m.) yüksekliğinde Aya Mariya ismi verilmek üzere bir kilisenin inşasına padişah tarafından izin verilmesi adı geçen halk tarafından dilekçe ile talep edilmektedir. İyiliksever padişahın sayesinde bu halk bu sebeple arzularına ulaşmaları ve mutlu olmaları için anılan kilisenin belirtildiği şekilde inşasına ruhsat verildiğini bildiren yüce emrinizin verilmesi hususunu arz ederim.

Rum Patriği Krilyos

21 Mart 1858

Gereği Dîvân ı Hümayûn'dan sorulsun.

Arzuhalin içeriği; Trabzon sancağına bağlı Vakfikebir kazasına bağlı Yeşilyurt köyünde Rum tebeaya mahsus bir tapınak olmadığından otuz zira (22, 70 m.) uzunluğunda, yirmi zira (15,14 m.) genişliğinde ve yine yirmi zira (15,14 m.) yüksekliğinde Aya Mariya isminde yeni bir kilise yapılması talebinden ibarettir. Gerekli izin verilmek üzere öncelikle kilise inşa edilecek bölgenin neresi olduğu, vakıf arazi mi, devlet arazisi mi, şahıs arazisi mi olduğu, köyün neresinde inşa edileceği, Müslümanlara bir zararı olup olmadığı gibi hususlar ilgililerce yerinde gereği gibi araştırılarak tutanak ve resmî yazı ile İstanbul'a bildirilmesi hususunda yetkilere emir verilmesi arz edilir.

Konuyla ilgili olarak Sadaret makamından yetkililere emir yazılsın.

9 Mayıs 1858

BOA.HR.MKT, 239 / 086

جانبداری جوانی حضرت مستارین ترسانه عدله مشاری حضرت

مالا

ترسانه عابره فابریه رزق استوارم انقص ابکه صغ اینک قضاء

باری قری کت اولسنن طولای بلاصه افراج اولنه اوله

مخافیه مکتب برکونه مدارتعیس اولیقتنن جلم طریضن ابکی راضه

وقف کبر قرضی ضبطه سرکه کت استخوانی منعی تقسیم ابیدیک

عضال تقه والاره بیله اوزرک نفا ایال فاضه اولعلم الحقیقه

اورام مستورم اولی علی قولا ای کتبه وبار لفظن صاع برقیه

اورام مستورم اولی علی قولا ای کتبه وبار لفظن صاع برقیه

OSMANLI ARŞIVI		
A.) MKT. NZD		
340	43	

انقضا بقیه بنقصیه
اورده کتبه
انقضا بقیه
انقضا بقیه

Cânib-i Seniyyü'l-Cevânib-i Hazret-i Müsteşârî'den Tersâne-i Âmire Müsteşârî Hazretlerine

Tersâne-i Âmire fabrikalarında istihdâm olunmakta iken sağ elinin kazâen parmakları şikest olmasından dolayı bilâ-maaş ihrâc olunmuş olan Mehmed Efendi'nin memleketinde bir gûne medâr-ı maaşı olmadığından bahisle Trabzon eyâleti dâhilinde Vakfikebir kazâsı zabtiye ser-gerdeliğinde istihdâmını müsted'î takdîm eylediği arzuhâl manzûr-ı vâlâları buyrulmak üzere leffen irsâl kılınmış olmağla mûmâ-ileyh fi'l-hakîka orada müstahdem olduğu hâlde mi sakat olmuştur? Ve bir taraftan medâr-ı maaşı yok mudur? İktizâsına bakılmak üzere keyfiyetin bi't-tahkîk iş'ârı bâbında emr ü irâde hazret-i men lehü'l-emrindir.

1277 Receb 12

Sadaret Müsteşarlığı'ndan Tersane-i Amire (Donanma) Müsteşarlığı'na

Tersane fabrikalarında çalışmaktayken kaza sonucu sağ elinin parmakları kırılmasından dolayı maaş bağlanmaksızın işten çıkartılmış olan Mehmed Efendi'nin, memleketinde hiç bir geçim kaynağı olmadığından bahisle Trabzon eyaleti dahilinde Vakfikebir kazası Zaptiye Binbaşılığı'nda istihdamını talep eden dilekçesi görüşünüze sunulmak üzere gönderilmiştir. Adı geçen şahıs gerçekten de orada çalışırken mi sakat kalmıştır? Bir taraftan geçim kaynağı yok mudur? Gereğine bakılmak üzere durumun araştırılarak bildirilmesi hususunda emir ve irade makamınıza aittir.

24 Ocak 1861

Trabzon Vâlisi'ne

Gümüşhâne sancağına tâbi Torul kazâsı ahâli-i gayr-ı müslimesinden olup Trabzon sancağı dâhilinde kâin Vakfikebir kazâsına muzâf Şarlı iskelesinde fırıncılık etmekte bulunan Todor oğlu Mihail'in katilen fevt olan oğlu Todor'un vereseyle kâtili denilen Vakfikebir'e tâbi Kireç karyeli Tuloğlu Mehmed'in icrâ olunan mürâfa'a ve muhâkeme-i şeriye ve kânuniyelerini mutazammın ilâm ile meclis-i tahkikden tanzim olunan mazbata ve istintâk varakasının gönderildiği beyânıyla icrâ-yı icâbı istizânına dâir 9 Cemâziyelâhir sene 278 târihli ve altmış yedi numaralı olarak vârid olan tahrîrât-ı behiyyeleri Meclis-i Vâlâ-yı Ahkâm-ı Adliye'ye havâle ile Muhâkemât Dâiresi'nde lede'l mütâlâ'a mezkûr ilâm ve zahrına muharrer Fetvâhâne işareti meâllerine nazaran verese-i merkûme mezbûr Mehmed'in külliye inkârına mukârin zan ve ihtimâle mebnî tasaddî etmiş oldukları katli-i mezkûr davaları iltifâta şâyân olmadığı cihetle müddeâ aleyh merkûma muârazaya kâdir olmayacakları gösterilmiş ve mazbata-i mezbûrede muharrer tahkîkât-ı nizâmiye hükmünce bu bâbda merkûm Mehmed şübheden kurtulamayacağı anlaşılmiş olup ancak tarafeynin şerh olunan iddia ve ifâdâtında müteveffâ-yı merkûm kable'l vefât cârihi merkûm Mehmed idüğünü mahallinde müdür ve nâib-i kazâ vesâire yanlarında ifâde etdiğini beyân ve merkûm Mehmed dahi cerhin vukûundan altı gün mukaddem zabtiyelik etmek için Tirebolu kazâsına gittiğini muahharan oradan celb olunduğunu dermiyân eylemiş olmalarına göre müteveffâ-yı merkûm kable'l vefât böyle söylediği sahihan mesmûları olmuş mudur? Olmuş ise merkûm vukû-ı cerhden sonra hayli müddet yaşamış olduğu halde merkûm Mehmed getirdilüp ne sebebe mebnî muvâcehe olunmamışdır? Bursı müdür ve nâib-i kazâ vesâireden ve vukû-ı cerhden evvel merkûm Mehmed'i Tirebolu'da gören varmıdır? Ve olduğu sûretde merkûm karyesinden oraya ne vakit gitmiş ve ne kadar müddet durmuşdur? Şurası dahi merkûmun karyesiyle Tirebolu kazâsı meclis ve ahâlisinden istifsâr ve tahkik olunmak lâzım geleceğinden badehû icâbına bakılmak üzere ber vech i muharrer keyfiyetin bi't tahkik tebeyyün edecek hâlin bâ mazbata inhâ ve bu bâbda iktizâ edenlerin icrâ yı istintâkiyla zîri mühür veyâ imzâlarıyla musaddak istintâknâmenin isrâ olunması husûslarının savb-ı devletlerine bildirilmesi tezekkür kılınmağla ol vechile icâbının serian icrâ ve inhâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

1278 Receb 24

Trabzon Valisi'ne

Gümüşhâne'nin Torul kazası gayrimüslim ahalisinden olup Trabzon'un Vakfikebir kazasına bağlı Şarlı (Beşikdüzü) İskelesi'nde fırıncılık yapan Todor oğlu Mihail'in öldürülen oğlu Todor'un mirasçıları ile katili olduğu söylenen Vakfikebir'in Kireç köyünden Tuloğlu Mehmet'in duruşmalarını ve verilen hükümleri içeren ilam ile tahkikat meclisinden düzenlenen tutanak ve sorgulama belgesinin gönderildiği bildirilerek gereğinin yapılması talebinize dair 12 Aralık 1861 tarih ve 67 numaralı resmi yazınız Yargıtay Muhakemat Dairesi'nde görüşülmüştür. Sözü edilen ilam ve arkasına yazılı Fetvahane işareti anlamlarına bakıldığında, Tuloğlu Mehmet'in olayı tamamen inkar etmesi üzerine maktulün mirasçılarının zan ve ihtimale dayanarak açmış oldukları cinayet davaları kayda değer bulunmamıştır. Tahkikat Meclisi tutanağına göre davalı Mehmet'in de şüpheden kurtulamayacağı anlaşılmıştır. Ölü Todor'un ölmeden önce kendisini yaralayanın Mehmet olduğunu müdür, kaza hakimi ve diğerlerinin yanında ifade etmesine, Mehmet'in de olaydan altı gün önce zaptiyelik yapmak için Tirebolu'ya gittiğini, olayın ardından oradan getirildiğini öne sürmüş olmasına göre ölen şahsın ölmeden önce böyle söylediğini kesinlikle işitmişler midir? İşitmişlerse ölen şahıs yaralama olayından sonra hayli müddet yaşamış olduğu hâlde niçin Mehmet getirtilip yüzleştirilmemişlerdir? Bu husus müdür, kaza hakimi ve diğerlerinden sorulmalıdır. Ayrıca Yaralama olayından önce Mehmet'i Tirebolu'da gören var mıdır? Eğer varsa, Mehmet köyünden ne zaman Tirebolu'ya gitmiş ve orada ne kadar kalmıştır? Bu husus da katil zanlısının köyü ile Tirebolu kazası meclisi ve ahalisinden sorulması gerekecektir. Daha sonra gereğine bakılmak üzere yazılan hususların araştırılarak ortaya çıkacak durumun tutanak ile bildirilmesi, bu konuda gerekli görülenlerin sorgulanmasıyla altı imzalı ve mühürlü sorgulama belgesinin gönderilmesi hususları kararlaştırılmıştır. Buna göre gereğinin hızlı bir şekilde yerine getirilmesi ve sonucun bildirilmesi rica olunur.

25 Ocak 1862

Pîşgâh-ı Meâlî-İktinâh-ı Hazret-i Vekâlet-penâhîlerinde

Marûz-ı Çâker-i Kemîneleridir ki,

Trabzon sancağında Vakfikebir kazâsı ahâlisinden Gemicioğlu Ahmed Reis nâm kimesnenin kaza-i mezbûra ihrâc eylemiş olduğu kırk kile tuz için ibrâz eylediği bir kıta tezkirenin târihi atik olmasından dolayı hâsıl olan iştibâh üzerine bi't-tahkîk mezkûr tuzu reîs-i merkûm Polathâne limanında lenger-endâz ı ikâmet olan sefinelerden aldığı anlaşılmiş olduğuna binâen zikr olunan tuzun mahallince müsâderesi icrâ olunmak üzere mağazası temhîriyle reîs-i merkûmun dahi te'dîbi Trabzon gümrük memûru efendi tarafından bâ tezkire inhâ olunmaktan nâşî talimât-ı seniyyesine mürâcaat olundukda bu misüllü ecnebî tuzu nakl ve ihrâc eden kesânın devletce mücâzât olunması talimât-ı mezkûrenin egerçi yirmi ikinci bendinde muharrer bulunmuş ise de merkûm Ahmed Reîs'in tutulup müsâdere olunan mezkûr ecnebî tuzu için Gümrük memûrlarına olan muhâlefetinden dolayı üzerine terettüb etmesi lâzım gelen mücâzâta dâir cezâ kâunnâme-i hümayununda bir güne sarâhat-i kayda zafer-yâb olunmadığına binâen merkûm hakkında ne vechile muâmele olunmak lâzım geleceğinin arz ve istizânıyla badehû şeref-müte'allik buyrulacak emr ü fermân-ı âlî-i cenâb-ı hıdîv-i a'zamîleri vechile tesviye-i icâbı meclis-i kebîr i eyâletin cümle-i müzâkerâtından ve icrâ-yı iktizâsı her hâlde menût ve mütevakıf-ı emr ü irâde-i âlî-i Sadâret-penâhîleri olan mevâddan bulunmuş olmağla ol bâbda ve her hâlde emr ü fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

Kaymakam-ı Vâli ve Muhâsebeci-i Eyâlet-i Trabzon
Es-Seyyid Mehmed Tahir

Trabzon fi 19 Zilhicce 79 ve fi 25 Mayıs sene 79

Sadaret Makamının Engin Kavrayışlı Huzuruna

Aciz kulları arzeder ki,

Trabzon sancağında Vakfikebir kazası ahâlisinden Gemicioğlu Ahmet Reis isimli kişinin Vakfikebir'e çıkarmış olduğu kırk kile tuz için ibraz ettiği belgenin eski tarihli olmasından dolayı edilen şüphe üzerine araştırılarak bu tuzu anılan reisin Polathane limanında demirlemiş bulunan gemilerden aldığı anlaşılmıştır. Bunun üzerine Trabzon Gümrük Memurunun, sözü edilen tuzun müsâdere edilerek mağazanın mühürlenmesini yazılı olarak bildirmesinden dolayı konuyla ilgili talimata başvurulduğunda bu gibi yabancı tuzu nakledip karaya çıkararak kişilerin devletçe cezalandırılmaları talimatın yirmi ikinci bendinde yazılı olduğu anlaşılmıştır. Ancak Ahmet Reis'in el konulup müsâdere edilen yabancı tuzu için gümrük memurlarına yaptığı muhalefetten dolayı kendisine kesilmesi gereken cezaya dair ceza kanunnamesinde bir açıklığa rastlanmamıştır. Bunun üzerine Ahmet Reis hakkında ne şekilde işlem yapılacağı Trabzon Meclisi tarafından sorulmaktadır. Gereğinin yapılması için Sadaret makamının emirleri beklenmektedir.

Trabzon Vali Vekili ve Eyalet Muhasebecisi
Seyyid Mehmet Tahir

6 Haziran 1863

Mazbata

1196

Trabzon Meclis-i Kebir ve Tahkiki'nin 3 Zilkade 1280 / 18 Mart 1280 târihinde Meclis-i Vâlâ'ya havâle buyurularak Muhâkemât Dâiresi'nde mütâlaa kılınan mazbatalarıyla melfûf istintâk varakaları ve Vakfikebir kazâsı meclisinin mazbatası sûreti vesâir evrâk-ı müteferria meâllerinden müstebân olduğu üzere kaza-i mezbûra tâbi Kızılağaç karyeli Kardaşoğlu Ali nâm şahıs yine o civarda kâin Horeverha denilen köy ahâlisinden Şehidoğlu Salih zimmetinde bâ sened iki bin kuruş alacağı olduğu beyânıyla tahsilini istidâ etmekle müddeâ-aleyh merkûm ile sened-i mevcûdda isimleri gösterilen şühûd celbiyle isticvâb edildikde husûs-ı mezbûrda adem-i malûmât beyân etmiş olmalarından nâşî merkûm Ali istintâk olundukda bir karı maddesinden dolayı beyenlerinde tekevvin eden husûmet üzerine ızrâr kasdıyla merkûm Salih'in ber takrîb mührünü ele getürerek mezkûr senedi tahrîr ve temhîr etmiş olduğunu ikrâr edüp fakat merkûm tarafından bin kuruşa Molla Ali nâm kimesneye satılmış ve Trabzon'da Filesöğlü Banika nâm tâcirin mesrûk malı idüğü inde't-tahkik anlaşılmış olan bir esterin sirkatinde olan medhalini merkûm inkâr ile işi mezbûr Salih'e tahmîl etmiş ise de merkûm Molla Ali'den peşinen alınan üç yüz kuruşu kendi kabz eylemiş ve Salih dahi mebâliğ-i mütebâkiyeden hissesi olarak kendisine üç yüz kuruş havâle edildiğini söylemiş olmalarına nazaran şu ester maddesinde de merkûmânın fâ'il-i müşterik oldukları tebeyyün etmiş olmasıyla mevcûd üç yüz kuruş Ali'den ve ester dahi olduğu mahalden istirdâd ile sâhiblerine verilmiş idüğü ve bir şahsa müte'allik evrâk-ı mahsûsada sahtekârlık eden ve bu sahte evrâkî bilerek isti'mâl eyleyen şahsın bir seneden üç seneye akdar habsle te'dîb edilmesi kânun-ı cezânın yüz elli beşinci ve binek ve yük hayvanlarını çalan adamlar haklarında dahi bir mâhdan bir seneye değin kezâlik habs cezâsıyla mu'âmele olunması iki yüz yirmi dördüncü maddeleri ahkâmı icâbindan olarak merkûm Salih'in görmüş olduğu habs cezâsı cünha-i vâkr'asından dolayı hakkında kâfi görünerek kefalet altında durmasına da kânunen lüzûm olmadığına mebnî bunun taht-ı kefaletden kurtarılması ve merkûm Ali'nin târih-i habsi olan seksen senesi Cemaziyelulâsının yirmi dördüncü gününden itibâren iki sene müddetle mahallinde habs edilmesi husûslarının bâ emirnâme-i sâmi Trabzon Vâliliği'ne bildirilmesi tezekkür kılınmağın ol bâbda

BOA.MVL, 675/ 032

Mazbata

1196

Trabzon Vilayet Meclisi'nin 30 Mart 1864 tarihinde Meclis-i Valâ'ya havale edilerek Muhakemat Dairesi'nde görüşülen tutanakları, ekli sorgu varakaları ve Vakfikebir kaza meclisinin tutanak kopyası vesâir ilgili evrak içeriklerinden anlaşıldığı üzere; Vakfikebir'e bağlı Kızılağaç köyünden Kardaşoğlu Ali isimli kişi yine o civarda bulunan Horeverha (Pınarlı) köyü ahâlisinden Şehidoğlu Salih zimmetinde senet karşılığı 2.000 kuruş alacağı olduğunu bildirerek tahsilini talep etmekle davalı Salih ve senette isimleri yazılı şahitler çağırılarak sorgulandıklarında konu hakkında bilgileri olmadığını açıklamış olmalarından dolayı adı geçen Ali sorguya çekildiğinde bir karı meselesinden dolayı aralarında oluşan husumet üzerine zarar vermek kastıyla bir şekilde Salih'in mührünü ele geçirerek sözü edilen senedi yazıp mühürlemiş olduğunu kabul etmiştir. Yine Kardaşoğlu Ali, Trabzon'da Filesöğlü Banika isimli tüccardan çalınıp 1.000 kuruşa Molla Ali isimli bir kişiye satıldığı anlaşılan bir katırın çalınması olayındaki ilgisini inkar ederek bu işi Salih'e yüklemiş ise de Molla Ali'den peşin alınan 300 kuruşu kendisinin aldığı, Salih de geri kalan paradan hissesi olarak kendisine 300 kuruş havale edildiğini söylemiş olmalarına göre bu çalınan katır maddesinde Ali ve Salih'in ortak fail oldukları kesinleşmiş olmakla mevcut 300 kuruş Ali'den ve çalıntı katır da olduğu yerden geri alınarak sahiplerine verilmiştir. Bir şahısla ilgili özel evrakta sahtekarlık eden, bu sahte evrakı bilerek kullanan şahsın bir seneden üç seneye kadar hapisle cezalandırılması ceza kanununun yüz elli beşinci, binek ve yük hayvanlarını çalanlar hakkında da bir aydan bir yıla kadar hapis cezası verilmesi iki yüz yirmi dördüncü maddeleri hükümleri gereği olarak adı geçen Salih'in gördüğü hapis cezası suçundan dolayı yeterli görülerek kefalet altında durmasına da kanunen gerek olmadığından kefalet altından kurtarılması, adı geçen Kardaşoğlu Ali'nin ise hapis tarihi olan 6 Kasım 1863 tarihinden itibaren iki sene müddetle mahallinde hapsedilmesi hususlarının bir Sadaret emri ile Trabzon Vâliliği'ne bildirilmesi kararlaştırılmıştır.

BOA.MVL, 675/ 032

Ma'rûz ı çâker i kemîneleridir ki,

Trabzon sancağına tâbî' Vakfikebir kazâsı nâhiyelerinden bir nâhiyenin altmış yedi târihinde hazîne mültezimi bulunan Trabzon ahâlisinden Arif Ağa nâhiye i mezbûra mülhak Bodamlı ve Cebele karyelerinin a'şâr-ı şer'iyesini tâliblerine ihâle etmek üzere kullarını vekil etmiş olduğundan Sadi oğlu Hacı Emin ve Deli Mehmed oğlu Ömer Ağa'ya yedi bin beş yüz guruş bedel ile ihâle etmiş isem de bi-hikmetillahi Teâlâ ol sene mahsûlât husûle gelmeyüp kurâ-i mezbûrun a'şârı yalnız bin beş yüz kuruşa resîde olmağla istirdâdını mülteziminden istirhâm ve mûmâ-ileyh dahi müsâade gösterüp vekili bulunan el-Hâc Osman Efendi marifetiyle ta'şîr ve idâre ettirmiş olup ondan sonra dahi üç sene mu'ammer olarak kullarından bir şey talep etmemiş olduğu hâlde vefâtından sonra oğlu Emin Efendi Trabzon Sandık Eminliği'ni istihsâl ederek nâfizü'l-keîm bulunmasıyla zarar-ı mezbûru çâkerlerinden tazmîne kalkışup yetmiş ikiden berü çâkerlerinden fuzûlî on bin kuruşu mütecâviz akçe almış olup hakk-ı ubeydânemde gadri mucib hâlât gayr-ı lâyıkada bulunduğu Trabzon vâlisi devletlü paşa hazretlerine arz ve istirhâm olunmağla sıhhati mahalden mazbata oldukda hakkımın tahsilinde himmet buyuracaklarını va'd ve isti'lâm buyurmalarıyla mahallinde istihsâl olunan mazbata her ne kadar arz ve ifâde-i ubeydânemi tasdik eylemiş ise de şâyed bu defa dahi tarafdârlarıyla hakkımın ibtâlîne yürünmemek üzere ihkâk-ı hakka himmet buyrulup hakkımın istihsâli için Trabzon vâlisine hitâben te'kidü'l-mazmûn bir kıta emir-nâme-i sâmi-i hazret-i vekâlet-penâhîleri tastîr ve ihsânına müsâade-i âli-i Sadâret-penâhîleri şâyân buyrulmak niyâzı bâbında ve her halde emr ü fermân hazret-i men lehü'l-emrindir

Bende Trabzon'a tâbî' Vakfikebir kazâsından,
Osman Efendi

8 Şevvâl 283

Aciz kulları arzeder ki,

Trabzon sancağına bağlı Vakfikebir kazası nâhiyelerinden bir nâhiyenin 1851 tarihinde hazîne mültezimi bulunan Trabzon ahâlisinden Arif Ağa bu nâhiyeye bağlı Bodamlı (Güneysu) ve Cebele (Köprücek) köylerinin aşarını taliplerine ihale etmek üzere beni vekil etmiştir. Sadioğlu Hacı Emin ve Deli Mehmetoğlu Ömer Ağa'ya 7.500 kuruş bedel ile ihale etmiş isem de Allah'ın hikmetinden o sene mahsulat elde edilemeyip bu köylerin aşarı yalnız 1.500 kuruşa ulaşmıştır. Bedelin geri ödenmesini Mültezim Arif Ağa'dan rica etmem üzerine o da izin verip vekili olan Hacı Osman Efendi vasıtasıyla idare ettirmiştir. Arif Efendi o seneden sonra üç sene daha yaşamıştır. Ölümünden sonra oğlu Emin Efendi Trabzon Sandık Eminliği görevini eline geçirmiştir. Sözü dinlenir bir kişi olması dolayısıyla aşar vergisinden doğan zararı benden tazmin etmeye kalkışıp 1856'dan beri benden haksız yere 10.000 kuruştan fazla para tahsil etmiştir. Haksız yere zarara uğramama sebep olan bu durumu Trabzon valisi olan paşaya arzettiğimde; "Meselenin doğruluğu yerinden alınacak raporla anlaşıldığında hakkımın tahsil edilmesine yardımcı olacaklarını" vadetmiştir. Gelen raporlar her ne kadar ifademi onaylamış ise de Emin Efendi'nin bu sefer de taraftarlarıyla hakkımın iptal edilmesi için harekete geçmemesi için adaletin yerine getirilmesine yardımcı olunarak hakkımın verilmesi için Trabzon valisine hitaben bir Sadrazam emri yazılmasını arz ve niyaz ederim

Trabzon'un Vakfikebir kazâsından, Osman Efendi

13 Şubat 1867

Huzûr-ı Fehâmet-Mevfûr-ı Hazret-i Vekâlet-penâhî'ye Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki,

Trabzon sancağı dâhilinde kâin Vakfikebir nâhiyesi Müdiri Aynî Efendi geçen gün Trabzon'a vürûd ile bu havâlide "hava çalması" ta'bir olunur bir nevi' hasta[lık] ve sıtma ile ekser ahâlinin keyfsizlendiğini ve şu yüzden ahâlîye bazı mer-tebe dehşet geldiğini ifâde ve Dersaadet'den gelüp oralarda icrâ-yı memûriyet etmekte olan kura memûruyla rûfekâsının dahi bu keyfsizliğe düçâr oldukları cihetle şu vehâmet-i hava bertaraf oluncaya değin muâyene için kura mahalline gelen esnân-ı askeriye erbâbının biraz mehîl i'tâsiyle mahallerine iâde olunduklarını hikâye eylediğinden der-akab Trabzon ka-rantina tabîbi celb olunarak gardiyanbaşı ile beraber tedâbîr-i lâzîme-i sıhhiye icrâsına ve hastaların muâyenesiyle mü-dâvâtına mübâderet eylemek üzere nâhiye-i mezkûreye i'zâm olunmuşlar idi.

Tabîb-i mûmâ-ileyh bu kere avdet ederek meşhûdât ve tahkîkâtına dâir verdiği malûmât üzerine Karantina Müdiri-yeti'nden alınan şukkada tabîb-i mûmâ-ileyh ile gardiyanbaşı nâhiye-i mezkûreye muvâsaletle berâber efrâd-ı ahâliden o makûle isâbet-i hava ile keyifsiz olanları bi'l-muâyene tedâvî-lerine ibtidâr ederek bir takımı dahi havası güzel mürtefî'ce mahallere naklettilmiş ve bu hastalık buralarca herkesce malûm ve meşhûr olan hava çalması denilir ve sonra sıtma-ya tahavvül eder bir şey olup bâ'is-i dehşet olacak ve sirâyet edecek bir illet-i mahûfe olmayarak bundan dolayı lehü'l-hamd asla vefiyât dahî vukû' bulmamış idüğü ve şu bir iki günden beri havanın kesb-i itidâl eylemesi cihetiyle hasta olanların ekserisi sıhhat-yâb olarak havanın tesîri dahi hıffete yüz tuttuğu iş'âr ve Trabzonca dahi böyle sıtma ve hava çalması hastalığı çat pat görölüp işidilmiş ise de bu aralık kesb-i hıffet edüp havalarda görülen itidâle nazaran bunun bütün bütün mündefî' olması eltâf-ı ilâhiye'den memûl bulunduğu ve tabîb-i mûmâ-ileyh Vakfikebir'den öteye doğru sâhilde vâkî' Tirebolu ve Giresun kazâlarına dahi giderek oralarda hastalıktan hiç bir eser bu-lunmadığı izbâr olunmuş ve mezkûr Vakfikebir nâhiyesinden tabîb-i mûmâ-ileyh mu'âvedetiyle tevârüd eden mazbatada dahi ifâdât-ı meşrûha te'yîd ile tabîb-i mûmâ-ileyhin tayîn ve irsâliyle esbâb-ı muhâfaza-i sıhhat-i ahâlînin istikmâline hükûmetce gösterilen müsâra'atdan dolayı cümle-i ahâlî ve fukarâ tarafından duâ-yı efzâyiş-i ömr ü şevket-i şâhânenin tekrâr kılınmakta idüğü derc ve tezkâr olunmuş ve işte nâhiye-i mezkûrede öyle hafif bir hastalık gelip geçmeye yüz tutmuş ve Trabzonca vukû' bulan keyifsizlik sıtma hastalığından başka bir şey olmayup o dahi bertaraf olmak derecesine gelmiş oluşu mücerred ma'lûm-ı sâmi-i cenâb-ı vekâlet penâhîleri buyrul-mak üzere beyân-ı hakikat-ı hâle ibtidâr olundu. Ol bâbda ve her hâlde emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Fî 11 Receb sene 285 ve fî 15 Teşrîn-i Evvel sene 84

BOA.A.MKT.MHM, 425 / 092

Sadrazamlık Huzuru'na Aciz kulları arzeder ki,

Trabzon'a bağlı Vakfikebir nâhiyesi Müdürü Aynî Efendi geçen gün Trabzon'a gelerek bölgede "hava çalması" denilen bir çeşit hastalık ve sıtma ile pek çok ahâlinin rahatsızlandığını ve bu yüzden halkın dehşete kapıldığını ifade etmiştir. İstanbul'dan gelip oralarda görev yapmakta olan asker alma memurlarının beraberindekilerle birlikte bu rahatsızlığa kapılmaları sebebiyle olumsuz hava şartları ortadan kalkıncaya kadar yoklama için kura bölgesine gelen askerlik çağındakilere süre verilerek bölgelerine geri gönderildiklerini anlatmıştır. Bunun üzerine Trabzon karantina doktoru ile gardiyanbaşı gerekli sağlık tedbirlerinin uygulanması ve hastaların muayenesi ile tedavilerine başlamak üzere Vakfikebir nâhiyesine görevlendirilmişlerdir.

Geri dönen karantina doktorunun gözlemlerine ve incelemelerine dair verdiği malumat üzerine Karantina Müdürlüğü'nden alınan raporda; Karantina doktorunun gardiyanbaşı ile birlikte Vakfikebir nâhiyesine gider gitmez halktan rahatsızlananları muayene edip tedavilerine başlayarak bir kısmının havası güzel olan daha yüksek bölgelere nakledildikleri, Hastalığın bölgede herkes tarafından bilinen "hava çalması" denilen ve daha sonra sıtmaya dönüşen bir şey olup dehşet verici ve bulaşıcı korkunç bir illet olmadığı,

Bu hastalıktan dolayı çok şükür asla ölüm meydana gelmediği ve bir-iki günden beri havanın normale dönmesi sebebiyle hastaların pek çoğu sağlıklarına kavuştukları, havanın etkisinin de hafiflediği bildirilmiştir.

Trabzon'da böyle sıtma ve hava çalması hastalığı çat pat görölüp işitilmiş ise de bu aralık hafiflemiş olup havalanın normalleşmesi üzerine hastalığın Allah'ın lütfuyla tamamen ortadan kalkması beklenmektedir.

Karantina doktorunun Vakfikebir'den öteye doğru sahilde yer alan Tirebolu ve Giresun kazalarına da giderek oralarda hastalıktan hiç bir belirti bulunmadığı bildirilmiştir.

Vakfikebir nâhiyesinden dönen doktorun yazdığı tutanakta da açıklanan ifadeler teyit edilmiş olup halkın sağlığının korunması hususunda hükûmetçe alınan hızlı önlemlerden dolayı bütün ahali tarafından padişahın ömrünün ve gücünün artması için dua edildiği belirtilmektedir.

Neticede Vakfikebir nâhiyesinde hafif bir hastalık gelüp geçmeğe yüz tutmuştur. Trabzon'da ortaya çıkan rahatsızlık ise sıtma hastalığından başka bir şey olmayıp o da bertaraf olmak derecesine geldiği Sadaret makamının bilgisine arzedilmiştir. Bu konuda ve her durumda emir verme yetkisi yüce makamdadır.

27 Ekim 1868

Bende Esad Muhlis

BOA.A.MKT.MHM, 425 / 092

Dâire-i Nâfia

Numara: 6

Târih	Numara	Başmuâvin	Müsevvid	Nev-i Müsevedde
4 Rebûlevvel 88	199	Tevfik		Trabzon Vilâyeti'ne Tahrîrât-ı Nezâret

Vakfikebir kazâsına tâbî' Akkilise karyesinden zuhûr eden kömür madenleri numûnelerinin gönderildiğine ve ol bâbda bazı tafsilâta dâir vârid olan tahrîrât-ı devletleri Şûrâ-yı Devlet'e lede'l-havâle mezkûr madenin numûnesine nazaran şiyt tabir olunur bir nev'i linyit ve diğeri dahi kezâlik topraklı linyit kömürü olup bunların vapurlarda isti'mâli kâbil olmayup yalnız soba ve fabrikalarda ve hatab bulunmayan mahaller ve hânelerde kullanılabilir ise de damarlarının lâ-ekall bir arşın kalınlığı ve cesâmeti olmadıkça bundan hiç bir menfaat husûle gelmeyeceğine ve iş bu damarın vüs'at ve cesâmeti ise buraca bilinmeyeceğine mebnî mahallince erbâb-ı vukûf marifetiyle bi'l-keşf isithsâl kılınacak malûmâtın bu tarafa bildirilmesi husûsunun savb-ı sâmilere lüzûm-ı iş'ârı Nâfia Nezâret-i Celîlesi'yle bi'l-muhâbere Nafia Dâiresi'nden ifâde kılınmağla ol vechile ifâ-yı muktezâsına himem-i aliyye-i asafâneleri derkâr buyurulmak bâbında emr ü irâde hazret-i men lehü'l-emrindir.

ŞURA-YI DEVLET NAFİA (BAYINDIRLIK) DAİRESİ

Numara: 6

Târih	Numara	Başmuavin	Katip	Nüshanın Çeşidi
24 Mayıs 1871	199	Tevfik	-	Trabzon Valiliği'ne Bakanlık Yazısı

Vakfikebir kazasına bağlı Akkilise köyünde ortaya çıkarılan kömür madenleri numûnelerinin gönderildiğine ve bu konuda bazı ayrıntılara dair gelen Valilik yazısı Danıştay'a havale edilerek sözü edilen madenin örneğine bakılırsa sheet tabir olunur bir çeşit linyit ve diğeri de yine topraklı linyit kömürüdür.

Bunların vapurlarda kullanılması mümkün değildir. Yalnız soba ve fabrikalarda ve odun bulunmayan bölgeler ve hanelerde kullanılabilir. Ancak yine de damarlarının en az bir arşın (68 cm.) kalınlığı ve cesameti olmadıkça bundan hiç bir menfaat edilemez.

Bulunan damarın genişlik ve cesameti ise buraca bilinmeyeceğine göre yerinde bilirkişiler vasıtasıyla keşif yapılarak edinilecek malumatın bu tarafa bildirilmesi hususu Bayındırlık Dairesi'nden ifade edilmiştir. Bu şekilde gereğinin yerine getirilmesi hususu arz olunur.

24 Mayıs 1871

دافعہ وقت تہ فیلہ سے

۹

عقدتہ اتم حشری

و تقدیر وقتانہ اصول جدیدہ ترقیہ تقابہ اولیٰ بلدی اعضاءیک اسکیں میں کوزیلوہ جدول محکم ادارہ دولتیہ مولدایہ پاریلوہ اعلیٰ بلدیہ
 محاسن اعضاءقہ تقابہ اولیٰ بلدی اسدی محاسن ادارہ دقریہ قہ ایلم نصیرہ اولیٰ بلدیہ عامریکی تذکرہ رسمہ ایلم جانبہ فکوتہہ طوقلیہم یا یلمہ فی اعضاءیک
 تقابہہ بری دولتیہ بلدی ریاستہ شعبہ دتیہ اولیٰ بلدیہ تقابہہ جدیدہہ محرر اولیٰ بلدیہ تقابہ اولیٰ بلدیہ اعضاءیک شریک فاقہ اعضاءیک شریک
 فاقہ لزم کلابقہہ مع ادارہ محکمہ قہ ایلم بعدانقصیہ اولیٰ بلدیہ لریلیہ تذکرہ پارس فاقہ قہ مذکور قاقہ فاقہہ ہر ایلمہ شریکی واقفایہ ہر ایلم
 بر مویب فاقہ فاقہہ ہر ایلم مذکور جدول حضور عالی فاقہ لریلیہ تقابہہ کوسر لیسہ و مذکور جدول لقا فاقہہ فاقہہ اولیٰ بلدیہ اربابہ

امروہ ماہ حضرت سردار نور محمد صاحب عالی کوشی صاحب اہل حشری

Dahiliye Nezâret-i Celîlesi'ne

Atûfetlü efendim hazretleri,

Vakfikebir kazâsında usûl-i cedîde tevfiķan intihâb olunan beledî azâlarının esâmisini mübeyyin gönderilen cedvel meclis-i idâre-i vilâyete havâle ile yazılan ilâmda, belediye meclisi azâlığına intihâb olunanların isimleri meclis-i idâre defterine kayd ile tasdik olunarak memûriyetleri tezkire-i resmiye ile cânib-i hükûmetden taraflarına yazılacağı ve azâ-yı müntehabeden biri devletce beledî riyâsetine nasb u tayîn olunacağı belediye nizâmnâme-i cedîdinde muharrer olduğuna nazaran intihâb olunan azânın şimdilik kâffeten azâlık sıfatıyla tanınması lâzım geleceğinden mahalli idâre meclisinde kayd ile bade't-tasdik ol vechile taraflarına tezkire yazılması zımında kazâ-i mezkûr kaymakamlığına cevâbnâme tastiri ve iktizâ eden reîsin ber-mûceb-i nizâmnâme tayîn buyrulması zımında mezkûr cedvelin huzûr-ı âlî-i nezâret-penâhîlerine takdîmi gösterilmiş ve mezkûr cedvel leffen takdîm kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

Trabzon Vâlisi, Yusuf Ziya

18 Cemâziyelâhir 295 / 7 Haziran 294

İçişleri Bakanlığı'na

Merhametli efendim hazretleri,

Vakfikebir kazasında yeni usule uygun olarak seçilen belediye üyelerinin isimlerini gösterir cetvel vilayet idare meclisine havale edilmiştir. Yazılan ilâmda belediye meclisi üyeliğine seçilenlerin isimleri kaza idare meclisi defterine kaydedilip onaylanarak memuriyetlerinin resmî yazı ile hükümetten kendilerine yazılacağı bildirilmiştir. Seçilen üyelerden biri devletçe belediye başkanlığına atanacağı yeni belediye nizamnamesinde yazılı olduğundan üyelerin şimdilik sadece üye sıfatıyla tanınması gerekecektir. Sözü edilen üyelik seçim cetveli ekte makamınıza takdim edilmiştir.

Trabzon Vâlisi, Yusuf Ziya

19 Haziran 1878

	Hacı Ganioğlu Osman	Kuzmaoğlu Ohannes Ağa	Azâ Kuleymoğlu Mahmud Efendi	Azâ Hadişoğlu Ohannes Ağa	Kürd Alioğlu Yunus Ağa	Azâ İlmî oğlu Temel Ağa	Azâ Sakazâde Mehmed Ağa	Göçezâde Hacı Mehmed Efendi	Azâ Birincizâde Tayyib Efendi	Azâ Mağlıcyan Mıgırdıç Ağa	Hacı Fettahzâde Hasan Ağa	Zamanisoğlu Memiş Ağa	Azâ Hacı Hasanzâde Yusuf Ağa	Reis Bahadırzâde Yusuf Ağa	Azâ Bahadırzâde Derviş Ağa
Bahadırzâde Mustafa Ağa						1	1		1	1				1	1
Bahiloğlu Şükrü			1			1			1		1	1	1	1	1
Kadıızâde Musa Efendi			1			1	1				1			1	1
Boşnakoğlu Osman Ağa						1	1		1				1	1	1
Birincizâde Molla Ali				1		1			1		1		1	1	
Zamanisoğlu Ahmed Ağa			1						1			1	1	1	1
Ofluoğlu Hacı Ali			1			1					1	1	1	1	1
Hacı Ahmedoğlu Tufan Ağa				1		1			1		1		1	1	
Hacı Ahmedzâde Ali Ağa						1	1		1			1	1	1	1
Hasanoğlu Hacı Emin			1	1		1			1				1	1	
Halim Ağazâde Yusuf Ağa							1		1	1			1	1	1
Bayrakdarzâde Ali Ağa				1		1			1		1		1	1	
Kobiyaoğlu Hacı Süleyman	1		1			1	1	1							1
İlmîoğlu Yusuf				1		1			1		1		1	1	
Hacı Ahmedoğlu Molla Hüseyin	1		1			1	1	1							1
Muşmuloğlu Ömer Ağa	1		1			1	1	1							1
Hacı Süleymanoğlu Molla Emin			1			1			1			1		1	1
Berber Hasan Ağa					1			1	1			1		1	1
Boşnakoğlu Mahmud			1	1		1							1	1	1
	3	0	10	6	1	16	8	4	13	2	5	6	11	16	14

Derviş Ağa on dört, Yusuf Ağa on altı, diğer Yusuf Ağa on bir, Memiş Ağa altı, Hasan Ağa beş, Mıgırdıç Ağa iki, Tayyib Efendi on üç, Hacı Mehmed Efendi dört, Mehmed Ağa sekiz, Temel Ağa on altı, Yunus Ağa bir, Ohannes Ağa altı, Mahmud Efendi on, Osman Ağa üç rey kazandıkları bâlâ-yı cedvelden anlaşıldığı cihetle işbu zeyl-i cedvel encümence temhîr kılındı.

Mühürler

21 Cemâziyelevvel 1295 / 11 Mayıs 1294

Meclis-i İdâre-i Kazâya

Belediye Encümeni'nin işbu takdîm eylediği zeyli musaddak intihâb cedveli mütâlâa kılındı. Bâlâda muharrer olduğu üzere Bahadırzâde Yusuf Ağa'nın belediye ri'yâsetinde Derviş Ağa ve Hacı Hasanzâde Yusuf Ağa ve Tayyib Efendi ve Sakazâde Mehmed Ağa ve Temel Reis ve Mahmud Efendi ve Mıgırdıç ağaların azâlîğa tayînleri bi'l-ittifâk karârlaşdırılmış olmağla zevât-ı mûmâ-ileyhimin tezkire-i resmiye ile memûriyetlerinin icrâ ve keyfiyetin berâ-yı malûmât cânib-i celîl-i cenâb-ı vilâyet-penâhiye iş'âr ve izbârî menût-ı re'y-i kâim-makâmîleri bulunmağla ol bâbda.

İdâre-i Meclis-i Kazâ-i Vakfikebir

16 Mayıs 1294

Miladi 28 Mayıs 1878

Trabzon Vilâyet-i Celîlesi'ne

Evrak Numarası: 2604/3

Vilâyet-i celîleleri dâhilinde kâin Büyükliman'a tâbi Çamkiriş karyesindeki hânesi derûnuna karye-i mezkûre ahâlisinden Kara Halil oğlu Yakub nâm kimesnenin delâletıyla muharrerü'l-esâmî eşhâs girerek dört bin kuruşu mütecâviz nukûd ve eşyasını sirkat eylediklerinden ve bu bâbda hükümete vukû bulan mürâcaatdan bir semere hâsıl olmadığından bahisle icrâ-yı îcâbı istidâsını hâvî Hazîne-i Hassa hademelerinden Mehmed Ağa tarafından verilen arzuhâl leffen savb-ı âlîlerine irsâl kılınmış olmağın meâline nazaran bi't-tahkîk iktizâsının îfâ ve keyfiyetinin inbâsına himem-i aliyyeleri masrûf buyrulmak bâbında.

Tebyîz Târih: 21 Kânun-ı Sâni 1302

Trabzon Valiliği'ne

Evrak Numarası: 2604/3

Trabzon dahilindeki Büyükliman'a (Vakfikebir) bağlı Çamkiriş köyündeki evine aynı köyün ahâlisinden Kara Haliloğlu Yakup adlı kişinin yol göstermesiyle isimleri yazılı bazı şahısların girerek dört bin kuruştan fazla nakit ve eşyasını çaldıklarından ve bu konuda yetkililere yaptığı mürâcaatdan bir sonuç çıkmadığından bahisle gereğinin yapılması talebini içeren ve Hazîne-i Hassa hademelerinden Mehmed Ağa tarafından verilen dilekçe ekte valilik makamına gönderilmiştir. İçeriğine bakılarak araştırılıp gereğinin yapılması ve durumun bildirilmesi rica olunur.

1 Şubat 1887

Trabzon Vilâyet-i Celîlesi'ne

Evrak Numarası: 738/22

Vilâyet-i celîlelerine tâbi Şarlı nâhiyesi ahâlisi vekilleri tarafından huzûr-ı sâmi-i Sadâret penâhiye ve nezâret-i âciziye olarak itâ ve leffen sù-yı âlî-i vilâyet-penâhîlerine isrâ kılınan müttehidü'l-meâl iki kîta arzuhâlde işlerinin tesviyesiyçün bu'diyyet-i mesâfesi cihetle merkez vilâyete gidüp gelmekte düçâr-ı müşkilât olduklarından vesâireden bahisle nâhiyelerinde bir kaymakamlık teşkîli ve bu sûret kâbil olamadığı hâlde kurbiyeti hasebiyle Vakfikebir kazâsına tahvîl-i irtibâtı istidâ olunmuş olmağla meâlîne nazaran iktizâ-yı hâlin icrâ ve inhâsına himem-i aliyye-i vilâyet-penâhîleri derkâr buyrulmak bâbında.

Tebyîz Târîhi : 7 Mart 1304

Trabzon Valiliği'ne

Evrak Numarası: 738/22

Trabzon bağı Şarlı (Beşikdüzü) nâhiyesi ahâlisinin vekilleri tarafından Sadrazamlık makamına ve İçişleri Bakanlığı'na sunulup ekte valiliğimize gönderilen aynı mealde iki adet dilekçede, işlerini halletmek için vilayet merkezine gidip gelmekte aradaki mesafenin uzaklığı sebebiyle zorluk çektiklerini bildirerek nâhiyelerinde bir kaymakamlık kurulması, bu mümkün olmaz ise mesafenin yakınlığı sebebiyle Vakfikebir kazasına bağlanmaları talep edilmektedir. İçeriğine bakılarak gereğinin yapılması rica olunur.

20 Mart 1888

ظہیر و فوائدی

مکتوبہ

۶۹

فاریجہ نفاذیہ

OSMANLI ARŞIVI
HR.TH
226 29

دوئلہ اہم حضرت
یونان لمانہ ریاضی و جغرافیہ اولیادہ رسدہ بولہ ندری قضاہ قضاہ آہ نفاذیہ عینہ عکسہ دن در بیون دفترون
یضا بلو کتہ در بی سید برود نفاذیہ تقدیم بیجاہ عین آفا نفاذیہ عینہ اولیادہ قضاہ اولیادہ قضاہ اولیادہ قضاہ اولیادہ قضاہ
بابہ اردوزان قضاہ اولیادہ قضاہ اولیادہ قضاہ اولیادہ قضاہ اولیادہ قضاہ اولیادہ قضاہ اولیادہ قضاہ اولیادہ قضاہ اولیادہ قضاہ

OSMANLI ARŞIVI
HR.TH
226 29

174

Trabzon Vilâyeti Mektûbî Kalemî Hâriciye Nezâret-i Celîlesi'ne

Aded: 19

Devletlü efendim hazretleri,

Büyükliman Redif Taburu kur'a efrâdından olup Rusya'da buldukları tahkîk kılınan iki neferin cihet-i askeriyeden verilen defterden çıkarılan künyelerini mübeyyin pusula leffen takdîm-i pişgâh-ı âlî-i asafâneleri kılınmış olmağla taht-ı silâha aldırılmasıyla malûmât itâsına müsâade buyrulması bâbında emr ü fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

Trabzon Vâlisi, Seyyid Mehmed Kadri

Fî 26 Zilhicce 316 / 24 Nisan 315

Trabzon Valiliği Yazı İşleri Müdürlüğü Dışişleri Bakanlığı'na

Sayı: 19

Devletli efendim hazretleri,

Büyükliman Redif Taburu asker adaylarından olup Rusya'da buldukları anlaşılın iki neferin askeriyeden verilen defterden çıkarılan künyelerini bildirir pusula ekte bakanlığınız makamına takdim edilmiş olmakla bunların silah altına aldırılarak sonucun bildirilmesini arz ederim. Emir verme yetkisi makam sahibinindir

Trabzon Vâlisi, Seyyid Mehmed Kadri

6 Mayıs 1889

Huzûr-ı Âlî-i Hazret-i Sadâret- penâhî'ye

Evrak Numarası: 236/4

Görelle kazâsına merbût Eynesil kasabası ahâlisinden ihtiyacları tahakkuk eden üç yüz hâne halkına iki bin ve kaza dâhilinde bu kabilden olan Kurâ-yı Seba ahâlisine dahi üç bin keyl ki cem'an beş bin keyl mısırın ta'vîzan i'tâsı hâme-pîrâ-yı ta'zîm olan 25 Nisan 307 târihli tezkire-i sâmiye-i Sadâret-penâhîleri üzerine Trabzon vilâyetine iş'âr kılınmışdı. Bunu müteâkib vilâyet-i müşârun-ileyhâdan alınan telgrafnâmede elli bin kile zahîre taleb olunmasına ve evvelce ihtiyâcın beş bin kileden ibâret olduğu revîş-i iş'ârdan anlaşıldığı hâlde muahharan elli bin kile zahîre istenilmesi şâyân-ı mütâlâ'a görünmesine binâen sebk eden istizâha cevâben bu kere vilâyet-i müşârun-ileyhâ idâre meclisinden keşîde olunan ve leffen takdîm kılınan telgrafnâmede ahîren Vakfıkebir ve Akçaabad ve Sürmene kazâlarıyla Şarlı nâhiyesi ahâlisinin dahi zahîre ihtiyâcı olduğu tahakkuk etmesi ve vakt-i hasada değin sâir mahallerden de zahîre istenilmesi kaviyyen me'mûl bulunması hasebiyle mezkûr beş bin kile mısır dâhil olmak üzere elli bin kile zahîre taleb olunduğu ve gerçi şimdilik yirmi beş bin kile mısıra ihtiyâc var ise de bir taraftan mürâca'at tevâlî etmekde olmasına göre ileride elli bin kileye ihtiyâc messedeceği beyânıyla ba'demâ diğer mahallerden mürâca'at vukû'unda başka başka bildirilmek üzere şimdilik yirmi beş bin kile mısırın mübâya'ası ve esmânının tesviyesi için Ziraat Bankası sandıklarının mevcûdu kifâyet etmediği takdirde üst tarafının hazîne-i celîlece ta'vîzan ifâsı lüzûmu beyân olunmuş ve beyân olunan lüzûma ve hazînenin hâl-i hâzırına nazaran zikrolunan mısırın esmânı Ziraat Bankası sandıklarından tesviye edilmek üzere mübâya'ası muvâfık-ı hâl ve maslahat görünmüş ise de icrâ yı îcâbı menût-ı re'y-i sâmi-i cenâb-ı sadâret-penâhîleridir. Ol bâbda emr ü fermân.

Tebyîzi Târihi : 5 Mayıs 1307

Sadrızamlık makamına

Evrak Numarası: 236/4

Görelle'ye bağlı Eynesil kasabası halkından ihtiyacları kesinleşen 300 hane halkına 2.000 ve bu kabilden olan İkizdere halkına da 3.000 kile ki toplam 5.000 kile mısır ödünç verilmesi 7 Mayıs 1891 tarihli Sadaret yazısı üzerine Trabzon Valiliği'ne bildirilmişti. Bunun ardından valilikten alınan telgrafta 50.000 kile zahire istenmiştir. Evvelce ihtiyacın 5.000 kileden ibaret olduğu bildirildiği hâlde son olarak 50.000 kile zahire istenilmesi incelemeye değer görülmüştür. Bunun üzerine açıklama istenmiş ve Trabzon İdare Meclisi'nden çekilen telgrafta; "Vakfıkebir, Akçaabat ve Sürmene kazalarıyla Beşikdüzü nahiyesi halkının da zahire ihtiyacı olduğu kesinleşmesi, hasat zamanına kadar diğer bölgelerden de zahire talep edileceğinin tahmin edilmesi sebebiyle sözü edilen 5.000 kile mısır içinde olmak üzere 50.000 kile zahire istendiği, gerçi şimdilik 25.000 kile mısıra ihtiyaç varsa da her taraftan zahire müracaatları sürdüğünden ileride 50.000 kileye ihtiyaç duyulacağı" belirtilerek bundan sonra diğer bölgelerden müracaat olduğunda ayrıca bildirilmek üzere şimdilik 25.000 kile mısırın satın alınması ve bedelinin ödenmesi için Ziraat Bankası sandıklarının nakit mevcudu yetmediği takdirde üst tarafının Hazine'den borç olarak karşılanması beyan edilmiştir.

Açıklanan zorunluluğa ve Hazine'nin halihazırdaki durumuna göre sözü edilen mısırın bedeli Ziraat Bankası sandıklarından ödenmek üzere satın alınması uygun görülmüştür. Emir ve ferman Sadaret makamınındır.

17 Mayıs 1891

Bâb ı Âlî Dâire i Sadâret Âmedî i Divân ı Hümâyûn

Devletlü efendim hazretleri,

Trabzon vilâyetinde kâin Vakfikebir kazâsına tâbî' Bondika ve Vacanoz karyelerine merbût bulunan yirmi üç hânenin karyeteyn i mezkûreteynden bi't-tefrîk Yeniköy nâmıyla ayrıca bir karye ittihâzı husûsuna dâir Şûrâ yı Devlet Dâhiliye Dâiresi'nin Meclis i Mahsûs ı Vükelâ'dan müzeyyel mazbatası leffen arz ve takdîm kılınmış olmağla ol bâbda her ne vechile emr ü fermân ı hümâyûn-ı cenâb ı mülkdârî şeref sünûh ve sudûr buyrulur ise hükm i münîfi infâz edileceği beyânıyla tezkire i senâverî terkîm olundu efendim.

Sadrazam, Kamil

30 Zilhicce 308 / 24 Temmuz 307

*Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki,
Resîde-i dest-i ta'zîm olup melfûfuyla manzûr-ı âlî
buyrulan işbu tezkire-i sâmiye-i Sadâret-penâhîleri
üzerine mûcebince irâde-i seniyye-i hazret-i pâdişâhî
şeref-müte'allik buyrulmuş olmağla ol bâbda emr ü
fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.*

Serkâtib-i Hazret-i Şehriyârî, Süreyya

2 Muharrem 309 / 26 Temmuz 307

Bâb ı Âli Sadaret Dairesi Âmedî i Divân ı Hümâyûn

(Özel Kalem)

Devletli efendim hazretleri,

Trabzon vilayetinin Vakfikebir kazasına bağlı Bondika (Kovanlı) ve Vacanoz (Şahinli) köylerine bağlı bulunan yirmi üç hanenin bu iki köyden ayrılarak Yeniköy namıyla ayrıca bir köy kurulması hususuna dâir Danıştay Dahiliye Dairesi'nin Meclis i Mahsûs ı Vükela'dan ekli raporu arz ve takdim kılınmıştır. Bu konuda Padişah'ın emir ve fermanı ne şekilde buyrulur ise gereği yerine getirileceği arz olunarak yazımız kaleme alınmıştır.

Sadrazam, Kamil

5 Ağustos 1891

*Aciz kulları arzeder ki,
Padişaha ulaşıp görüşe sunulan işbu yazımız üzerine
"gereğinin yapılması" hususunda Halife'nin iradesi
sadır olmuştur.*

Başkatip Süreyya

7 Ağustos 1891

طبروزولایتی

سالک
۲۷۸

راغبینفقه - نه جیدنه

درینوقت اتم عقیده
 سید صاحب ادریس جبار...
 بنامه تقدیر کرده...
 ساعدی سوزنی...
 اولفقه علمه...

الولیس

OSMANLI ARŞIVI	
DH. MKT	
2064	53

Dâhiliye Nezâret-i Celîlesi'ne

Trabzon Vilâyeti
Mekûbî Kalemî
Aded: 378

Devletlü efendim hazretleri,

Şehr-i hâlin onuncu Çarşamba günü saat altı buçuk râddelerinde Vakfikebir kazâsı cihetinden Trabzon'a gelmekte olan iki filika şehrin Mumhane İskelesi sâhiline yanaşacakları sırada telâtumdan filikanın birisi devrilüp içinde bulunan yolcularıyla tayfası denize düşmüş ise de edilen ikdâm ve gayret üzerine sâhil-i selâmete îsâl olunduğu ve bir gûne zarar ve ziyân vukû' bulmadığı polis idâresinden 10 Teşrîn-i Sâni 309 târihiyle müverrahan verilen jurnalde beyan olunmağla arz-ı malûmâta ibtidâr kılındı. Ol bâbda emr ü fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

Trabzon Vâlisi, Es-Seyyid Mehmed Kadri

Fî 18 Cemâziyelevvel 311 ve fî 14 Teşrîn-i Sâni 309

İçişleri Bakanlığı'na

Trabzon Vilâyeti
Mekubi Kalemî
Aded: 378

Devletli efendim hazretleri,

Bu ayın onuncu Çarşamba günü saat altı buçuk sularında Vakfikebir kazası tarafından Trabzon'a gelmekte olan iki filika Mumhane İskelesi sahiline yanaşacakları sırada dalgalardan dolayı filikanın birisi devrilip içinde bulunan yolcularıyla tayfası denize düşmüş ise de gösterilen çaba ve gayret üzerine kurtarıldığı ve hiç bir zarar ve ziyan meydana gelmediği polis idaresinden verilen 23 Kasım 1893 tarihli jurnalde açıklanmaktadır. Bilgilerinize arz olunur.

Trabzon Vâlisi, Seyyid Mehmed Kadri

27 Kasım 1893

اینگلوزیم دولتی داخله کاتبه وقف کیمی توقیف اولموش و ساریط القیصره و قاضی یوسفیه و قاضی زکریا	توقیف	توقیف	توقیف	باغیال توقیف توقیف
--	-------	-------	-------	--------------------------

خارجیه قاضی ۱۸ حیدره ۹۵۰ تا ۹۵۱ یوسفیه و کاتبه وارد اولور ۹۵۰ ۹۵۱
توقیف اولور

اینگلوزیم دولتی داخله کاتبه وقف کیمی اهل السیما بکریه اولور
یوسفیه و قاضی زکریا

موقوفه بودور
کاتبه اولور اهل السیما و اهل السیما اولور
توقیف اولور

حدود موقوفه بودور
توقیف اولور

حدود موقوفه بودور
توقیف اولور

OSMANLI ARŞIVI	2.ark	
HR.ID	(1584 605)	
60	81	2

توقیف اولور
توقیف اولور
توقیف اولور

توقیف اولور
توقیف اولور
توقیف اولور

توقیف اولور
توقیف اولور
توقیف اولور

BÂB-I ÂLÎ TERCÜME ODASI**Numara: 224**

Nev-i Müsvedde: Erzurum vilâyeti dâhilinde kâin Vakfikebir ahâlisinden yirmi kadar amelenin pasaport almaksızın vatanlarına müteveccihen Poti'den müfârat etdiklerine dâir.

Hariciye Nezâreti'ne 18/30 Haziran 95 târihiyle Poti Şehbender Vekâleti'nden vârid olan 94 numaralı tahrîrâtın tercümesidir Erzurum vilâyeti dâhilinde kâin Vakfikebir ahâlisinden yirmi kadar ameleden hiç biri pasaport almaksızın ahîren maskat-ı re'slerine müteveccihen Poti'den müfârat etmişlerdir. Merkûmûnun burada bulunan hemşehrilerinden istihsâl eylediğim malûmâta nazaran hudûd civârında kâin olan havâli-i mezkûre ahâlisi dâimâ pasaportsuz olarak Batum-Artvin Melo tarîkıyla hudûdu geçmekte ve yine bu tarîkla avdet eylemekte olup hudûd memûrlarımız da buna "Toprak basdı parası" veyâ "Selâmetlik" nâmları tahtında bir bahşîş mukâbilinde hudûddan geçmelerine müsâade etmektedirler. Nezâret-i mükemmeleye şiddetle ihtiyâcı derkâr bulunan hudûdumuzun böyle bir nokta-i mühimmesinde bu misillü bir hâl vukûu mahâzîr-i azîmeyi dâîf olmağla keyfiyeti zât-ı âlî-i âsafânelerine arz etmeyi vazîfeden addeyledim, emr ü fermân.

4 Temmuz 1311

BOA.HR.İD, 040 / 081

**BÂB-I ÂLÎ
TERCÜME ODASI****Numara : 224**

Müsveddenin Çeşidi: Erzurum vilayeti dahilinde Vakfikebir ahalisinden yirmi kadar amelenin pasaport almaksızın vatanlarına doğru yola çıkmak üzere Poti'den ayrıldıklarına dair.

Dışişleri Bakanlığı'na Poti Konsolosluk Vekaleti'nden gelen 30 Haziran 1895 tarihli ve 94 numaralı resmî yazının tercümesidir Erzurum vilayeti dahilinde Vakfikebir ahalisinden yirmi kadar ameleden hiç biri pasaport almaksızın doğum yerlerine doğru yola çıkmak üzere ayrılmışlardır. bunların burada bulunan hemşehrilerinden edindiğim bilgiye nazaran sınır civarında bulunan bölgelerin ahali daima pasaportsuz olarak Batum-Artvin Melo (Sarıbudak) yoluyla sınırı geçmekte ve yine bu yolla geri dönmektedirler. Sınır memurlarımız da "Toprak bastı parası" veya "Selametlik" isimleri altında bir bahşîş karşılığında sınırdan geçmelerine müsâade etmektedirler. Mükemmel bir gözetime şiddetle ihtiyâcı kesin olan sınırımızın böyle önemli bir noktasında bu gibi bir durumun meydana gelmesi büyük sakıncalara davetiye çıkarmaktadır. Durumu Sadaret makamına arz etmeyi görev bildim. Emir verme yetkisi makam sahibinindir.

17 Temmuz 1895

BOA.HR.İD, 040 / 081

Telgrafnâme Dahiliye Nezâret-i Celîlesi'ne

Geldiği Mahal : Trabzon
Mürselün-İleyhi Olan Mahal : Deraliyye
Numara : 12209

Zühre-i Sabâh. Sâye-i seniyye-i Hazret-i Pâdişâhî'de Trabzon civârında şimdiki hâlde âsâyîş ber-kemâl ise de Gümüşhane, Refahiye gibi kasabalardan başka Ordu-yı Hümâyûn merkezi olan Erzincan'da bile Ermenilerin ikâ'-ı şûrişe mücâseret olmaları istirâhât-ı kalbiyeleri ve artık Ermenilerden emniyet-i kâmile selb edildiğinden bahisle Trabzon'da bir tabur daha asker bulundurulması İslam, Rum ve Katolik ahâli taraflarından taleb ve isrâr edilmektedir. Nizâmiye taburunun mevcûdu ihtiyât efrâdı ilâvesiyle sekiz yüze iblâğ olunup Rize'den de bir bölük celb ve kuvvet-i zâbita muvakkaten tad'if edilmiş ise de şehrin cesâmeti ve çarşı ve mahallâtta Ermeni hânelerinin gâyet dağınık bulunması ve konsoloslarla tebea-i ecnebiyenin dahi henüz tamâmı âsâyîşden emîn olamaması etrâfın vukuatları sebepleriyle her türlü ihtimâle karşı Ordu-yı Hümâyûn merkezinden bir tabur i'zâmı mümkün değilse Vakfikebir kazâsı redif taburunun teslîhine müsâade buyrulması temîn-i efkâr-ı umûmiye nokta-i nazarından münâsib olacağı marûzdur, fermân.

Trabzon Vâlisi, Kadri

14 Teşrîn i Evvel 1311

Telgrafname İçişleri Bakanlığı'na

Geldiği Yer : Trabzon
Ulaştığı Yer : İstanbul
Numara : 12209

Sabah yıldızı. Hazret-i padişahımız sayesinde şimdilik Trabzon civarında asayiş berkemal ise de Gümüşhane ve Refahiye gibi kasabaların yanı sıra ordu merkezi olan Erzincan'da bile Ermenilerin kargaşa çıkarmaya cüret etmeleri sebebiyle kalpleri huzursuz olan ve artık Ermenilere güvenleri kalmadığını bildiren Müslüman, Rum ve Katolik ahali taraflarından Trabzon'da bir tabur daha asker bulundurulması ısrarla istenmektedir. Nizamiye taburunun mevcudu ihtiyat askerlerinin de ilavesiyle sekiz yüze çıkarılmış, Rize'den bir bölük çağırılmış ve zabita kuvveti geçici olarak arttırılmış ise de Trabzon'un büyüklüğü, çarşı ve mahallelerde Ermeni evlerinin dağınık hâlde bulunması, konsoloslarla yabancı devlet vatandaşlarının henüz tamamen asayişten emin olamamaları ve çevredeki vukuatlar sebebiyle her türlü ihtimale karşı şayet ordu merkezinden bir tabur gönderilmesi mümkün değilse Vakfikebir Redif Taburu'nun silahlanmasına izin verilmesi halkı (kamuoyunu) rahatlatmak noktasından uygun olacağını arz ederim.

Trabzon Valisi, Kadri

27 Ekim 1895

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
۶۶۶۶

عظمتو اقم حضرتی
طبرزد و یوشی داغنده وقف کیر قضا سنک پز و سیده واسیوردی و بعضی قریه لری قریه آبا و قضا سنک موجوده قریس اهلایسه مخصوص اولدورت قطع یا بدو قریه
تخیر و ویرکو وضعیه حاجه ناحیه سه سال ایله سه بنی اولوقه نوز و ترکم ایلیه الی بیلیت غروشی سجا و زراضی ویرکوسنک بوکره تحصیه ثبت اونسوز زینه فرعی قریه
اهلیسی لرفنده ویر یوز عرشا لده بوانه دکیه کوز لرنه یا ییلاق ویرکوسنی استیجی کچی بو یا بدو قریه کویور طایر ایله تصرف اولناه اراضی مزروع و چار و حیوانیه محدود معددی
وکنه ناک مالی اولوب سه اقدیم کویوریه مخصوص اولدینی عیبه استعای معدلت اولدینی اشعار حمیده کماله کسه و تسخیمی عبده سنه اولوب اهالی به مخصوص اولتا یا بدو قریه
ویرکودیه شتتا اولدینی حالک سالفا نذکر یا بدو قریه ویرکوتوس یولوز و ترکم ایله الی توقد بیل غروشان تحصیل اهلییه فقر و عجز لره بولایا کلسر و نسه اولدنده مذکور کونا
نغوی و ترکم ایسه اولتا کویوریه غروشان نرقیه قریه خصوصنک بیل نظر ته عبیده سه حواله سی حقیق سوزی دوله واحد و نسه سنک و نطقه سی نفا عده و تقدیم نطقه اولجا
اراد سیه ضابط حد قریه شرفنامه جو ریویز لری غروشان نفا ذاب و بیج بییه نکره شادری ترقیم اولدینم اجماع الصلح ایسالم

صبر اعظم
مدد صبر جا کیردور
بسه دست نطق اولون بولونم نطق بولونم
نطق سه صراحت هدی اولون بولونم نطق بولونم
فدایه شرفنامه جو ریویز لری غروشان نفا ذاب و بیج بییه
فدایه شرفنامه جو ریویز لری غروشان نفا ذاب و بیج بییه
فدایه شرفنامه جو ریویز لری غروشان نفا ذاب و بیج بییه

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

17/27
1. ML 1313/20-7

Bâb ı Âlî
Dâire i Sadâret
Âmedî i Divân ı Hümâyûn

2644

Atûfetlü efendim hazretleri,

Trabzon vilâyeti dâhilinde Vakfikebir kazâsının Pedromida ve İsporli ve Caferli karyeleriyle Akçaabad kazâsının Moçura karyesi ahâlisine mahsûs olan dört kıta yaylağa bidâyet i tahrîrde vergi vaz'ıyla Maçka nâhiyesine mâl edilmesine mebnî ol vakitden berü terâküm eyleyen elli bin kuruşu mütecâviz arâzi vergisinin bu kere tahsiline teşebbüs olunması üzerine kurâ yı merkûme ahâlisi tarafından verilen arzuhâlde; bu ana değin kendilerinden yaylak vergisi istenilmediği gibi bu yaylaklar köylerde tapu ile tasarruf olunan arâzi i mezrû'a ve çayır ve çalılık gibi mahallerden ma'dûd ve kimesnenin malı olmayup mine'l kadîm köylerine mahsûs olduğu cihetle istidâ yı ma'delet olduğu iş'âr ı mahalliden anlaşılmiş ve eşhâs uhdesinde olmayup ahâliye mahsûs olan yaylaklar vergiden müstesnâ olduğu hâlde sâlifü'z zikr yaylaklara vergi konulması yolsuz ve terâküm eden elli şu kadar bin kuruşun tahsili ahâlinin fakr u aczlerinden dolayı mümkünsüz bulunmuş olduğundan mezkûr verginin lağvı ve terâküm etmiş olan elli kûsûr bin kuruşun terkîn i kaydı husûsunun Maliye Nezâret i Celilesi'ne havâlesi hakkında Şûrâ yı Devlet Dâhiliye Dâiresi'nin mazbatası leffen arz ve takdîm kılınmağla ol bâbda irâde i seniyye i cenâb ı hilâfet penâhî şeref müte'allik buyrulur ise mantûk ı âlisi infâz edileceği beyânıyla tezkire i senâverî terkîm olundu efendim.

Sadrazam, Rifat

3 Zilkade 313 / 4 Nisan 312

*Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki,
Resîde-i dest-i ta'zîm olup melfûfları manzûr-ı âlî buyrulan
işbu tezkire-i sâmiye-i Sadâret-penâhîleri üzerine mücebince
irâde-i seniyye-i cenâb-ı Hilâfet-penâhî şeref-müte'allik
buyrulmuş olmağla ol bâbda emr ü ferman hazret-i
veliyü'l-emrindir.*

Serkâtib-i Hazret-i Şehriyârî, Tahsin

8 Zilkade 313 / 9 Nisan / 312

BOA.İ.ML, 017 / 027

Bâb ı Âli
Sadaret Dairesi
Âmedî i Divân ı Hümâyûn

(Özel kalem)

2644

Merhametli efendim hazretleri,

Trabzon vilayeti dahilinde Vakfikebir kazasının Pedromida (Çamlık), İsporli (Güneyköy) ve Caferli (Rizos) köyleriyle Akçaabat kazasının Moçura köyü ahalisine mahsus olan dört parça yaylağa arazi yazımının başlangıcında vergi konularak Maçka nahiyesine mal edilmesi üzerine o zamandan beri biriken elli bin kuruştan fazla arazi vergisinin tahsiline teşebbüs olunması üzerine bu köyler ahali tarafından verilen dilekçede; bu ana değin kendilerinden yaylak vergisi istenilmediği gibi bu yaylaklar köylerde tapu ile kullanılan ekili arazi ve çayır ve çalılık gibi mahaller gibi olmayıp kimesnenin tapulu malı olmadığı çok eskiden beri köylerine mahsus olduğundan adalet istendiği yerinden yapılan bildirimden anlaşılmiştir. Şahıslar üzerinde olmayıp halka ait olan yaylaklar vergiden muaf olduğu hâlde yukarıda sözü edilen yaylaklara vergi konulması geçersiz ve biriken elli bin kuruştan fazla miktarın tahsil edilmesi ahalinin fakirliklerinden dolayı imkansız olduğundan sözü edilen verginin lağv edilmesi ve birikmiş olan elli bin kuruştan fazla verginin kaydının silinmesi hususunda Danıştay Dahiliye Dairesi'nin raporu arz ve takdim edilmiştir. Bu konuda Halife'nin emir ve fermanı ne şekilde buyrulur ise gereği yerine getirileceği arz olunarak yazımız kaleme alınmıştır.

Sadrazam, Halil Rifat

17 Nisan 1896

*Aciz kulları arzeder ki,
Hilafet makamına ulaşıp görüşe sunulan işbu yazımız
üzerine "gereğinin yapılması" hususunda Halife'nin iradesi
sadır olmuştur.*

Halifenin Başkatibi, Tahsin

22 Nisan 1896

BOA.İ.ML, 017 / 027

Bâb-ı Âlî Dâire-i Sadâret Âmedi-i Divân-ı Hümâyûn

2823

Atûfetlü efendim hazretleri,

Sivas vilâyeti dâhilinde vâki' Köprü kazası kaymakamı Said Efendi'nin Ladik kaymakamı Ali Efendi ile becâyîş-i memûriyetleri mahallinden inhâ olunmuş ise de Ladik kazâsının ehemmiyeti cihetiyle emr-i tahlîfleri icrâ olunmak üzere mûmâ-ileyh Said Efendi'nin Trabzon vilâyeti dâhilinde kâin Vakfikebir kazâsı kaymakamı İbrahim Besim Efendi ile icrâ-yı becâyîş-i memûriyetleri hakkında İntihâb-ı Memûrîn Komisyonu'ndan verilen mazbatanın izâhât varakalarıyla maan gönderildiğine dâir Dâhiliye Nezâret-i Celîlesi'nin tezkiresi melfûfâtı ol bâbda Teftîş Komisyonu'ndan tanzîm olunan mazbata ile berâber arz ve takdîm kılınmış olmağla ol bâbda her ne vechile emr ü fermân Hazret-i Hilâfet-penâhî şeref-sünûh ve sudûr buyrulur ise mantûk-ı celîli infâz edileceği beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı efendim.
Sadrazam, Rifat

Fi 20 Zilkade 313 / 21 Nisan 312

*Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki,
Resîde-i dest-i ta'zîm olup melfûflarıyla manzûr-ı âlî
buyrulan iş bu tezkire-i sâmiye-i Sadâret-penâhîleri
üzerine mûcebince irâde-i seniyye-i cenâb-ı Hilâfet-penâhî
şeref-mûte'allik buyrulmuş olmağla ol bâbda emr ü
fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.*

Serkâtib-i Hazret-i Şehriyârî, Tahsin

26 Zilkade 313 / 27 Nisan 312

Bâb-ı Âli Sadaret Dairesi Âmedi-i Divân-ı Hümâyûn

(Özel kalem)

2823

Merhametli efendim hazretleri,

Sivas vilayeti dahilinde Köprü kazası kaymakamı Sait Efendi'nin Ladik Kaymakamı Ali Efendi ile görev değişimleri bildirilmiş ise de Ladik kazasının önemi cihetiyle Sait Efendi'nin Trabzon vilayeti dahilindeki Vakfikebir kazası kaymakamı İbrahim Besim Efendi ile görev değişimleri hakkında İntihâb-ı Memûrîn (Memur-Atama) Komisyonu'ndan verilen tutanak, İçişleri Bakanlığı tezkiresi ve bu konuda Teftîş Komisyonu'ndan düzenlenen rapor hep birlikte arz ve takdim kılınmıştır.
Bu konuda Halife'nin emir ve fermanı ne şekilde buyrulur ise gereği yerine getirileceği arz olunarak yazımız kaleme alınmıştır

Sadrazam, Rifat

3 Mayıs 1896

*Aciz kulları arzeder ki,
Hilafet makamına ulaşıp görüşe sunulan işbu yazımız
üzerine "gereğinin yapılması" hususunda Halife'nin
iradesi sadır olmuştur.*

Halifenin Başkatibi, Tahsin

9 Mayıs 1896

في ١٢ مارش ١٨٩٠
 Le 189
 وصول نومبروسى
 N° d'arrivé
 دقیقه ساعت
 h. m. Gn

في ١٢ مارش ١٨٩٠
 Le 189
 واسطه شده
 Transmis par
 دقیقه ساعت
 h. m. du

ارسال
 Réexpédié
 à
 مأمورک امضاسی

مخبره ایله ایتمک ایستگه

Commencé à
 تمام بخاریه
 Fini à
 مأمورک امضاسی

L'Etat n'accepte aucune responsabilité.
 Signature de l'employé à raison du service de la télégraphie.

De Pour
 عن کونجه الی هابیه

اشارات مخصوصه	طریق	روز و شب	دقیقه	ساعت	مخبره ایله	نوع	عدد کلمات	مخبره ایله نومبروسى
Informations non taxés	Voies	Matin ou soir	Minutes	Heures	Notes de dépôt	Group	Nombre de mots	N° de dépôt
		شبه		٩	١٤		٢٥	٥٦٦

هویت
 تجارت و باقمه نه تان هیت
 اوکومبر ساعت پدی جقه طیزدند بابادی و اویدر جقه بول لیا زریف
 در بورد له سادنیکه موعول هرکه ایله کدی مدختره فته (١٤ مارش ١٨٩٠)
 وکیل سرفه کونجه
 نائب سرفه

٤ / ٨٤
 YPRK + WF

TELGRAFNÂME

An Gümülcine ilâ Mâbeyn-i Hümâyûn

Sûret Ticâret ve Nafia Nezâret-i Celîlesi'ne

Bugün saat yedi buçukda Trabzon'un Papadlı ve on bir buçukda Büyükliman Redif Taburları Selanik'e müteveccihen hareket eyledikleri marûzdu, fermân.

Vekil-i Mutasarrıf-ı Gümülcine, Nâib Selami

13 Mart 1313

TELGRAFNAME

Gümülcine'den Mabeyn-i Hümayun'a

Bir sureti Ticaret ve Nafia Nezareti'ne

Bir sureti Ticaret ve Nafia Nezareti'ne Bugün saat yedi buçukta Trabzon'un Papadlı ve on bir buçukta da Büyükliman Redif taburlarının Selanik'e doğru hareket ettiklerini arz ederim.

Gümülcine Mutasarrıf Vekili, Naib Selami

25 Mart 1897

Telgraf ve Posta Nezâret-i Aliyyesi'ne

Bâ irâde-i seniyye-i Cenâb-ı Mülûkâne mevkî'-i icrâyâ konulan ta'dîlât-ı ahîre icâbınca Büyükliman Redif Taburu'nun merkezi Fol kasabasına yani Vakfikebir kazâsı merkezine naklolunup kasaba-i mezkûrede telgrafhâne bulunmadığı cihetle muhâberât-ı askeriyyenin temîn ve tesrî'i için telgrafhâne küşâdı elzem olduğundan ve Görele kazâsına mümtedd olan telgraf hattı kasaba-i mezkûrenin içinden geçmekte bulunmasıyla masârîf-ı zâide ihtiyârına hâcet kalmayacağından bahisle ifâ-yı muktezâsı hakkında Trabzon Redif Fırkası Kumandanlığı'nın iş'ârına atfen Trabzon Vilâyet-i Aliyyesi'nden alınan 14 Temmuz 314 târih ve 223 numaralı tahrîrât leffen irsâl kılındı. Sûret-i iş'âra nazaran iktizâsının icrâ ve inbâsına himem-i aliyyeleri masrûf buyurulmak bâbında.

9 Rebiulevvel 316 / 15 Ağustos 314

Telgraf ve Posta Bakanlığı'na

Padişahın iradesi ile yürürlüğe konulan son değişiklikler gereği Büyükliman Redif Taburu'nun merkezi Fol kasabasına yani Vakfikebir kazası merkezine nakledilmesi sebebiyle telgrafhane bulunmayan bu kasabada askeri haberleşmenin sağlanması ve hızlandırılması için telgrafhane açılmasının çok gerekli olduğu, Görele kazasına uzanan telgraf hattı kasabanın içinden geçtiğinden ek masraf yapılmasına da ihtiyaç kalmayacağı Trabzon Redif Tümen Kumandanlığı'nın bildirimine dayanarak Trabzon Valiliği'nden alınan 27 Temmuz 1897 tarih ve 223 numaralı yazıda ifade edilmektedir. Gereğinin yapılarak neticenin bildirilmesi rica olunur.

28 Ağustos 1898

Dâhiliye Mektûbî Kalemi Müsvedâtına Mahsûs Varakadır

Evrak Numarası: 561/7

Huzûr-ı Âli-i Hazret-i Sadâret-penâhîye

Bâ irâde-i seniyye-i hazret-i hilâfet-penâhî mevkî'-i icrâyâ konulan ta'dilât-ı ahire iktizâsınca Büyükliman Redif Taburu merkezinin Fol kasabasına yani Vakfikebir kazâsı merkezine naklinden dolayı muhâberât-ı askeriyenin temîn ve tesrî'i için orada telgraf merkezi tesisine cihet-i askeriyeye lüzûm gösterildiği beyânıyla icrâ-yı icâbı hakkında Trabzon Vilâyet-i Aliyyesi'nden gelen tahrîrât üzerine Telgraf ve Posta Nezâret-i Aliyyesiyle lede'l-muhâbere makâm-ı vâlâ-yı Seraskerî'ce mezkûr Vakfikebir kazâsıyla berâber Akçaabad kazâsında da merkez küşâdına lüzûm gösterilüp bunların küşâdı halinde masârîf-ı tesîsiye vesâire için 1.853 Frankla 85 kuruşun ve maaş ve masârîf-ı dâimesi için de cem'an 24.840 kuruşun tahsisi lâzım gelerek mebâliğ-i mezkûreye muhassasât-ı mürettebe miyânında karşılık tedârîki mümkün olmadığından ve ba'de mâ tahsîs ve ifâsına pek ziyâde lüzûm görünecek mebâliğin mutlaka tahsîsât miyânında idâre-i maslahatla bütçe açığına ilâve teklîfâtına faysal verilmesi Islahât-ı Mâlîye Komisyon-ı Âlisi birinci azâlığının iş'ârına atfen sebk eden tebliğât-ı umûmiye ahkâmından bulunduğu ve zikr olunan Fol kasabası ise redif teşkilâtı iktizâsınca evvel be evvel telgraf merkezi küşâdı taht-ı irâde-i seniyye-i cenâb-ı hilâfet-penâhîden bulunan mevâkî'den olduğundan bahisle istifsâr-ı keyfiyeti mutazammın nezâret i müşârun-ileyhâdan gelen 3 Şubat 314 târih ve 561 numaralı tezkire melfûfâtıyla takdîm olundu. Sûret-i iş'âra nazaran icâbının emr ve izbârı menût-ı re'y-i âli-i Sadâret-penâhîleridir. Ol bâbda.

Târih-i Tebyîzi : 18 Şubat 1314

Dâhiliye Mektubi Kalemi Müsveddelerine Mahsus Varakadır

Evrak Numarası: 561/7

Sadaret Makamına

Padişahın iradesi ile yürürlüğe konulan son değişiklikler gereği Büyükliman Redif Taburu merkezinin Fol kasabasına yani Vakfikebir kazası merkezine naklinden dolayı askeri haberleşmenin sağlanması ve hızlandırılması için orada bir telgraf merkezi açılmasına askeriyeye lüzum gösterildiği belirtilerek gereğinin yapılması hakkında Trabzon Valiliği'nden gelen yazı üzerine Telgraf ve Posta Bakanlığı ile haberleşildi. Bu bakanlığın açıklamasına göre; Başkumandanlık makamınca Vakfikebir kazasıyla birlikte Akçaabat kazasında da telgraf merkezi açılmasına lüzum gösterilip bunların açılması durumunda kurulum masrafı vs için 1.853 Frankla 85 kuruşun ve maaş ve sürekli masraflar için ise toplam 24.840 kuruşun ayrılması gerekmektedir. Bu ödeneğe düzenli ödenekler arasında karşılık bulunması pek mümkün görünmemektedir. Bundan sonra tahsis ve ifasına pek fazla gerek duyulacak paranın ise mutlaka bütçe açığına ilave yapılarak halledilmesi Mali Islahat Komisyonu tarafından öngörülmektedir. Redif teşkilatı gereği Fol kasabası öncelikle telgraf merkezi kurulması padişah tarafından emredilen bölgelerdendir.

Gereğini arz ederim.

2 Mart 1899

Huzûr-ı Sâmi-i Hazret-i Sadâret-penâhiye

Adliye ve Mezâhib Nezâreti
Sicill-i Me'mûrîn Müdüriyeti
Aded: 284

Ma'rûz-ı çâker-i kemînleridir ki,

Münâsebet-i mevki'iyesi mülâbesesiyle Akçaabad kazâlarına tahvîl-i irtibâtı muâmelât-ı umûmiye-i adliyelerinin hüsn-i cereyânını temîn edeceği iş'ârât-ı mahalliyeden münfahim olmasıyla idâre-i mülkiyesi kemâ-kân merkez-i vilâyete merbût olmak üzere mezkûr nâhiyelerin yalnız muâmelât-ı adliyesinin veyâhud husûsât-ı adliyesiyle birlikde umûr-ı mülkiyesinin mezkûr kazâlara rabtıyla teşkilât-ı hâziresinin ta'dîl ve tebdîli hakkında 11 Teşrîn-i sâni 314 târihiyle takdîm kılınan tezkire-i âcizînin henüz emr-i cevâbîsinin şeref-vârid olmadığı kayden haber verilmiş ve keyfiyet te'kid edilmekte bulunmuş olmağla arz ve iş'âr-ı sâbık-ı âcizî vechile muktezâsının ifâ ve inbâsı vâbeste-i müsâade-i sâmiye-i fahîmâneleridir. Ol bâbda emr ü fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

Adliye Nâzırı, Abdurrahman Nureddin

3 Rebiulevvel 317 / 29 Haziran 315

Sadaret Makamı'na

Adalet ve Mezhepler Bakanlığı
(Memurlar Sicil müdürlüğü)
Sayı: 284

Aciz kulları arzeder ki,

Trabzon vilayetine bağlı Şarlı (Beşikdüzü) nahiyesinin aradaki yakınlık nedeniyle Vakfıkebir'e, Tonya nâhiyesinin de mevki olarak münasebeti sebebiyle Akçaabat kazasına bağlanmaları genel adlî işlemlerinin daha güzel yürütülmesini sağlayacağı bölgenin bildiriminden anlaşılmaktadır. Mülkî idaresi eskiden olduğu gibi yine merkez vilayete bağlı olmak üzere anılan nahiyelerin yalnız adlî işlemlerinin veya adlî hususlarla birlikte mülkî işlerinin de sözü edilen kazalara bağlanmasıyla hâlihazırdaki teşkilatlarının değiştirilmesi hakkında 24 Kasım 1898 tarihinde takdim edilen bakanlığım yazısına henüz cevap verilmediği kayıtlardan anlaşılmıştır. Meseleyi teyiden tekrarlayarak Sadaret makamınca gereğinin yapılması hususunu arz ederim

Adalet Bakanı, Abdurrahman Nureddin

12 Temmuz 1899

Dâhiliye Mekûbî Kalemi

Evrak Numarası: 186/16

Huzûr-ı Âli-i Hazret-i Sadâret-penâhî'ye

Vakfikebir kazası hükümet konağının tevsî'an ve tecdîden inşâsıyla merkez kazâda bir de telgrafhâne küşâdı ve bazı emâkin-i askeriyeye tesisi zımında hâricden kazâ-i mezkûra gelüp gidecek muharrerü'l-envâ erzak ve eşyâdan altı sene müddetle iâneten resm istifâsına müsâade itâsı Trabzon Vilâyeti Meclis-i İdâresi'nden alınan mazbatada iş'âr olunması üzerine bi'l-istîzân bu gibi mebânî ve emâkin-i emîriyenin inşâsı için bütçeye mebâlîğ-i mukteziye vaz' ve terkîm edilmekte olduğundan iâne-i ahâlîye mürâcaatla ihtiyâcât-ı mahalliyenin tazyîki münâsib olamamasına binâen emâkin-i mezkûrenin inşâsına cidden lüzûm olduğu taktîrde keşfleri bi'l-icrâ muvâzeneleri dâhilinde karşılık taharrîsiyle ale'l-usûl istîzân-ı keyfiyet olunması Şûra-yı Devlet Mâlîye Dâiresi'nden bâ-mazbata ifâde kılındığı enmile-pîrâ-yı tazîm olan 6 Mart 315 târih ve 43 numaralı tezkire-i sâmiye-i Sadâret-penâhîlerinde izbâr buyrulmasıyla vilâyet-i müşârun-ileyhâya tebliğ-i mâdde olunmuşdur. Emâkin-i mezkûrenin inşâsına ihtiyâc-ı hakiki olduğu ve inşâat tahsîsâtı masârif-ı inşâiye-i vilâyetin salîye muvâzenelerinden çıkarıldığı ancak masârif-ı inşâiyyeye muvâzene dâhilinde karşılık olmayup bu misüllü emâkin-i emîriye ekser mahallerde iâne-i ahâli ile yapılmakta idiğine ve emâkin-i mezkûrenin dahi hâricden gelecek ve kazâ mahsûlünden hârice çıkacak bazı erzâk ve eşyâdan iâneten ve muvakkaten resm alınmak sûretiyle inşâsı ahâlinin arzusuna müstenid bulunduğuna ve bundan başka çâre görülemediğine dâir cevâben meclis-i mezbûrdan gönderilen 22 Haziran 315 târihli mazbata leffen taktîm kılındığından keyfiyetin li eclî't-tedkîk şûra-yı mezkûra havâle buyrulması marûzdur, ol bâbda.

Târih-i Tebyîzi: 6 Eylül 1315

BOA.DH.MKT, 2248 / 081

İçişleri Bakanlığı

Evrak Numarası: 186/16

Sadaret Makamına

Vakfikebir kazası hükümet konağının genişletilerek yeniden inşâsıyla kaza merkezinde bir de telgrafhane açılması ve bazı askeri binalar tesisi için dışarıdan bu kazaya gelip gidecek erzak ve eşyâdan altı sene süreyle yardım maksadıyla vergi alınmasına izin verilmesi Trabzon İdare Meclisi'nden alınan tutanakta bildirilmektedir. Bunun üzerine bunun gibi resmî bina ve mekanların inşâsı için bütçeye gerekli miktar konulmakta olduğundan halkın yardımına başvurularak imkanların zorlanması uygun olmadığı, bu mekanların inşâsına gerçekten lüzum olduğu takdirde keşfleri yapılarak bütçe dengesi dahilinde bir karşılık aranıp usulüne uygun şekilde izin istenmesi gerektiği Danıştay Maliye Dairesi'nden ifade kılındığı 19 Mart 1899 tarih ve 43 numaralı Sadaret yazısıyla bildirilmektedir. Konu Trabzon Valiliği'ne tebliğ edilmiştir. Trabzon İdare Meclisi'nden gönderilen 4 Temmuz 1899 tarihli tutunakta; Bu mekanların inşâsına gerçekten ihtiyaç olduğu, inşâat masrafları için vilâyetin bütçesinde karşılığı bulunmadığı, bu gibi resmî mekanların pek çok bölgede halkın yardımları ile yapılmakta olduğu, Vakfikebir'deki binaların da kazaya dışardan gelecek veya dışarı çıkacak bazı erzak ve eşyâdan geçici olarak yardım şeklinde vergi alınmak suretiyle inşa edilmesi halkın arzusuna dayandığı ve bundan başka çare görülemediği belirtilmektedir. Konunun incelenmek üzere Danıştay'a havale edilmesini arz ederim.

19 Eylül 1899

BOA.DH.MKT, 2248 / 081

Dâhiliye Mekûbî Kalemi

Evrak Numarası: 2543/3/309

Trabzon Vilâyet ve Telgraf ve Posta Nezâret-i Aliyyelerine

Vakfikebir kazası hükümet konağının tevsi'an ve tecdiden inşâsı ve merkez-i kazâda bir telgrafhâne küşâdı ve tabura âid esliha ve eşyayı li-ecli'l-hıfz bir depo ile ümerâ ve zâbitân ikâmetlerine mahsûs ve inde'l-icâb asâkir-i şâhânenin beytütetleri zımında bir de koğuş ilâvesi için bazı eşyâdan muvakkaten resm istifâsı lüzumuna dâir Trabzon vilâyet-i aliyyelerinden vukû bulan iş'âr üzerine emâkin-i mezkûrenin inşâsına cidden lüzüm olduğu takdirde keşfleri bi'l-icrâ muvâzeneleri dâhilinde karşılık taharrisiyle ale'l-usûl istifsâr-ı keyfiyet edilmesi hakkında Şûrâ-yı Devlet kararıyla sebk eden tebliğâta binâen vilâyet-i müşârun-ileyhâ meclis-i idâresinden gelen 22 Haziran 315 târihli mazbatada emâkin-i mebhûsün-anhânın inşâsına ihtiyâc-ı hakîki olduğu ve inşaat tahsîsâtı vilâyetin sal-i hâl muvâzenelerinden çıkarılmasına binâen masârıf-ı inşâiyye muvâzene dâhilinde karşılık olmayup bu misillü emâkin-i emîriye ekser mahallerde îâne-i ahâli ile yapılmakda olmakla beraber emâkin-i mezkûrenin îâneten ve muvakkaten resm alınmak sûretiyle inşâsı ahâlinin arzusuna müstenid bulunduğu ve bundan başka çâre görülemediği beyân edilmesiyle bi'l-istizân devlete aid bu gibi inşâatın ihtiyacât-ı ahâliyi taziyek edecek sûretde resm istifâsıyla icrâsı câiz ve iş'âr-ı mezkûr karar-ı vâki'in tağyîrini icâb etdirecek mâhiyeti hâiz olmayup ancak hükümet konağı masârıf-ı inşâiyyesi Dahiliye bütçesi dâhilinde ve emâkin-i askeriye Bâb-ı Vâlâ-yı Seraskeri ve telgrafhâne Telgraf ve Posta Nezâret-i Aliyyesi bütçelerinde muharrer tahsîsât ile yapılmakda olmasına ve sene-i hâliye mütekarribü'l-inkizâ bulunmasına binâen hükümet konağı masârıf-ı inşâiyyesinin sene-i âtiye dâhiliye ve emâkin-i askeriye makâm-ı vâlâ-yı Seraskeri ve telgrafhânenin nezâret-i müşârun-ileyhâ bütçelerine idhâliyle mezkûr bütçeler hakkında irâde-i seniyye-i hazret-i pâdişâhî şeref-sudûr buyrulduktan sonra keşfnâmelerinin tisyârı ve mebâliğ-i lâzimenin sarfı husûsunun istifsârı iktizâ edeceği şura-yı mezkûr mâliye dâiresinden bâ mazbata ifâde ve seraskeri-i müşârun-ileyhe tebliğ-i madde kılındığı şeref-tevârüd eden 1 Teşrîn-i Sâni 315 târih ve 2543 numaralı tezkire-i sâmiyede izbâr ve keyfiyet nezâret-i müşârun-ileyhâya / ve vilâyet-i müşârun-ileyhâya iş'âr edilmiş olmasıyla vilâyet-i aliyyelerince /nezâret-i aliyyelerince ol vechile iktizâsının ifâsı bâbında.

Târih-i Tebyîzi : 27 Teşrîn-i Sâni 315

BOA.DH.MKT, 2282 / 033

İçişleri Bakanlığı

Evrak Numarası: 2543/3/309

Trabzon Valiliğine ve Telgraf ve Posta Bakanlığı'na

Vakfikebir kazası hükümet konağının genişletilerek yeniden inşâsı, kaza merkezinde bir telgrafhane açılması, tabura ait silah ve eşyayı muhafaza için bir depo ile kumandan ve subayların ikametlerine mahsus ve gerektiğinde askerlerin gecelemleri maksadıyla bir de koğuş ilavesi için bazı eşyâdan geçici vergi alınması lüzumuna dair Trabzon Valiliği'nden yapılan bildirim üzerine "Bu mekanların inşâsına cidden lüzüm olduğu takdirde keşifleri yapılarak bütçe denkliliği dahilinde karşılık aranıp açıklama istenmesi" hakkındaki Danıştay kararı üzerine Trabzon İdare Meclisi'nden gelen 4 Temmuz 1899 tarihli tutanakta "Bu askerî mekanların inşâsına gerçekten ihtiyaç olduğu, inşaat ödeneği vilâyetin bu yılki bütçesinden çıkarılması sebebiyle inşaat masrafları için karşılık olmadığı, bu gibi devlet binaları pek çok yerde halkın yardımı ile yapıldığı, bununla birlikte bu binaların yardımlarla ve geçici vergi alınmak suretiyle inşâsı halkın arzusuna bağlı olduğu ve bundan başka çâre görülemediği" bildirilmiştir. İzin alınmak suretiyle devlete ait bu gibi inşaatların halkı sıkıntıya sokmayacak şekilde vergi alınmasıyla gerçekleştirilmesi uygun olsa da Danıştay'ın kararını değiştirecek bir mahiyette olmadığı, hükümet konağı inşâ masrafları İçişleri Bakanlığı, askeri binalar Başkumandanlık, telgrafhane de Telgraf ve Posta Bakanlığı bütçelerindeki ödeneklerle yapılmasına, içinde bulunulan yılın sonuna yaklaşılması nedeniyle bu masrafların ilgili dairelerin gelecek yılki bütçelerine dahil edilerek bütçenin padişah tarafından onaylanmasından sonra inşaat keşif raporlarının gelmesinin ardından harcamaların yapılabileceği bildirilmektedir.

9 Aralık 1899

BOA.DH.MKT, 2282 / 033

Dâhiliye Mekûbî Kalemi Tarf-ı Vâlâ-yı Seraskerî'ye

Evrak Numarası: 220/16

Büyükliman emâkin-i askerîsi için hamiyet mendân-ı ahâli tarafından taht-ı temîn ve taahhüde alınan iânâtın reddiyle mezkûr emâkin-i askerîyenin, bedelât-ı nakdiyeden tesviyesi Trabzon Vilâyeti'nden bildirildiği Dördüncü Ordu-yı Hümâyûn Müşîriyet-i Celîlesi'nden iş'âr olunduğundan ve bedelât-ı nakdiye muayyenât-ı askerîye karşılığı olmasıyla bunun emâkin-i askerîye inşaatına karşılık ittihâzı mümkün olamayacağından bahisle i'ânât-ı mezbûrenin karar ve taahhüd dâiresinde cem'îyle emâkin-i mezkûreye sarfı hakkında tevârüd eden tezkire-i aliyye-i Seraskerîleri üzerine îfâ-yı muktezâsı vilâyet-i müşârun-ileyhâya yazıldığı 2 Eylül 316 târihinde arz ve iş'âr olunmuşdu. Ordu-yı Hümâyûn'un ve makâm-ı âlî-i sipehdârîlerinin iş'ârı vechile asâkir-i şâhânenin erzâk esmânına karşılık olan bedelât-ı nakdiyenin bu cihete sarfı kâbil olamayacağına binâen her nerede halk tarafından arzu-yı zâtîleriyle taahhüdât icrâ olunmuş ise de oralarca verilecek iânâtın derciyle evvel be-evvel esliha muhafazasına mahsûs depoların ve sâniyen zâbit ve efrâdın ikâmetlerine aid mebâninin inşâsına himmet edilmesi mülhakât-ı vilâyete tebliğ kılındığına dâir vilâyet-i müşârun-ileyhâdan cevâben alınan 25 Eylül 316 târih ve 220 numaralı tahrîrât sûreti leffen takdîm edildi, ol bâbda.

Târih-i Tebyîzi: 4 Teşrîn-i Sâni 316

İçişleri Bakanlığı Başkumandanlık Makamına

Evrak Numarası : 220/16

Büyükliman (Vakfikebir) askeri binaları için halkın yardımseverleri tarafından taahhüt edilen yardımların reddedilerek sözü edilen askeri binaların bedelli askerlik paralarından ödenmesi hususunun " Trabzon Valiliği'nden bildirildiği Dördüncü Ordu Kumandanlığı tarafından ifade edilmektedir.

Bedelli askerlik paraları askerin karşılanması gereken erzak vs. ihtiyaçlarının karşılığı olup askeri binalar inşaat masrafları için harcanması mümkün olmadığı, taahhüt edilen halk yardımlarının toplanarak askeri binalara harcanması hakkında makamınızdan gelen Başkumandanlık yazısı üzerine gereği Trabzon Valiliği'ne yazılmıştır.

Trabzon Valiliği'nden gelen 8 Ekim 1900 tarihli ve 220 numaralı yazıda askerîyenin erzak bedeline karşılık olan bedelli askerlik parasının binalara sarf edilmesi uygun olmadığı için Başkumandanlık makamının direktifleri doğrultusunda halk tarafından kendi istekleri ile taahhüt ettikleri yardımların toplanarak öncelikle silah depolarının ikinci olarak da subay ve erlerin ikametleri için gerekli binaların inşaatına gayret edilmesi için Trabzon'a bağlı bölgelere emir verildiği bildirilmektedir. Valiliğin ilgili yazısı makamınıza ekte takdim edilmiştir. Gereğini arz ederim.

17 Kasım 1900

EMNİYET-İ UMUMİYE BİRİNCİ ŞUBE MÜDİRLİYETİ Vakfıkebir kazâsı Kaymakamlığı'na

Kayd Numarası : 369

Hülâsa: Beyoğlu Müdde-i Umûmîliği mübâşirlerinden Aziz'in kızı Esmâ'nın zevcinden sûret-i tatlıkiyle pederinin nükûdunu sirkat eylediğine dâir verilen arzuhâlin gönderildiğine dâir.

İsporli karyesinde Yakub Ağa'nın nezdinde sâkin on üç yaşında kızı Esmâ'nın eser-i iğfâl olarak zevcinden tatlık etdirilüp âhara tenkîh edilmek istenildiğine ve mezbûrenin evvelce İsporli karyesine hîn-i i'zâmında otuz lirasını sirkat ettiği dâir Fatih'de sâkin Beyoğlu Müdde-i Umûmîliği mübâşirlerinden Aziz bin Yakub imzâsıyla mu'tâ arzuhâl leffen irsâl edilmekle mündericâtına nazaran mâhiyet-i meselenin tahkîk ve inbâsına himmet olunması lüzûmu beyân olunur.

Târihi : 9 Mayıs 1327

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ BİRİNCİ ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ Vakfıkebir kazası Kaymakamlığı'na

Kayıt Numarası : 369

Özet: Beyoğlu Savcılığı mübâşirlerinden Aziz'in kızı Esmâ'nın kocasından boşattırılması ve babasının parasını çalmasıyla ilgili verilen dilekçenin gönderildiğine dair

İsporli köyünde Yakub Ağa'nın yanında kalan on üç yaşındaki kızı Esmâ'nın aldatılarak zevcinden boşattırılıp başkasına nikahlanmak istenildiğine ve kızın evvelce İsporli köyüne gittiği sırada otuz lirasını çaldığına dâir Fatih'te sâkin Beyoğlu Savcılığı mübâşirlerinden Yakup oğlu Aziz imzasıyla verilen dilekçe gönderilmiştir. İçeriğine bakılarak meselenin aslının araştırılması ve sonucun bildirilmesi rica olunur.

22 Mayıs 1901

Dâhiliye Mekûbî Kalemî Huzûr-ı Âlî-i Hazret-i Sadâret-penâhî'ye

Evrak Numarası: 164/11

Vakfikebir kazası Müftüsü Hafız Ali Efendi'nin maâş-ı muhassesi ve bir gûne medâr-ı maîşeti bulunmadığı cihetle emsâli gibi mikdâr-ı münâsib maâş tahsîsiyle terfih ü ikdârı hakkında makâm-ı vâlâ-yı Meşihât-penâhî ile cerayân eden muhâbereden ve mûmâ-ileyhin düçâr-ı zarûret olması şân-ı âliye muvâfık olamayacağından bahisle sâye-i âtîfet-vâye-i Hazret-i Pâdişâhîde efendi i mûmâ-ileyhe Hazîne-i Celîle'ce muhtacîn maâşâtı mûnhâlâtından şehri iki yüz kuruşun tahsisi hakkında Trabzon Vilâyeti Meclis-i İdâresi'nden gelen 24 Temmuz 317 târihli mazbata leffen takdîm kılındı. İcrâ-yı icâbı menût-ı müsâade-i aliyeye-i Sadâret-penâhîleridir, ol bâbda

Târih-i Tebyizi : 25 Ağustos 317

İçişleri Bakanlığı Sadaret Makamı'na

Evrak Numarası: 164/11

Vakfikebir kazası Müftüsü Hafız Ali Efendi'nin ne maaşı ve ne de bir geçim vasıtası bulunmadığından emsali gibi uygun miktarda maaş tahsis edilerek refaha kavuşturulması hakkında Şeyhülislamlık makamı ile yapılan haberleşmeler sonucu Hazine'nin Muhtaç Kimseler Maaşları kısmından müftüye aylık 200 kuruş tahsis edilmesi hususunda Trabzon İdare Meclisi'nden gelen 6 Ağustos 1901 tarihli karar tutanağı ekte takdim edilmiştir. Gereğini arz ederim.

7 Eylül 1901

طریقہ اولیٰ

مردد

۱۰۴

رقعة نقتہ بہ صلوٰۃ

روند اندم حفزی
رقعة کبر نفس امارت و فتنه اولیہ جفا رسانده بولہ نفس قضا مذکور تا تکلف لغتہ با قرآن مجید بر جوہر قرآن مجید کتب کبر
شعبہ اربعہ جم بہ بوسعت فی سواد الدرس مفوضہ ای باب اولہ زارہ و کیفیت تعارف مع جویس باج اولیہ جفا حقتہ مع اولاد کبر
ایچ الی اولیہ و ایچ الی اولیہ

قرنود دلیسی

ع

کتابخانه و مکتبہ اولیہ
سازمان اسناد و کتابخانه ملی

اداره فرہنگ و تفریح
جمع بہ بوسعت

DH.MKT 746/15

1

Dâhiliye Nezâret-i Celîlesi'ne

Trabzon Vilâyeti
Mektûbî Kalemi
Aded: 104

Devletlü efendim hazretleri,

Vakfikebir kazâsı ahâlisinden ve kur'a efrâdından olup Bulgaristan'da bulunduğu kazâ-i mezkûr kaymakamlığından bâ-tahrîrât bildirilen zir-i tahrîrât-ı âcizîde künyesi muharrer Şahinoğlu Halim bin Yusuf'un taht-ı silâha aldırılması husûsunun icâb edenlere irâde ve keyfiyetin iş'ârına müsâade buyrulması bâbında emr ü fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

Trabzon Vâlisi Reşad

13 Rebiulâhir 321 / 25 Haziran 319

*Tuna yalısında Moldoğan içerisinde Safca kasabasında tütüncülük eder olduğu.
Hâne 46/4
Edra karyesinden Şahinoğlu Halim bin Yusuf
[Tevellüdü] 1289*

İçişleri Bakanlığı'na

Trabzon Vilâyeti
Mektubu Kalemi
Sayı: 104

Devletli efendim hazretleri,

Vakfikebir kazası ahalisinden askerlik çağındaki kişilerden olup Bulgaristan'da bulunduğu kaza kaymakamlığından resmî yazı ile bildirilen aşağıda künyesi yazılı Yusuf'un oğlu Şahinoğlu lakaplı Halim'in silah altına aldırılması hususu için gereken makamlara direktif verilmesini arz ederim.

Trabzon Valisi, Reşad

8 Temmuz 1903

*Tuna yalısında Moldoğan içerisinde Safca kasabasında tütüncülük eder olduğu.
Hane 46/4
Edra köyünden Şahinoğlu lakaplı Yusuf oğlu
Halim
Doğumu: 1873*

خلاصه

داخله قلمی در مبلدته

ظریف و زولای

مکتوبی قلمی

عدد ۵۷۶۷

تاریخ ۶۶۶

تاریخ

ناظر بک اتوق حضرت

امینت عومیه - تشکیل شده عدلیه در اول وقت که قضاوت عدلیه مدخل عمومی معاوندگی و کاتبی ایضا بمسئولیت حکومت در رتبه برادره شمرده شد تا امتیاز بر مبلد
اولاد بولیس و مبلد بک اجرا افتاده تشکیل عدلیه اجرا قلمی بنا و حکومت و تمامه خصوص اولاد قالمی یعنی و قضاوت بولیس و مبلد بک آه سنده ایچ مسافه بولیس یعنی چندی بولیس
مبلد بک قضاوت بک مسافه بر مبلد بک اجرا افتاده قضاوت بک فرود غولده و تمامه لزوم کور بولیس قضاوت بک در رتبه و دست جامه بی عادی و قضاوت بک ایچ مبلد بک خلاصه ناظر
اولاد و فرود غولخانه انجاز به الویش بولیس نه در کانه در زری برادر بک سنوی ایچ عثمانی بولیس بولیس بولیس بولیس بولیس بولیس بولیس بولیس بولیس بولیس بولیس
مذکور المقتدر قضاوت بک ارسال قضاوت مذکور قلمی لغف نه اشعار بولیس و ولایت بولیس قضاوت بک مبلد مذکور تا در بولیس بولیس بولیس بولیس بولیس بولیس بولیس بولیس بولیس
بولیس
نظر انفسانک ایضا بولیس مذکور المقتدر قضاوت بولیس بولیس بولیس بولیس بولیس بولیس بولیس بولیس بولیس بولیس بولیس بولیس بولیس بولیس بولیس بولیس بولیس بولیس
ای ذی القدر و ایضا و ایضا بولیس

والیس و کاتب
ناظمی

OSTIANI ARŞIVI
 01.11.1911
 70 | 23 | 2

Dahiliye Nezâret-i Celîlesi'ne

Trabzon Vilâyeti
Mektûbî Kalemi
Umûmî : 5767
Husûsî : 646

Nâzır beyefendi hazretleri,

Emniyet-i Umûmiye, teşkilât-ı adliyeden evvel Vakfikebir kazâsınca adliye müdde-i umûmî muâvinliği vekâletini ifâ etmesine mebnî hükûmet derûnunda bir odada şimdye kadar ikâmet etdirilmekte olan polis memûrunun ahîren kazâda teşkilât-ı adliye icrâ kılınmasına binâen hükûmetde ikâmetine mahsûs oda kalmadığı ve kasaba ile hükûmet arasında epeyce mesâfe bulunduğu cihetle polis memûrunun kasabanın münâsib bir mahallinde ittihâz edilecek karakolda ikâmetine lüzûm görülerek kasaba derûnunda vüs'at-i kâmileyi hâvî ve kasabanın en kalabalık mahalline nâzır olan ve karakolhâne ittihâzına elverişli bulunan dükkân üzeri bir odanın senevî üç Osmanlı lirasına kirâlanabileceği ve karakolhânenin bir an evvel tesîsi için mezkûrül-mikdâr tahsîsâtın irsâli kazâ-i mezkûr kaymakamlığından iş'âr olunmuş ve vilâyet polis tahsîsâtı meblağ-ı mezkûru tediye gayr-ı kâfi olduğu gibi mezkûr îcârın buraca tahsîsi ve tesviyesine de karşılık olmadığı bi'l-havâle vilâyet polis müdüriyetiyle muhâsebe-i vilâyetden yazılan derkenârlarda ifâde olunmağla sûret-i iş'âr ve ifâdâta nazaran iktizâsının ifâsıyla mezkûrül-mikdâr tahsîsât havâlenâmesinin irsâl buyrulması arz ve temennî olunur efendim hazretleri

Trabzon Vâlisi Vekîli, Kadı Ömer Fevzi ibn-i Hüseyin

17 Zilkade 331 / 5 Teşrîn-i Evvel 329

İçişleri Bakanlığı'na

Trabzon Valiliği
Mektubi Kalemi
Genel : 5767
Özel : 646

Bakan beyefendi hazretleri,

Vakfikebir Kaymakamlığı'ndan bildirildiğine göre; Emniyet Genel Müdürlüğü, adliye teşkilatı düzenlenmeden önce Vakfikebir kazasında savcı muavinliği vekâletini ifa ettiğinden polis memuru hükûmet dairesi içinde bir odada ikamet ettirilmekte olup, ancak kazada adliye teşkilatı düzenlemesi yapılması üzerine hükûmet dairesinde polisin ikametine mahsus oda kalmamıştır. Kasaba merkezi ile hükûmet dairesi arasında epeyce mesafe bulunması sebebiyle polis memurunun kasabanın uygun bir yerinde kurulacak karakolda ikametine lüzum görülmektedir. Kasaba içinde oldukça geniş, kasabanın en kalabalık yerine bakan ve karakolhane yapmaya elverişli bulunan dükkân üzeri bir odanın yıllık üç Osmanlı lirasına kirâlanabileceği ve karakolhânenin bir an önce kurulması için sözü edilen miktar ödeneğin gönderilmesi de yine Vakfikebir Kaymakamlığı'ndan bildirilmiştir. Bu kira için ilgili birimlerin bütçesinde karşılık bulunmadığından gereğinin yapılarak tahsisat havâlenâmesinin gönderilmesi arz ve temenni olunur.

Trabzon Vali Vekili, Kadı Ömer Fevzi

18 Ekim 1903

قائمان سانی جناب صدرتھم

مردمہ جہانگیر

میلو ما تقدیم حضور جناب وکالتھوی فنانہ استنادہ عمومیدہ عرصہ اسیرھام فطنی اوزرہ عارف اقدیک فقرا اھالی عقندہ مد
 کوردی معاش غرلاقی معرفت و مصلحتھم لوجوہ مفار اولیہ توبہ مصلحت و لدی اوجہ المسد راسنکی معرفت اقلکہ بوتدر
 عارف اقدیک قائم برودی مرکز ولایت اورقہ مدبری محمد علی اقدی اسباب عسکرہ و حجاز حمدیہ تھور بولی اعانات مقدسہ کی لایم حفاظ
 اچودہ لوزنیک غرکشدہ یادہ ملی پی اھلکشدہ طرسہ اولدنی حالہ عارف اقدی سائسہ الیوم ہوسوال و لوجوب ملو تیبہ
 اقدام اولفقہہ در بواسطہ طرف گزار غزہ عامہ بری اولیہ اچکھ عارف اقدیک درجہ تقوی برتدہ عرصہ دیاندہ عبارت اولفقہ
 سوانسٹای جاگرتھزینہ طوغریدہ طوغریہ ولایت ارسال تھور بولای عارف اقدی اسکی کی جواب باز دیرہ ۳ کلندہ اھالہ
 نظامیادہ مہرک بالعیس صاحب مضاکسانک ارتوہ لوندہ عکرہ معاشہ تھقہ شتر عارف اقدی عہد و مہانی اولیہ جھندہ
 تھزناہ تراصقوہ اقدی عفر کربانک و ذن جیو جناب وکالتھم عکرتھم لوجوہ اھالہ امر و زمانہ عقند ولی الامیر
 اوجہ ایچودہ تقرا قولایک عہد و مہانی اولیہ اھالہ امر و زمانہ عقند ولی الامیر

OSMANLI ARŞIVI
 BEO
 23381453013

Hâk-i pâ-yı Sâmi-i Cenâb-ı Sadâret-penâhî'ye Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki,

Merbûten takdîm-i huzûr-ı sâmi-i cenâb-ı vekâlet-penâhîleri kılınan istidânâme-i umûmîde arz ve istirhâm kılındığı üzere Arif Efendi'nin fukarâ-yı ahâlî hakkında revâ gördüğü muâmelât-ı gayr-ı lâyık merhamet ve ma'delete min külli'l-vücûh muğâyir olup bütün mülhakât-ı vilâyeti avucuna almış ve istediği gibi hareket etmekte bulunmuşdur.

Arif Efendi'nin kâim birâderi merkez-i vilâyet evrak müdürü Mehmed Ali Efendi Tesisât-ı Askeriye ve Hicaz ve Hamidiye Demiryolu i'ânât-ı mukaddesesi gibi lâzîmü'l-mahfûz akçeden yüz bin guruşdan ziyâde bir meblağı yed-i ihtilâsına geçirmiş olduğu hâlde Arif Efendi sâyesinde el-yevm bilâ-suâl ve'l-cevâb memûriyette istihdâm olunmaktadır. Bu ise taraf-ı kemterânemize âid bir şey olmayup ancak Arif Efendi'nin derece-i nüfûzunu bir nebze arz ve beyândan ibâret bulunduğundan işbu istidâ-yı çâkerânemiz yine doğrudan doğruya vilâyete irsâl buyrulur ise Arif Efendi istediği gibi cevâb yazdırabileceğinden o hâlde hakikat tezâhür edemeyerek bilakis sâhib-i imzâ kesânın artık bundan sonra muâmelât-ı tazyikiye-i mütenevvi'anın hadd ü hesâbı olamayacağından şehinşâh-ı merâhim-ünvân efendimiz hazretlerinin ve zât-ı celîl-i cenâb-ı vekâlet-penâhîlerinin merhametlerine ilticâ ederiz bu bâbdaki tahkîkâtın bir sûret-i münâsibe ile icrâ buyrularak fukarâ kullarının halâsı müsterhamdır. Ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

1 Mayıs sene 320

Vakfikebir ahâlisinden Fırincioğlu Osman kulları

Sadaret Makamına Aciz kulları arzeder ki,

Huzurlarınıza takdim ettiğimiz toplu dilekçede arz ve istirham edildiği üzere Trabzon İdare Meclisi Başkatibi Arif Efendi'nin halka revâ gördüğü uygunsuz davranışlar merhamete ve adalete tamamen aykırıdır. Arif Efendi Trabzon'un bütün beldelerini avucuna almıştır ve istediği gibi hareket etmektedir.

Arif Efendi'nin kayınbiraderi ve aynı zamanda valilik Evrak Müdürü Mehmed Ali Efendi Askeri Tesisat, Hicaz ve Hamidiye Demiryolları yardımcıları gibi korunması gerekli paradan yüz seksen kuruştan fazla bir miktarı kendisi için çalmıştır. Buna rağmen Arif Efendi sayesinde hâlâ sorgusuz sualsiz memuriyette istihdam edilmektedir.

Bu durum biz acizlerin kendi çıkarlarımızla ilgili bir şey değildir. Maksadımız sadece Arif Efendi'nin ne derece etkili olduğunu bir nebze arz etmek ve açıklamaktan ibarettir. Biz kölelerinizin dilekçeleri yine eskisi gibi doğrudan doğruya Trabzon Valiliği'ne havale edilirse Arif Efendi istediği gibi bir cevap yazacaktır. Bu durumda da gerçek ortaya çıkmayacaktır. Aksine dilekçedeki imza sahiplerine bundan sonra yapılacak çeşitli baskıların haddi hesabı olmayacaktır.

Adaletli yüce padişahımızın vekili durumunda olan sizin merhametinize sığınırız. Bu konudaki soruşturmanın uygun bir şekilde yapılarak fukara kullarının kurtarılması istirhamımızdır. Bu hususta emir verme yetkisi siz makam sahibi efendimizdedir

14 Mayıs 1904

Vakfikebir ahâlisinden Fırincioğlu Osman

Dâhiliye Mektûbî Kalemi

Evrak Numarası: 719/9

Trabzon Vilâyet-i Aliyyesi'ne

Vakfıkebir kazâsının Yoroz karyesinde müteveffâ kayınpederi Hasan Ağa'dan zevcesine irsen intikâl eden hâne bahçesinin hudûd işâretini kendisinin askerde bulunmasından bi'l-istifâde hedm ve tahrîbe ve tecâvüzlerine mûmâna'at eden ve mezbûreyi darb ve tehdîde cüret eden karye-i mezkûre ahâlisinden Kalafatoğlu Osman ile eniştesi Kandioğlu Mehmed hakkında muâmele-i mukteziye-i kânûniyenin icrâsıyla müdâhale-i vâkı'anın men'î niyâzını hâvî asâkir-i bahriye-i şâhâne efradından Hasan bin Mehmed mührüyle mahtûmen verilen arzuhâl leffen tesyâr kılındı. Meâline nazaran iktizâsının îfâ ve neticesinin inbâsı husûsuna himem-i aliyye-i dâverîleri derkâr buyrulmak bâbında.

Trabzon Vâlisi Reşad

Târihi-i Tebyîz : 15 Haziran 1320

İçişleri Bakanlığı Yazı İşleri Müdürlüğü

Trabzon Valiliği'ne

Trabzon Valiliği'ne,

Vakfıkebir kazâsının Yoroz (Fener) köyünde müteveffa kayınpederi Hasan Ağa'dan zevcesine miras yoluyla intikal eden hane bahçesinin sınır işâretini kendisinin askerde bulunmasından yararlanarak yıkmaya, kendilerine engel olmak isteyen zevcesini dövüp tehdit etmeye cüret eden aynı köyden Kalafatoğlu Osman ile eniştesi Kandioğlu Mehmed hakkında gerekli kanuni işlemin yapılarak müdahalelerinin engellenmesini isteyen Bahriye askerlerinden Mehmet oğlu Hasan mührüyle verilen dilekçe valiliğimize gönderilmiştir. İçeriğine bakarak gereğinin yapılması ve sonucun bildirilmesini rica ederim.

28 Haziran 1904

Sadâret-i Uzmâ Mektûbî Kalemi

Trabzon Vilâyet-i Behiyyesine

On seneden beri taht-ı nikâhında olan zevcesini Vakfikebir kazâsına tâbi Roz karyesi muhtarı Usta Mahmudoğlu Mehmed Ali Nüfûs Memuru İlyas Efendi ile uyuşarak Şahinoğlu Mehmed'e tezvîc etdiklerinden bahisle istidâ-yı madelete dâir Roz karyesi ahâlîsinden ve Asâkir-i Bahriye-i Şâhâne efrâdından Terzioğlu Kamil imzâsıyla verilen arzuhâl leffen irsâl kılınmağla bi't-tahkik icâbının ifâ ve inbâsına himmet

Numara : 19
Târih-i Tebyîzi : 21 Ağustos 1320

Huzûr-ı Âlî-i Cenâb-ı Sadâret-penâhî'ye

Trabzon Vilâyeti Mektûbî Kalemi Aded 27

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki,
Hâme-pîrâ-yı ta'zîm ü ibcâl olan 21 Ağustos 320 târih ve on dokuz numaralı emirnâme-i sâmi-i vezîr-i azamîlerinin arîza-i cevâbiyesidir. Efrâd-ı askeriyeden Terzioğlu Kamil bin İsmail zevcesini tatlik eylediğine dâir Vakfikebir Kazası Mahkeme-i Şeriyesi'nden yedine verilen ilâm üzerine zevc i âhara gitdiğinin inde't-tahkik anlaşılmiş olduğu kaza-i mezkûr kaymakamlığının iş'âr-ı cevâbîsi üzerine ma'rûzdur. Ol bâbda ve her hâlde emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Fi 6 Şabanü'l-Muazzam 322 / 2
Teşrîn-i Evvel sene 320

Trabzon Vâlisi bende Reşad

BOA.BEO, 2401 / 180075

Sadaret Yazı İşleri Kalemi Trabzon Valiliği'ne

On seneden beri nikahı altında olan hanımını Vakfikebir Kazası'na bağlı Rizos (Caferli) Köyü Muhtarı Usta Mahmutoğlu Mehmet Ali Nüfus Memuru İlyas Efendi ile uyuşarak Şahinoğlu Mehmet'le evlendirdiklerini bildirerek adaletin yerine getirilmesi isteğine dair Rizos (Caferli) köyü ahalisinden ve bahriye askerlerinden Terzioğlu Kamil imzasıyla verilen dilekçe gönderilmiştir. Soruşturularak gereğinin yapılması ve sonucun bildirilmesi rica olunur.

Numara : 19
Târih-i Tebyîzi : 3 Eylül 1904

Sadaret Makamının Yüce Huzuruna

Trabzon Valiliği Yazı İşleri Kalemi Sayı: 27

Aciz kulları arzeder ki,
Saygınlık ve yücelik kalemini süsleyen 4 Eylül 1904 tarih ve 19 numaralı emrinizin cevabını arz ederim. Yapılan soruşturma neticesinde, Asker Terzioğlu lakaplı İsmail oğlu Kamil'in hanımını boşadığına dair Vakfikebir Kazası Şeriyeye Mahkemesi'nden verilen ilam üzerine hanımının da başka bir kocaya gittiği Vakfikebir Kaymakamlığı'nın raporundan anlaşılmiştir. Bu hususta ve her konuda emir verme yetkisi siz makam sahibi efendimizdedir.

15 Ekim 1904

Trabzon Valisi Reşad

BOA.BEO, 2401 / 180075

Dâhiliye Mektûbî Kalemi

Evrak Numarası: 1393/23

Trabzon Vilâyet-i Aliyyesi'ne

Esâsen kasabalarından mürûr eden hat üzerine maâş ve masârıfı kendi taraflarından tesviye olunmak üzere bir hat temdîdi talebinde buldukları halde mürâcaat-ı vâkıalarından bir netîce hâsıl olmadığından bahisle bir an evvel îcâbının icrâsı istidâsını hâvî Vakfıkebir kazâsı belediye reîsi ve rûfekâsı imzalarıyla Trabzon'dan çekilen telgrafnâme leffen tesyâr kılındı. Meâline ve mürâcaat-ı vâkıaya nazaran iktizâ-yı hâlin îfâsına himem-i aliyyeleri masrûf buyrulması bâbında.

Târih-i Tebyîzi : 30 Teşrin-i Evvel 1320

İçişleri Bakanlığı Yazı İşleri Müdürlüğü

Evrak Numarası: 1393/23

Trabzon Valiliği'ne

Esâsen kasabalarından geçen telgraf hattı üzerine ücret ve masrafları kendi taraflarından karşılanmak üzere bir hat çekilmesi talebinde buldukları halde bu müracaatlarından bir sonuç çıkmadığından bahisle bir an evvel gereğinin yapılması isteğini içeren Vakfıkebir kazası belediye başkanı ve arkadaşlarının imzalarıyla Trabzon'dan çekilen telgraf ekte gönderilmiştir. İçeriğine ve yapılan müracaata nazaran gereğinin yapılması için çaba gösterilmesi rica olunur.

12 Kasım 1904

Sadâret-i Uzmâ Mektûbî Kalemi

Trabzon Vilâyet-i Behiyyesi'ne

Vakfikebir kazâsına mülhak Terlata karyesinde pederleri tarafından kendilerine terk ve ferâğ edilmiş olan emlâkin verâset iddiâsında bulunan bazıları cânibinden tefrîkine kıyâm olunduğundan vesâireden bahisle bi'l-istibdâl memleketine azîmetine kadar emlâk-i mezkûrenin taarruz ve müdâhaleden sıyâneti istidâsını hâvî Fethiye Kalyon-ı Hümâyûnu dördüncü bölüğünden Vakfikebirli Osman bin Hasan imzâsıyla verilen arzuhâl leffen savb ı atûfilerine irsâl kılınmağla îcâb-ı ma'deletin îfâsına himmet.

Numara: 38

Tarih-i Tebyizi : 3 Muharrem 323 / 8 Mart 321

Sadaret Mektubi Kalemi

Trabzon Valiliği'ne

Vakfikebir kazasının Terlata (Tarlacık) köyünde pederleri tarafından kendilerine miras bırakılmış olan mülklerin mirasçılık iddiasında bulunan bazıları tarafından bölüştürülmeye çalışıldığını bildirerek askerliğini bitirip memleketine gelinceye kadar bu mülklerin taarruz ve müdahaleden korunması talebini içeren ve Fethiye Kalyonu dördüncü bölüğünden Vakfikebirli Hasan oğlu Osman imzasıyla verilen arzuhal ekte size gönderilmiştir. Adaletin yerine getirilmesine yardımcı olunuz.

Numara: 38

Tarih: 21 Mart 1905

Dâhiliye Nezâret-i Celîlesi'ne

Meclis-i Idâre-i Vilâyet-i Trabzon
Numara: 136

Dâhiliye Nezâret-i Celîlesi'ne

Merkez-i vilâyete merbût Vakfikebir kazâsı merkezinde bir telgrafhâne küşâdı hakkında mukaddema vukû bulan arz u inhâ üzerine şeref-vârid olan 3 Şubat 311 târihli ve 387 numaralı tahrîrât-ı aliyye-i cenâb-ı nezâret-penâhîlerinde mezkûr telgrafhânenin masârîf-ı inşâiyesi ahâli tarafından taahhüd olunmuş ise de maaş ve masârîf-ı seneviyesi için karşılık olmadığı Telgraf ve Posta Nezâret-i Aliyyesi'nin iş'ârına atfen beyân ve izbâr buyrulmuş idi. Bu kere kazâ-i mezkûr kaymakamlığıyla meclis-i idâresinden vârid olan muharrerât ve mazâbitda mahall-i mezkûrda bir telgrafhâne bulunmamasından dolayı muhâberât-ı âcile-i hükûmet altı yedi saat mesâfede kâin Görele kazâsı merkezindeki telgrafhâne vesâtatıyla cereyân etmekte ise de bu yüzden bir çok teehurât husûle gelmekte ve emr-i muhâberede teehurât hasebiyle ticâret-i mahalliye dahi sektedâr olmakda olduğu ve telgraf hattı merkez-i kazâdan geçtiği cihetle kasaba derûnunda bir telgrafhâne küşâdı için vukû' bulacak masârîf yalnız bir makine bedeliyle memûr ve müvezzi' masârîfına inhisar edüp maa hâzâ telgrafhâne için îcâb eden mahal evvelce iâneten tedârik olduğu gibi hâsilâtından karşılık husûlüne değin kâffe-i masârîf ve maâşâtın tesviyesi dahi tüccâr ve muteberân-ı mahalliye taraflarından taahhüd edildiği ve küşâd olunacak telgrafhânenin fazla vâridât husûlü de me'mûl-i kavî bulunduğu iş'âr ve Mukâvelât Muharrirliği'nden musaddak kefâlet senedi dahi tesyâr olunmuş ve lede'l-havâle Trabzon Telgraf ve Posta Başmüdürlüğü'nden yazılan derkenârda telgraf hattı esâsen Vakfikebir kasabasından geçtiği için yeniden hat temdîdine ve masraf ihtiyârına mahal olmadığı gibi fazla vâridât vukû'u da me'mûl-i kavî idiği beyân edilmiş ve fi'l-hakîka mezkûr Vakfikebir kasabası sâhil-i bahrde olmak ve redif taburu merkezi ve civarda kâin nevâhinin iskelesi bulunmak hasebiyle hâiz-i ehemmiyet olmağla mahall-i mezkûrda bir telgrafhâne küşâdı muhâberât-ı resmiye ve gayr-ı resmiyenin sûrat-i cerayânın temîn edeceği cihetle fevâid ve muhassenâtı bedihî bulunmuş ve sâlifü'z-zikr taahhüd senedi aynen ve leffen huzûr-ı âli-i cenâb-ı nezâret-penâhîlerine takdîm kılınmış olmağla icrâ-yı îcâbına müsâade-i celîle-i âsafâneleri şâyân buyrulmak bâbında emr ü fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

29 Rebiulâhir 323 / 19 Haziran 321

BOA.DH.MKT, 993 / 069

İçişleri Bakanlığı'na

Trabzon Valiliği İdare Meclisi
Numara: 136

Vakfikebir kazâsı merkezinde bir telgrafhane açılması hakkında daha önce yapılan girişim üzerine yazılan 16 Şubat 1896 tarihli ve 387 numaralı bakanlık yazısında; "Anılan telgrafhânenin inşaat masrafları ahali tarafından taahhüd olunmuşsa da personel maaşı ve yıllık masraflar için bütçede karşılık olmadığı" bildirilmişti.

Bu defa Vakfikebir Kaymakamlığı ile kaza idare meclisinden gelen yazılar ve tutanaklarda, bölgede bir telgrafhane bulunmamasından dolayı hükûmet acil haberleşmeleri altı-yedi saat mesafedeki Görele kazâsı merkezindeki telgrafhane vasıtasıyla yapılmaktaysa da bu yüzden pek çok gecikme olduğu ve bu gecikmeler sebebiyle bölge ticareti de aksadığı, telgraf hattı Vakfikebir merkezinden geçtiğinden kasaba merkezinde bir telgrafhane açılması için gereken masraf yalnız makine bedeliyle memur ve dağıtıcı ücretlerine indirildiği, bunun yanı sıra telgrafhane için gereken mahal önceden yardım yoluyla tedarik olduğu gibi elde edilecek hasıllardan bütçede karşılık oluşturuluncaya kadar bütün masraf ve maaşlar bölgenin tüccâr ve ileri gelenlerince taahhüd edildiği, açılacak telgrafhânenin oldukça fazla gelir beklendiği bildirilmiştir.

Trabzon Telgraf ve Posta Başmüdürlüğü'nden verilen yazılı görüşte ise telgraf hattı Vakfikebir kasabasından geçtiği için yeniden hat çekilmesine ve masraf yapılmasına gerek olmadığı ve fazla gelir elde etmesinin umulduğu ifade edilmiştir.

Vakfikebir kazâsı deniz kıyısında olmak hasebiyle önem taşıdığından burada bir telgrafhane açılması resmi ve gayr-ı resmi haberleşmelerin sûratle yapılmasını sağlayacağı için faydalı görülmektedir. Gereğinin yapılması hususunu arz ederiz.

2 Temmuz 1905

BOA.DH.MKT, 993 / 069

دولت اوقاف

مکتوبی قلمی

عدد

خارجہ رقمہ جیلوسہ

دو دنو اقدم حضرتی
یوکلیمان ردف طاہوری دارہی اھلیسنہ ووقفیکہ فغانک وروز فریبسہ اولویہ روسیہ رہ بولدیغی طرزومہ ووقومانیہ انصافہ انصار اولانہ
زیر قرآن عکریج کیمس کور احمد بہ کورن در دستورین سلاطین ادریس خصوصتک ایجاب ایزرہ ایزرہ وکیفیتک انصافہ ساعده چورس بائہ اورو
ارو فرمانہ حضرتہ بہ رالور کور اھلیسنہ وایمانہ

طرزومہ وایس

رشاد

مکتوبی قلمی
روس اوقاف کورن
ساعده چورس ادریس

وقفیکہ کورن وروز فریبسہ
سورای اوقاف اھلیسنہ
۲۲

OSMANLI ARŞIVI		
HR TH		
332	32	

Trabzon Vilâyeti Mektûbî Kalemi Hâriciye Nezâret-i Celîlesi'ne

Aded: 5

Devletlü efendim hazretleri,

Büyükliman Redif Taburu Dâiresi ahâlisinden ve Vakfikebir kazâsının Vuroz karyesinden olup Rusya'da bulunduğu Trabzon Fırka Kumandanlığı'ndan iş'âr olunan zîr-i tahrîrât-ı âcizide künyesi muharrer Ahmed bin Mehmed'in derdestiyle taht-ı silâha aldırılması husûsunun icâb edenlere irâde ve keyfiyetin iş'ârına müsâade buyrulması bâbında emr ü fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

Trabzon Vâlisi, Reşad

*Asâkir-i mezûneden sene 318 huzûren
Rus içerisinde Sohum'da Marhavel'de amele olduğu
Hâne 2 / 4 Vakfikebir'in Vuroz karyesinden Moraloğlu
Ahmed bin Mehmed 93*

11 Safer 324 / 23 Mart 322

Trabzon Valiliği Yazı İşleri Müdürlüğü Dışişleri Bakanlığı'na

Sayı: 5

Devletli efendim hazretleri,

Büyükliman Redif Taburu Dâiresi ahâlisinden ve Vakfikebir kazâsının Vuroz (Kadıköy) köyünden olup Rusya'da bulunduğu Trabzon Tümen Kumandanlığı'ndan bildirilen yazımızın alt kısmında künyesi yazılı Mehmet Oğlu Ahmet'in yakalanarak silah altına aldırılması hususunun gerekenlere emredilmesi ve sonucun bildirilmesi arz olunur. Emir verme yetkisi makam sahibinindir.

Trabzon Vâlisi, Reşad

*İzinli askerlerden. 1902 tarihinde asker.
Rusya Sohum'da Marhavel'de amele olduğu
Hane 2 / 4 Vakfikebir'in Kadıköy köyünden
Moraloğlu Mehmet oğlu Ali Doğum tarihi 1877*

5 Nisan 1906

Taraf-ı Vâlâ-yı Seraskerî'ye

Yemen'den avdet etmekte olan Büyükliman Taburu'nun el'ân yevmiye ve masarîf-ı sâiresinin ahzına intizâren İskenderun'da beklemekte olduğuna ve Ayıntab'a kadar masarîf-ı nakliyesi ile Malatya'ya kadar efrad yevmiyesi verilmiş olan Polathane Taburu'nun Malatya'dan itibâren mahalline kadar yevmiye ve masarîf-ı sâiresine muktezî mebâliğin şimdiden Mamuretülaziz Vilâyeti'nce tedârik ve ihzârî lâzım geleceğine dâir 11 Şevvâl 324 târihli ve 721 numaralı tezkire-i aliyye-i Seraskerîleri üzerine sebk eden tebliğâta cevâben Haleb Vilâyeti'nden bu kere vârid olan 18 Teşrîn-i Sâni 322 târihli melfûf telgrafnâmede İskenderun'a gelmiş olan sâlifü'z-zikr Büyükliman Taburuyla diğer iki taburun kâffe-i levâzımı dün tedârik edilerek taburlar hareket ettirilmiş olduğu hâlde evvelce Tokad ve bu kere de Polathane taburlarına dâir hilâf-ı hakikat vukû bulan iş'ârât ve ihbârâtın men-i tekerrürü zımında iktizâ-yı hâlin ifâsı lüzûmu dermiyân olunmasına nazaran îcâbının icrâ ve inbâsı ve melfûfun î'âdesi bâbında

İşâret-i aliyye-i müştешârî mucibince

Numara : 100

Târih-i Tebyizi : 20 Teşrîn-i Sâni 1322

Başkumandanlık Makamı'na

Yemen'den dönmekte olan Büyükliman Taburu'nun an itibarıyla yevmiye ve diğer masraflarını almak üzere İskenderun'da beklemekte olduğuna ve Antep'e kadar nakliye masrafları ile Malatya'ya kadar asker yevmiyesi verilmiş olan Polathane Taburu'nun Malatya'dan itibaren varış mahalline kadar yevmiye ve diğer masrafları için gerekli miktarın şimdiden Mamuretülaziz (Elazığ) Valiliğince tedarik edilmesi lâzım geleceğine dair 28 Kasım 1906 tarih ve 721 numaralı Başkumandanlık yazısı üzerine yapılan tebliğata cevap olarak Halep Valiliği'nden bu kere gelen 1 Aralık 1906 tarihli telgrafta; İskenderun'a gelmiş olan Büyükliman Taburuyla diğer iki taburun bütün ihtiyaçları dün tedarik edilerek taburlar hareket ettirilmiş olduğu, Daha önce Tokat ve bu kere de Polathane taburlarına dair gerçeğe aykırı bildirimlerin tekrarlanmaması belirtilmektedir. Buna göre gereğinin yapılması rica olunur.

Numara : 100

Târihi : 13 Aralık 1906

عظمیٰ کتب خانہ
سرحدی کتب خانہ

۱۸	۱۸	۱۸	۱۸	۱۸
۱۸	۱۸	۱۸	۱۸	۱۸
۱۸	۱۸	۱۸	۱۸	۱۸
۱۸	۱۸	۱۸	۱۸	۱۸

بندہ بوفناہ قوی عکبر ایچوہ مقضیٰ عینی و قوتدارہ و حیثیہ و حکم اولادہ مقدرہ
 صفتہ ہاکمہ اعانہ صورتیہ نازک و ارسال عقدہ سبب بلیغہ جواباً و قضا کبریا مقضیہ
 نوز الاسکا و لوزستانہ مقضیہ و صحابہ نوز الایق بارہ حیثیہ کونہ راجہ و جانہ
 سنجایجہ بویولرہ طویلدیلہ عانہ الہ عسبہ عکری قلمتک تعمیریلہ کلمہ و بویولرہ
 ایچوہ قلمیلہ عروسہ صرف تمجید اولور و اعانہ کدہ اول مقدرہ امداع اولہ سراج
 بیلدیرلک بیا نیلہ بوا سبب ایچوہ و سراج بیلدیرلک اعانہ الہ مقدرہ قلمتک سبب اولوی کور
 مناسب اولوب اولم مقضیٰ و لوزستانہ مقضیہ و قضا کبریا مقضیہ و لوزستانہ
 ملحوساتک نہ طرفہ ارسال بیلدیرلک مقضیہ طرز و ولایتہ کلمہ و لوصح
 تاریخ و ہ لوزستانہ تحریکات لقا صوبہ والوی سرحدیلہ ارسال مقضیہ ایجابہ استکان
 و ملفوظہ اعانہ بانی

ان ریحہ عقدہ متاویفہ

در بارہ عینہ عاید سبب اعانہ
 شمارہ اولیہ کور مقدرہ لوزستانہ
 کور مقدرہ اولوی کور مقدرہ لوزستانہ
 سبب اولوی کور مقضیہ
 قلمتک اعانہ لوزستانہ

OSMANLI ARŞIVI
 BEO
 3046/228384

2016
(A. 5440-1)

Taraf-ı Vâlâ-yı Seraskerî'ye

Yemen'de bulunan kuvâ-yı askeriye için Lazistan Mutasarrıflığı'yla Vakfikebir Kaymakamlığı'ndan cem' ve celb edilmiş olan melbûsâtın ne tarafa irsâl edileceği ve bu iş için Canik sancağınca i'âneten tedârik olunan muharrerü'l-mikdâr akçe ile iş'âr-ı mahallî vechile oradaki atik askerî kışlasının tamiri münâsib olup olamayacağı hakkında istifsârî hâvî Trabzon Vilâyeti'nden gelen 30 Safer 325 târihli ve 5 numaralı tahrîrât leffen savb-ı vâlâ-yı Seraskerilerine irsâl kılınmağla îcâbının inbâsı ve melfûfun i'âdesi bâbında.

İşâret-i aliyye-i hazret-i müsteşârî mucibince

Numara : 34

Târîh-i Tebyîzi: 19 Rebiulevvel 325 / 19 Nisan 323

Başkumandanlık Makamı'na

Yemen'de bulunan askerî kuvvetler için Lazistan Mutasarrıflığı ile Vakfikebir Kaymakamlığı'ndan toplanan elbiselerin ne tarafa gönderileceği ve bu iş için Canik (Samsun) Sancağından tedarik edilen yardım parası ile oradaki eski askerî kışlanın tamiri uygun olup olamayacağı hakkında açıklama talebini içeren Trabzon Valiliği'nin 13 Nisan 1907 tarih 5 numaralı yazısı makamınıza takdim edilmiştir. Buna göre gereğinin yapılması rica olunur.

Numara: 34

Târîhi : 2 Mayıs 1907

Dâhiliye Mektûbî Kalemi

Evrak Numarası: 793/14

Huzûr-ı Âli-i Hazret-i Sadâret-penâhîye

Tabur merkezi olan Büyükliman nâm-ı diğer Fol kasabasında behemehâl bir telgraf merkezi küşâdı lüzûmu taraf-ı vâlâ-yı Seraskerî'den bildirildiği ve bu bâbda tanzim edilen keşif pusulasında istimâlîne lüzûm gösterilen eşyanın cüziyetine nazaran anbar mevcûdundan irsâli mümkün ise de telgrafhânenin masârıf-ı inşâiye ve tefrîşiyesi olan on bir bin kırk ve merkezin senevî maâş ve masârıfı bulunan sekiz bin altı yüz kuruşla seksen Franga nezâret bütçesinde karşılık olmadığı ve kasaba-i mezkûra telgraf merkezi küşâdı emr ü fermân-ı hümâyûn cenâb-ı mülûkâne iktizâ-yı âlîsinden bulunan mevâki miyânında olmadığı beyânıyla sâlifü'z-zikr on bir bin kırk kuruşun bir defalık ve sekiz bin altı yüz kuruşla seksen Frangın dâimî olarak bütçeye zamîmeten tesviyesi hakkında Posta ve Telgraf Nezâret-i Aliyyesi'nden vârid olan 13 Şubat sene 323 târihli ve yedi yüz doksan üç numaralı tezkire leffen takdim kılındı. İcâbının Şûra-yı Devlet'ce tezekkürü menût-ı re'y-i sâmi-i Sadâret-penâhîleridir, ol bâbda

Târih-i Tebyizi: 18 Şubat 1323

İçişleri Bakanlığı Yazı İşleri Müdürlüğü

Evrak Numarası: 793/14

Sadrızamlık Makamına

Tabur merkezi olan Büyükliman, diğer adıyla Fol (Vakfikebir) kasabasında her ne olursa olsun bir telgraf merkezi kaçılması lüzumu Başkumandanlık makamından bildirildiği, bu konuda düzenlenen keşif pusulasında kullanılmasına lüzum gösterilen eşyanın azlığına nazaran ambar mevcudundan gönderilmesi mümkün ise de telgrafhânenin inşaat ve donanım masrafları olan on bir bin kırk ve merkezin yıllık maaş ve masrafı bulunan sekiz bin altı yüz kuruşla seksen Franga bakanlık bütçesinde karşılık olmadığı, bu kasabanın padişah tarafından telgraf merkezi açılması emredilen mevkiiler arasında bulunmadığı açıklamasıyla on bir bin kırk kuruşun bir defalık, sekiz bin altı yüz kuruşla seksen daimî olarak bütçeye ilave edilerek ödenmesi hakkında Posta ve Telgraf Bakanlığı'ndan gelen 26 Şubat 1908 tarih ve 793 numaralı yazı ekte takdim edildi. Gereğinin Danıştay'ca görüşülmesi sizin bu konudaki olumlu görüşünüze bağlıdır, arz ederim.

2 Mart 1908

ظرفوزن لایحی

مکتوبی ملی

عدد
۴۷۶

واحد نقد ربه جدید

عطفند اقدام حفزی
 وقفه کبر قضاى مرکزنده برنفرانقاز کناربه مساع بری مسجده مجلس اداره ولایت تقدیم اوانامه سرینویش
 امر وجوابی شرقی طور اتم کینه و قضاى مرکز ردفان بوری مرکزى اولقد برابر مرکز ولایتده ده بک بعد بولند بقنده معاملاً عسکره و ملکینده تأمیه حسه
 جریان خفاف مرکزینک وجودیه وابسته شوق جقه و حریه بولده و جم اجبانک تریب ایفاکى خصوص مساع علیه نقد ربه جدیدی سابه بر لوله باینده امر و فرمانه
 حفزه من لالو مرکزده ماه دی لقمه ۱۱۴۱ سنه ۱۱۴۱ سنه
 طرز و ده و لیسى

OSMANLI ARŞIVI		
D.H. MKT		
2688	71	1

Trabzon Vilâyeti Mektûbî Kalemi Dâhiliye Nezâret-i Celîlesi'ne

Aded: 274

Atûfetlü efendim hazretleri,

Vakfikebir kazâsı merkezinde bir telgrafhâne küşâdına müsâade buyrulması hakkında meclis-i idâre-i vilâyetin takdîm olunan 12 Teşrîn-i Evvel 324 târihli ve iki yüz kırk numaralı mazbatasının henüz emr ve cevâbisi zuhûr etmediğinden ve kazâ-i mezkûrun redif taburu merkezi olmakla berâber merkez-i vilâyetden de pek ba'îd bulunduğundan muâmelât-ı askerîye ve mülkiyesinin temîn-i hüsn-i cereyânı telgraf merkezinin vücûdun vâbeste olduğundan arz-ı sâbık vechile îcâbının tesrî-i ifâsı husûsuna müsâade-i aliyye-i nezâret-penâhîleri şâyân buyrulamak bâbında emr ü fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

Trabzon Vâlisi, Arifi

5 Zilkade 326 / 16 Teşrîn-i Sâni 324

Trabzon Valiliği Yazı İşleri Müdürlüğü İçişleri Bakanlığı'na

Sayı: 274

Merhametli efendim hazretleri,

Vakfikebir kazası merkezinde bir telgrafhane açılmasına izin verilmesi hakkında vilayet idare meclisinin takdim olunan 25 Ekim 1904 tarihli ve 240 numaralı tutunağının henüz cevabı gelmemiştir. Vakfikebir kazası redif taburu merkezi olmakla beraber vilayet merkezinden de pek uzakda bulunduğundan askerî ve mülki işlemlerin güzelce yürütülebilmesi için telgraf merkezinin bulunması gereklidir. Daha önce arzettiğimiz şekilde gereğinin bir an önce yapılması hususunu arz ederim.

Trabzon Vâlisi, Arifi

29 Kasım 1908

Dâhiliye Mekûbî Kalemi Posta ve Telgraf Nezâret-i Aliyyesi'ne

Evrak Numarası: 240/6

Makâm-ı nezâret-i aliyyelerinin 6 Haziran 324 târihli ve 240 numaralı tezkiresi cevâbidir.

Vakfikebir kazâsı merkezinde küşâd olunacak telgrafhâne için ihtiyâr edilecek masârif-ı tesîsiye cüz'î iken hâsılâtın müsâid olmaması tervîc-i iş'âra mâni' addolunmuş ise de telgrafhâneler ticârethâneler gibi temîn-i menâfi maksadıyla vücûd bulacak müessesâta mamâsil olmayup muhâberât-ı resmîyenin tesrî' u teshîli ve mamûriyet-i mahalliyenin tezyîdi için ihdâs edilecek âsâr-ı nâfiadan olduğuna ve kazâ-i mezkûr, redif taburu merkezi olmakla berâber muâmelât-ı ticâriyesi de epeyce müterakkî bulduğuna binâen telgrafhânenin bir an evvel tesîs ve küşâdı lüzûmunu mutazammın Trabzon Vilâyeti Meclis-i İdâresi'nden bu kere vârid olan 12 Teşrîn-i Evvel sene 324 târih ve 240 numaralı mazbata melfûfuyla berâber tesyâr olunmağla mündericâtına nazaran muktezâsının ifâ ve inbâsına ve evrak-ı mürselenin iâdesine de himem.

Târih-i Tebyîzi : 17 Teşrîn-i Sâni 324

İçişleri Bakanlığı Posta ve Telgraf Bakanlığı'na

Evrak Numarası: 240/6

Bakanlığımızın 19 Haziran 1908 tarihli ve 240 numaralı yazısının cevabıdır.

Vakfikebir kazâsı merkezinde açılacak telgrafhane için kurulum masrafı pek az iken hasılâtın müsait olmaması talebin yerine getirilmesine engel sayılmışsa da telgrafhaneler ticarethaneler gibi kar sağlamak maksadıyla meydana getirilecek kurumlara benzetilemez. Resmi haberleşmelerin hızlandırılması, kolaylaştırılması ve bölgenin daha fazla gelişmesi için kurulacak faydalı eserlerdendirler.

Vakfikebir kazâsı redif taburu merkezi olduğu gibi ticari işlemler de epeyce gelişmiş olması sebebiyle telgrafhânenin bir an önce kurulup faaliyete geçirilmesi gerektiği Trabzon İdare Meclisi'nden alınan 25 Ekim 1908 tarihli karar tutanağında bildirilmektedir.

Bu tutanak doğrultusunda gereğinin yapılması ve neticenin bildirilmesi rica olunur.

30 Kasım 1908

2

دستور

۱۳۳۳	۱۳۳۳	۱۳۳۳
۱۳۳۳	۱۳۳۳	۱۳۳۳

۱۳۳۳ ۱۳۳۳ ۱۳۳۳

۱۳۳۳ ۱۳۳۳ ۱۳۳۳
 ۱۳۳۳ ۱۳۳۳ ۱۳۳۳
 ۱۳۳۳ ۱۳۳۳ ۱۳۳۳
 ۱۳۳۳ ۱۳۳۳ ۱۳۳۳
 ۱۳۳۳ ۱۳۳۳ ۱۳۳۳
 ۱۳۳۳ ۱۳۳۳ ۱۳۳۳

اوراقی

OSMANLI ARSIVI		
DH. MKT		
2733	30	
Zmk (Zshf: bop)		

Dâhiliye Mekûbî Kalemi Trabzon Vilâyet-i Behiyyesi'ne

Evrak Numarası: 4636/21

5 Kânun-ı Sâni 324 târihli ve 353 numaralı tahrîrât-ı behiyyeleri cevâbıdır. Açıkdan akçe sarfı ve havâle i'tâsı câiz olamayacağından Vakfikebir kazâsı hükümet konağının masârıf-ı tefrîşiyesi olarak sarfı icâb eden altı bin beş yüz yetmiş kuruş için masraf miyânına dâhil mürettebât tasarrufâtından bir karşılık bulunarak keyfiyetin iş'arı lâzım geleceğinin tebliği muhâsebeden ifâde edilmiş olmağla ona göre ifâ-yı muktezâsı bâbında.

Târih-i Tebyîzi : 27 Kânun-ı Sâni 324

İçişleri Bakanlığı Trabzon Valiliği'ne

Evrak Numarası: 4636/21

1 8 Ocak 1909 tarihli ve 353 numaralı yazınızın cevabıdır. Açıkta para sarfı ve havale yapılması uygun değildir. Vakfikebir kazası hükümet konağının döşeme masrafları olarak harcanması gereken 6.570 kuruş için personel kesintilerinden bir karşılık bulunarak durumun bildirilmesi gerekmektedir.

9 Şubat 1909

وقف کبر فقه

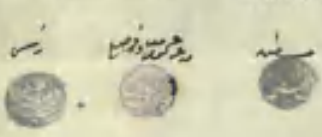
توضیحات

توضیحات	موقوفه کبر فقه		موقوفه کبر فقه		موقوفه کبر فقه	
	مسلم	غیر مسلم	مسلم	غیر مسلم	مسلم	غیر مسلم
کتابخانه کبر فقه	۵	۵	۵	۵	۵	۵
تاریخ کبر فقه	۵	۵	۵	۵	۵	۵
کتابخانه کبر فقه	۵	۵	۵	۵	۵	۵
تاریخ کبر فقه	۵	۵	۵	۵	۵	۵
کتابخانه کبر فقه	۵	۵	۵	۵	۵	۵

توضیحات

توضیحات	موقوفه کبر فقه		موقوفه کبر فقه		موقوفه کبر فقه	
	مسلم	غیر مسلم	مسلم	غیر مسلم	مسلم	غیر مسلم
کتابخانه کبر فقه	۵	۵	۵	۵	۵	۵
تاریخ کبر فقه	۵	۵	۵	۵	۵	۵
کتابخانه کبر فقه	۵	۵	۵	۵	۵	۵
تاریخ کبر فقه	۵	۵	۵	۵	۵	۵
کتابخانه کبر فقه	۵	۵	۵	۵	۵	۵

OSMANLI ARSIVI
DH.MB.HPS
14 | 22

Vakfıkebir Kazası Hapishânesi

Cinâyet ile mahkûm mahbûsın			Cünha ve kabahât ile mahkûm mahbûsın			Deyninden dolayı mahbûsın			Yekûn-ı Mahbûsın		
Yekûn	Gayr-ı Müslim	Müslim	Yekûn	Gayr-ı Müslim	Müslim	Yekûn	Gayr-ı Müslim	Müslim	Yekûn	Gayr-ı Müslim	Müslim
			5		5				5		
			5		5				5		
			4		4				4		
			1		1				1		
									Reis Es-Seyyid İbrahim	Müddeî-i Umûmi Muâvin-i Evveli Akif Hüseyin	Mustantik Emin

Tevkifhâne

Mevkûfinin işleri hangi dâirelerde bulunduğu										Mevkûfinin adedi			
Cünha mahkemesinde			Cinâyet mahkemelerinde			Hey'et-i İthâmiyede		Dâire-i İstintâk		Yekûn	Müslim	Gayr-ı Müslim	Yekûn
Müslim	Gayr-ı Müslim	Müslim	Gayr-ı Müslim	Müslim	Gayr-ı Müslim	Müslim	Gayr-ı Müslim	Yekûn	Müslim				
										0			
							1				1		1
							1				1		1
									Reis Es-Seyyid İbrahim	Müddeî-i Umûmi Muâvin-i Evveli Akif Hüseyin	Mustantik Emin		

Dâhiliye Mekûbî Kalemi Trabzon Vilâyet-i Behiyyesi'ne

Evrak Numarası: 143/18

16 Teşrîn-i Sâni 324 târîhli ve iki yüz yetmiş dört numaralı tahrîrât-ı behiyyeleri cevâbidir.

Vakfikebir kazâsı merkezi, Görele telgraf hattının güzergâhında bulunduğu cihetle ayrıca hat temdidine ve inşâiye masârîfi ihtiyârına lüzûm yok ise de tayini iktizâ eden memûr ile bir de mûsıla şehri itâsı icâb eden maâşa tahsîsât miyânında karşılık tedârîki gayr-ı mümkün bulunduğuna ve evvelce bi't-tanzîm Meclis-i Mebûsân'a takdîm kılınan üç yüz yirmi beş senesi bûdcesine Vakfikebir'de telgrafhâne ihdâsı için tahsîsât idhâl olunmadığına binâen şimdilik bir şey yapılamamak zarûri fakat sâlifü'z-zikr masrafın üç yüz yirmi altı senesi bûdcesine teklîf sûretiyle idhâl olunarak kabûl-i âliye iktirân ettiği takdirde icrâ-yı icâbı tabîi bulunduğu bi'l-muhâbere Posta ve Telgraf Nezâreti'nden alınan tezkire-i cevâbiye üzerine beyân olunur, ol bâbda.

Târih-i Tebyîzi : 23 Mayıs 325

İçişleri Bakanlığı Yazı İşleri Müdürlüğü Trabzon Valiliği'ne

Evrak Numarası: 143/18

29 Kasım 1908 tarihli ve 274 numaralı yazınızın cevabıdır.

Vakfikebir kazası merkezi, Görele telgraf hattının güzergahında bulunduğundan ayrıca hat çekilmesine ve inşaat için masraf yapılmasına lüzum yoksa da tayini gereken memur ile bir de ulaştırma görevlisine verilmesi icap eden maaşa ödenekler arasında karşılık bulunması imkansız olduğu, Evvelce düzenlenerek Meclis-i Mebusan'a sunulan 1909 senesi bütçesine Vakfikebir'de telgrafhane kurulması için ödenek dâhil edilmediğinden zorunlu olarak şimdilik bir şey yapılamadığı, Fakat anılan masraf 1910 senesi bütçesine teklif şeklinde dahil edilerek padişah tarafından da kabul edildiği takdirde gereğinin yapılacağı Posta ve Telgraf Bakanlığı'ndan cevaben alınan yazı üzerine beyan ederim

5 Haziran 1909

Bâb-ı Âlî Dâire-i Sadâret Meclis-i Vükelâ ve Ma'rûzât Kalemi

2149

Atûfetlü efendim hazretleri,

Aydın vilâyeti dâhilinde Eşme kazâsı kaymakamı Agob Yaver Efendi'nin tebdîli lüzûmu vilâyet-i müşârun-ileyhâdan iş'âr olunmasına ve Trabzon vilâyeti dâhilinde Vakfıkebir kazâsı kaymakamı Fahreddin Bey'in tahvîl-i memûriyet istidasında bulunmasına binâen mûmâ ileyhimânın icrâ-yı becâyîş-i memûriyetlerine dâir Dâhiliye Nezâret-i Celîlesi'nin tezkiresi leffen arz ve takdîm olunmağla irâde-i seniyye-i Hazret-i Pâdişâhî ne vechile şeref-sudûr buyrulur ise mantûk-ı münîfi infâz olacağı beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılını efendim.

Sadrazam, İbrahim Hakkı

25 Receb 328 / 19 Temmuz 326

*Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki,
Resîde-i dest-i ta'zîm olup melfûfuyla berâber manzûr-ı
âli buyrulan iş bu tezkire-i sâmiye-i Sadâret-penâhileri
üzerine mücebince irâde-i seniyye-i cenâb-ı Pâdişâhî
şeref-sudûr buyrulmuş olmağla ol bâbda emr ü fermân
hazret-i veliyyü'l-emrindir.*

Serkâtib-i Hazret-i Şehriyârî, Halid Ziya

26 Receb 328 / 20 Temmuz 326

BOA.İ.DH, 1482 / 041

Bâb-ı Âlî Sadaret Dairesi Meclis-i Vükelâ ve Marûzât Kalemi

2149

Merhametli efendim hazretleri,

Aydın vilayeti dahilinde Eşme kazası kaymakamı Agob Yaver Efendi'nin değiştirilmesi lüzumu Aydın Valiliği'nden bildirilmesi ve Trabzon vilayeti dahilinde Vakfıkebir kazası kaymakamı Fahreddin Bey'inde görev yeri değişikliği için dilekçe vermesi üzerine her ikisinin görev yerlerinin karşılıklı değiştirilmesine dair İçişleri Bakanlığı tezkiresi ekte arz ve takdim edilmiştir. Bu konuda Padişahın emir ve fermanı ne şekilde buyrulur ise gereği yerine getirileceği arz olunarak yazımız kaleme alınmıştır.

Sadrazam, İbrahim Hakkı

1 Ağustos 1910

*Aciz kulları arzeder ki,
Hilafet makamına ulaşıp görüşe sunulan işbu yazınız
üzerine "gereğinin yapılması" hususunda Padişah'ın
iradesi sadır olmuştur.*

Padişahın Başkatibi, Halid Ziya

2 Ağustos 1910

BOA.İ.DH, 1482 / 041

و بعد از نظارت جمعی

مردود جلالیه

چاکرهای طریزور و بیجا و افروزه چون بجا اسکله ایصاله محمدی در زمانه عثمانی که در اولی در مساعده کجایه منفسه که
بمقتضای ایدیه مقدما مکتوبه که اسکله اولی یعنی تذکره عثمانیه یا لغرض ایدیه ضایع ایدیه در عمل لاصول ضایع در بر قطعه تذکره
عثمانیه اعطاسه قدر بوشاه و بعد جمیع عاجزی مغربیه و در هر چند تذکره عثمانیه مقاسه قائم اولی اوزره شد بلان بر قطعه رسمی علم و
ضربن نظیراً عاجزترین اعطای اونس مخصوصه مساعده عالی نظایرتینا لغیری سایه بولیس استرهم ایدیم اولی ایدیه در زمانه عثمانیه

طریزور و بیجا اسکله ایصاله محمدی کمالینا
۱۰۰۰

OSMANLI ARŞIVI		
DH. SN. THR		
19	30	2

تاریخ تعیین	تاریخ تسویه	بیز	مسود	سجل نفوس اداره عمومی تحریرات قلمی	حواله تاریخی	رقم تومروسی	دوبه تومروسی	اوراق تومروسی
				دفتره لیر نفی نفی مکتوبه			۱۳۱۸	۱۲

مهاجرین در قطعه تذکره عثمانیه ایصاله محمدی چون بجا اسکله ایصاله محمدی
بیه ایچیز اوبه نولیه منفسه زمانه عثمانیه ایصاله محمدی عثمانیه قیدیه مسوده کیه شده
سرکه ایصاله بجا اولی

OSMANLI ARŞIVI		
DH. SN. THR		
19	30	1

Dahiliye Nezâret-i Celîlesi'ne

Marûz-ı çâkerleridir,

Çâkerleri Trabzon vilâyeti dâhilinde Büyükliman iskelesinin İpsalda mahallesinden Zemanis oğlu Osman'ın mahdûmu olup Dersaadet'de gemicilik sanâtıyla meşgul bulunmakta isem de mukaddemâ memleketimden almış olduğum tezkire-i Osmaniye'yi her nasılsa zâyi eylediğimden ale'l-usûl zâyîinden bir kıta tezkire-i Osmaniye'nin itâsına kadar bu esnâda velîme cemiyet-i âcizî mukarrer idüğü cihetle tezkire-i Osmaniye makâmına kâim olmak üzere şimdilik bir kıta resmî ilmühaberinin tanzîmen âcizlerine itâ olunması husûsuna müsâade-i âlî-i nezâret-penâhîleri şâyân buyrulmasını istîrîhâm eylerim. Ol bâbda emr ü fermân hazret-i men lehül-emrindir.

Trabzon vilâyetine tâbi Vakfıkebir kazâsının Büyükliman iskelesinde İpsalda mahallesi ahâlisinin 303 tevellüdülerinden Zemanis oğlu Ahmed bin Osman / Fatma

3 Mart 1327

Sicill-i Nüfûs İdâre-i Umûmîsi Tahrîrât Kalemî Vakfıkebir Kazası Nüfus Memûrluğu'na

Evrak Numarası: 14
Dosya Numarası: 2418
Kalem Numarası: 62

16 Teşrîn-i Sâni 324 târihli ve iki yüz yetmiş dört numaralı tahrîrât-ı behiyyeleri cevâbidir.

Zâyî'inden bir kıta tezkire-i Osmaniye itâsını müstedî Büyükliman iskelesinde İpsalda mahallesinden bin üç yüz üç tevellüdüyle mukayyed Zemanis oğlu Ahmed bin Osman'ın kaydından musaddak künyesinin sürat-i irsâli beyân olunur.

Târih-i Tebyîz : 8 Mart 327

BOA.DH.SN.THR, 019 / 030

İçişleri Bakanlığı'na

Aciz kullarımın arzuhâlidir,

Ben kulunuz, Trabzon vilayeti dahilinde Büyükliman iskelesinin İpsalda mahallesinden Zemanis oğlu Osman'ın mahdumu olup İstanbul'da gemicilik sanatiyle meşgul bulunmakta isem de daha önce memleketimden almış olduğum nüfus cüzdanımı her nasılsa zayi ettiğimden usulü üzere zayiden bir adet nüfus cüzdanının verilmesine kadar –bu esnada düğün yapacağımdan nüfus cüzdanı yerine geçmek üzere şimdilik bir adet resmî ilmühaberinin düzenlenerek tarafıma verilmesi hususunda bakanlığın izninin talep ederim. Emir verme yetkisi siz makam sihibinindir.

İmza

Trabzon vilayetine bağlı Vakfıkebir kazasının Büyükliman iskelesinde İpsalda mahallesi ahâlisinin 1887 doğumlularından Zemanis oğlu Ahmed (Baba adı: Osman / Anne Adı: Fatma

16 Mart 1911

Sicill-i Nüfus Genel İdaresi Yazı İşleri Müdürlüğü Vakfıkebir Kazası Nüfus Memurluğu'na

Evrak Numarası: 14
Dosya Numarası: 2418
Kalem Numarası: 62

Zayiden bir adet nüfus cüzdanı verilmesini talep eden Büyükliman iskelesi İpsalda mahallesinde kayıtlı 1887 doğumlu Osman'ın oğlu Zemanisoğlu lakaplı Ahmed'in kaydından onaylı künyesinin gönderilmesi rica olunur.

21 Mart 1911

BOA.DH.SN.THR, 019 / 030

قوانع		شبه		دائرة صادرات تجربات قلمی		
لاجل التبريد قلمی ورودی				میشی	مسودی	اوراق نومردی
					عالمی	۲۵۷۹ ۵۸۹۱
مقابلہ ابدتار				تاریخ میشی	تاریخ مسودی	تاریخ ورودی تاریخی
		۱۵	۱۵	۶	۱۵	

مدتنامه ترمیم قلمی و بطریق امور مذکور فی ذیل مذکور است
 هر سه بر وجه تخریب و انقراض و غیره اعم از تخریب و انقراض
 قلمی و تخریبی علم حال طرفه است و اولی در وقت کید اهل کس نام برداری
 قلمی زاده در وقت کید جلدی تخریبی است و اولی در وقت کید اهل کس نام برداری
 واقع در وجه من بعد از این در وقت کید اهل کس نام برداری
 ۱۵ سانه در وجه
 بر وجه تخریب
 در وقت کید
 اولی در وقت
 اولی در وقت

OSMANLI ARŞIVI
 3E0
 3945 | 291576 | 1

2 v. k
 (1544 605)

Maliye Nezâret-i Celîlesi'ne

Evrâk Numarası : 2579 / 2581

Donanmanın tezyîd-i kuvvet ü satveti uğrunda sarf edilmek üzere emlâk ve arâzi ve temettu vergilerinin her sene birer rub fazlasıyla ve altı sene müddetle i'tâsını taahhüd eylediklerine dâir Vakfikebir ahâlisi nâmına Belediye Reisi Kuleyinzâde Edhem ve Tirebolu Belediye Reisi Ünsî? ve rüfekâsı imzâlarıyla çekilen telgrafnâmeler leffen irsâl kılındı. Mahâll-i sâireden de bu yolda mürâcaatlar vukû bulmakda olduğundan esâs mâdde zımında evvel emirde vâki olacak mütâlaa-i aliyelerinin inbâsına ve melfûfunun îadesine himmet.

Târih-i Mübeyyiz : 15 Teşrîn-i Evvel 1327

Maliye Bakanlığı'na

Evrak Numarası: 2579 / 2581

Donanmanın kuvvet ve caydırıcılığının artması uğruna sarf edilmek üzere emlak, arazi ve temettu (gelir) vergilerini altı sene müddetle dörtte bir oranında fazla ödemeyi taahhüt ettiklerine dair Vakfikebir ahalisi adına Belediye Başkanı Başkan Kuleyinzâde Edhem ve Tirebolu ahalisi adına da Belediye Başkanı Ünsî? Ve arkadaşları tarafından çekilen telgraflar bakanlığınıza gönderilmiştir. Başka yerlerden de bu yolda müracaatlar yapılmakta olduğundan bu konudaki görüşlerinizin öncelikle belirtilmesi rica olunur.

Târih : 28 Ekim 1911

دعوت
مأمورین قلمی سدریتی
۱۳۲۹

مهمه جانی حقه سدریتی
دعوت و تقیاد قضای قاضی سدریتی
مهمه

مهمه جانی کز سدریتی که
طریقه و دینی حقه و تقیاد قضای قاضی سدریتی
و دینی سدریتی و تقیاد سدریتی
مهمه سدریتی سدریتی سدریتی
۱۳۲۹
دعوت سدریتی
مهمه

۱۰۵۱ ۱۴۹۰ / ۱۳۲۹ ۲ / ۵

۲

دعوت
مأمورین قلمی سدریتی
۱۳۲۹

قرانه

طریقه و دینی حقه و تقیاد قضای قاضی سدریتی
مهمه سدریتی سدریتی سدریتی

دعوت

مهمه سدریتی سدریتی سدریتی

دعوت

مهمه

۱۰۵۱ ۱۴۹۰ / ۱۳۲۹ ۲ / ۵

۲

Bâb-ı Âlî Dâhiliye Nezâreti Memûrîn Kalemi Müdüriyeti

Aded: 2263

Hülâsa: Vakfikebir ve Akçaabad kazaları kaymakamlıklarına dâir.

Huzûr-ı Âlî-i Hazret-i Sadâret-penâhî'ye

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki,

Trabzon vilâyeti dâhilinde Vakfikebir ve Akçaabad kazaları kaymakamları Agob Yaver ve Mustafa efendilerin icâb-ı mevki' ve maslahata mebnî tahvîl-i memûriyetleri vilâyet-i müşârun ileyhâdan vukû' bulan iş'âr ve Encümen-i İntihâb'dan verilen karar üzerine tensîb ve bu bâbdaki kararnâme leffen takdîm kılınmış olmağla ifâ-yı muktezâsı menût-ı müsâade-i sâmiye-i fehâmet-penâhîleridir. Ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir. 4 Zilhicce 1329

Dâhiliye Nâzırı, Talat

13 Teşrîn-i Sâni 1327

Bâb-ı Âlî Dâhiliye Nezâreti Me'mûrîn Kalemi Müdüriyeti

Aded: 2209

Kararnâme

Trabzon vilâyeti dahilinde Vakfikebir ve Akçaabad kazaları kaymakamları Agob Yaver ve Mustafa efendilerin tahvîl-i memûriyetleri icrâ kılınmıştır. İşbu kararnâmenin icrâsına Dâhiliye nâzırı memûrdur. 6 Zilhicce 329

Mehmed Reşad

Sadrizam, Said

Dâhiliye Nâzırı, Talat

15 Teşrîn-i Sâni 327

BOA.İ.DH, 1490 / 047

Bâb-ı Âli İçişleri Bakanlığı Memûrîn Kalemi Müdürlüğü

Sayı: 2263

Özet: Vakfikebir ve Akçaabat kazaları kaymakamlıklarına dâir.

Aciz kulları arzeder ki,

Trabzon vilayeti dahilinde Vakfikebir ve Akçaabat kazaları kaymakamları Agob Yaver ve Mustafa efendilerin mevkinin ve durumun gerektirmesi sebebiyle görev yerlerinin değiştirilmesi Trabzon Valiliği'nin bildirim ve Atama Encümeni'nin kararı üzerine uygun görülmüştür. Bu konudaki kararname ekte takdim kılınmıştır. Gereğinin yapılması Sadaret makamının onayına bağlıdır. Emir verme yetkisi makam sahibindedir.

İçişleri Bakanı, Talat

26 Kasım 1911

Bâb-ı Âli Dâhiliye Nezâreti Me'mûrîn Kalemi Müdüriyeti

Sayı: 2209

Kararnâme

Trabzon vilâyeti dahilinde Vakfikebir ve Akçaabad kazaları kaymakamları Agob Yaver ve Mustafa efendilerin görev yeri değişimleri gerçekleştirilmiştir. İşbu kararnâmenin yürütmesine İçişleri bakanı görevlidir. 6 Zilhicce 329

Mehmed Reşad

Sadrizam, Said

İçişleri Bakanı, Talat

28 Kasım 1911

BOA.İ.DH, 1490 / 047

دائرة صادرات مخروجات قطنی				میسوی	مسودی	اوراق نومرؤسی
لاجل التبیش قلمه ورودی			شبه جریہ ریاضہ مدفنہ تصدیقہ			۱۷۷۶
مقالہ ایدائل		۷۱		تاریخ میس	تاریخ تسویہ	قلمه ورودی تاریخ
				۷۰	۷۱	۷۱

طرہ دورتہ بریل ہندیا نامی سف دقت برقصند الحاقہ قفہ تنظیم و دانیہ قفہ برہمہ
 تیاروانہ آراہنیہ بود / اعزاز جہہ جہتہ قفہ برقصند ہر قفہ ہر قفہ ہر قفہ ہر قفہ ہر قفہ
 دوز سفہ تیاروانہ برقصند اعزازہ

راضیہ
 ۱۷۷۶
 ۱۷۷۶
 ۱۷۷۶

عثمانلی آرشیوی
 BEO
 4202 315745

2 Vrk
 (15ht/box)

Harbiye, Dahiliye, Maliye Nezâret-i Celîlelerine

Trabzon Vilâyeti'ne merbût Tonya nâhiyesinin Vakfikebir kazâsına ilhâkı hakkında tanzîm ve Dâhiliye Nezâret-i Celîlesi'nden 13 Temmuz 329 târihli ve 81405 / 812 numaralı tezkire-i aliyyeleriyle tesyîr olunan irâde-i seniyye lâyihası imzâyı hümâyûn-ı cenâb-ı pâdişâhî ile tasdik buyrulduğundan sûret-i musaddakası leffen isrâ ve devâir-i müte'allikaya tebliğât icrâ kılınmağla infâzına himmet

Şube: 2

Numara : 1229

Târih-i Tebyîz : 30 Şaban 331 / 21 Temmuz 329

Milli Savunma, İçişleri ve Maliye Bakanlıklarına

Trabzon Vilayeti'ne bağlı Tonya nahiyesinin Vakfikebir kazasına bağlanması hakkında düzenlenen ve İçişleri Bakanlığı'nın 25 Temmuz 1913 tarih ve 81405 / 812 resmî yazısı ile gönderilen irade-i seniyye layihası padişah tarafından imzalanarak onaylanmıştır. Onaylı sureti ekte gönderilmekle ilgili dairelere tebliğ edilmesi rica olunur.

Şube: 2

Numara : 1229

Târih-i Tebyîz : 3 Ağustos 1913

تذکرہ ایشیائی

امینیت

شعبی

عدد

۸۰۶۵
صفحہ ۰۰۰

طبرستان و دیلم و کرمان و ری و قزوین و فارس و ایلات و ولایات و بلاد و سائر بلاد و سائر بلاد و سائر بلاد
اور نیز بہت سے ادارہ بنے۔ حدیث کے شعبہ کے سربراہ اور تصفیہ بیانات ایفانہ اور ضلع ابوالکلام
دوبلہ اور امینیت کے سربراہ اور نیز مولا کے

OSMANLI ARŞIVI
DH.EUM. ۸۶۷۷
۷ 27

DAHİLİYE NEZÂRETİ Emniyet-i Umûmiye Müdîriyeti

Umûmî: 82065

Husûsî: 202

Trabzon vilâyeti merkezine merbût Tonya nâhiyesinin Vakfıkebir kazâsına ilhâkı husûsuna vilâyet-i müşârun-ileyhâ meclis-i umûmîsinin karâr ve iş'ârı üzerine bi'l-istîzân irâde-i seniyye-i Hazret-i Pâdişâhî şeref-müteallik buyrularak devâir-i müteallikaya tebliğât îfâ kılınmış olmağla işbu müzekkere li-ecli'l-malûmât Emniyet-i Umûmiye Müdîriyeti'ne tevdi kılındı.

Dahiliye Müsteşarlığı

25 Temmuz 1329

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI Emniyet Genel Müdürlüğü

Genel : 82065

Özel : 202

Trabzon vilayeti merkezine bağlı Tonya nahiyesinin Vakfıkebir kazasına bağlanması hususunda Trabzon İl Genel Meclisi'nin talebi üzerine padişah emri çıkmış ve ilgili dairelere tebliğ edilmiştir. İşbu yazı bilgi için Emniyet Genel Müdürlüğü'ne tevdi edilmiştir.

İçişleri Bakanlığı Müsteşarlığı

7 Ağustos 1913

MINES DE FOL

PLAN DES TRAVAUX

MARS 1913

C. Ball, Ing.

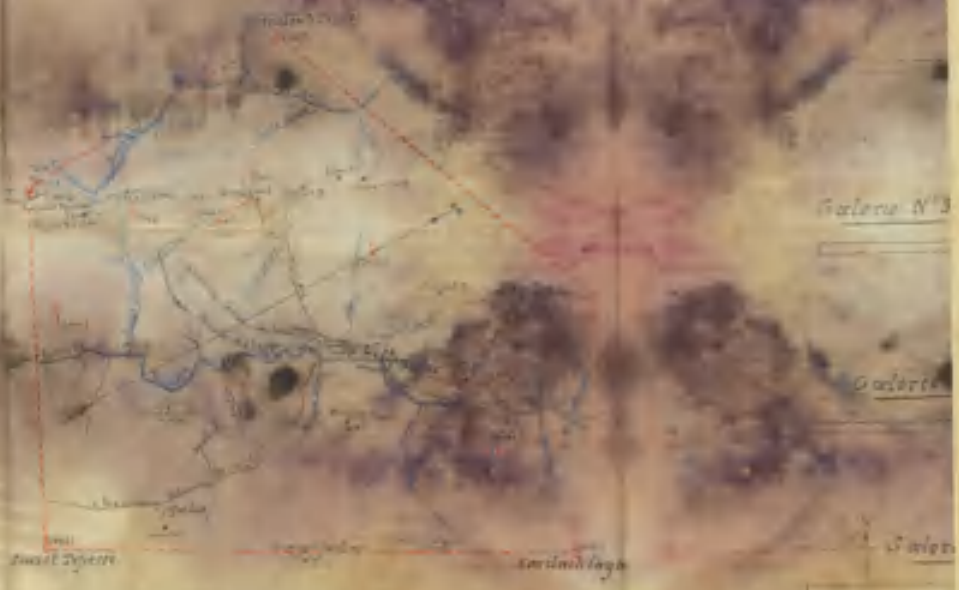
طرح کلی کارهای معدنی در فول
در تاریخ ۱۳۰۲ خورشیدی
مهندس کارخانه فولاد فولاد

Plan général de la concession

de la

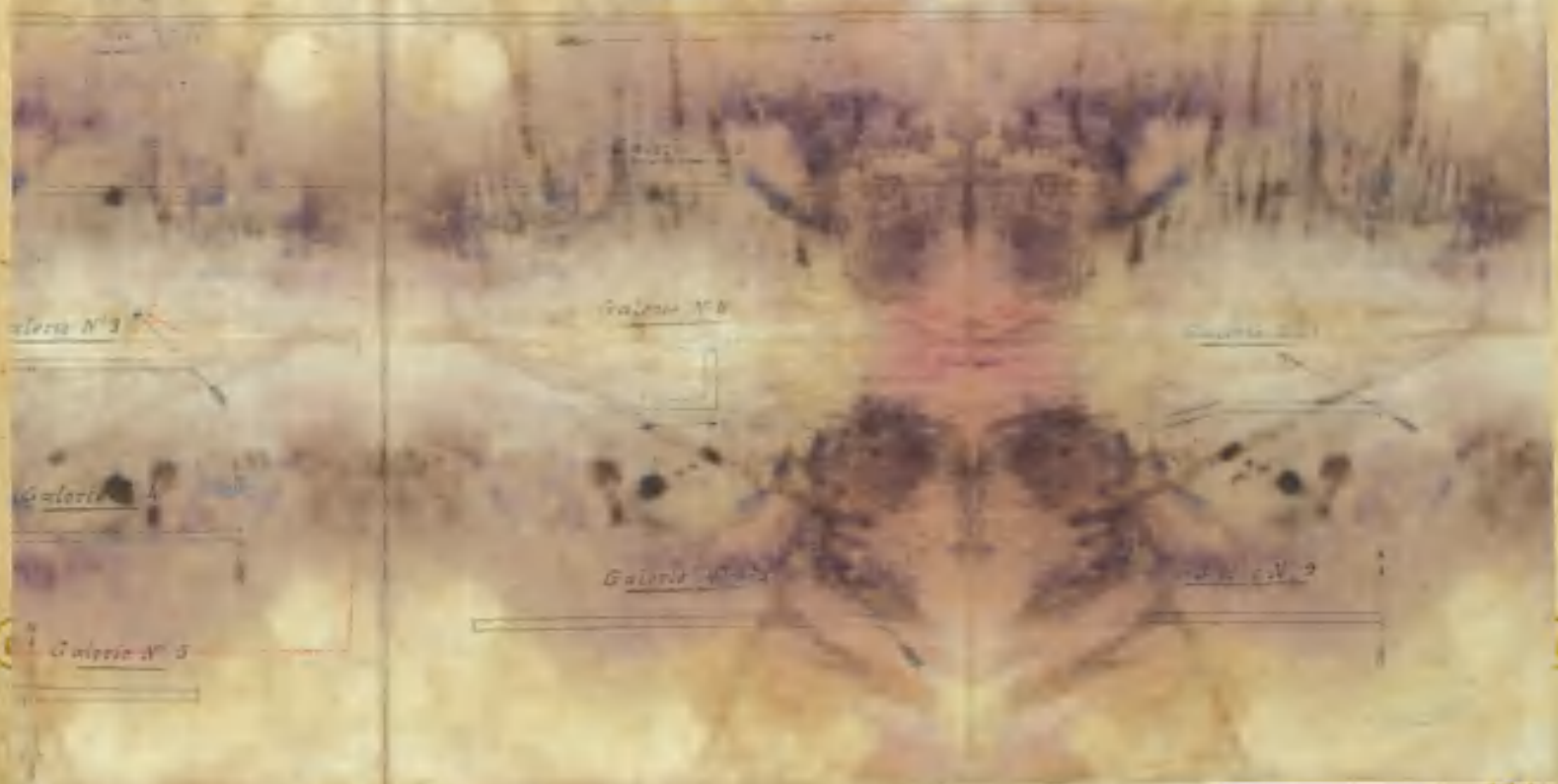
Mine de Fol

C. Ball, Ing.

MARS 1913

Galerie N° 1

Galerie N° 2

Galerie N° 3

Galerie N° 4

Galerie N° 5

Galerie N° 6

Galerie N° 7

Galerie N° 8

Trabzon vilâyeti dâhilinde Gümüşhane sancağına tâbi Kürtün nâhiyesinde Fol karyesi civârında vâki bâ-fermân-ı âlî-şân imâl etmekde olduğum Fol Madeni nâmıyla marûf bir kıta sîmli kurşun ve bakır madeninde bin üç yüz yirmi sekiz senesi Şubatı nihâyetine kadar icrâ kılınan imâlâtı hâvî beş yüzde bir mikyâsında tanzîm kılınan resm-i musattahıdır.

30 Temmuz 1329

Trabzon vilâyeti dahilinde Gümüşhane sancağına bağlı Kürtün nahiyesinde Fol köyü civarında bulunan ve padişah fermanıyla işletmekte olduğum "Fol Madeni" isimli sîmli kurşun ve bakır madeninde 1913 yılı Şubatı sonuna kadar yapılan üretimi gösterir 1/500 ölçeğinde düzenlenen resmidir.

12 Ağustos 1913

Trabzon Mülkiye Müfettişi Ali Haydar tarafından 24-25 Haziran 1914 tarihinde Vakfikebir belediye memurları nezdinde icra eylediği teftişi içeren rapordur.

Gözlemlenen Durumlar ve Mülkiye Müfettişi Tarafından Öne sürülen Tenkitler

Vakfikebir belediyesi işlemleri ve kayıtları incelenip denetlendi. Sandık yoklamasına diğer işlemlere göre öncelik tanınarak yevmiye defteri incelendiğinde her aya mahsus gelir-giderlerin o ayın sonunda hesapları görülerek belediye heyetince onaylanıp sandık mevcudu gelecek aya devredilmiş ve işlemler muntazaman sürdürüldüğü görülmüştür.

24 Haziran 1914 yevmiyesinin ödemeleri tahsilattan düşülerek sandıkta bulunması gereken dört bin küsur kuruş belediye katibinden sorulduğunda; "kendisinin kefilisi bulunmaması ve belediyenin de kasası olmamasından dolayı gelirlerin belediye reisi tarafından teslim alınarak mağazasında kendi kasasında korunduğu" cevabı alınmıştır. Bunun ardından davet edilen belediye reisi gelip

katibin ifadesini onaylayarak sandıkta bulunması gereken parayı göstermiştir.

1914 senesi bütçesinin idare meclisi ve belediye heyeti tarafından birlikte onaylandığı ve mühürlendiği, masrafların bütçeye uygun olduğu, belediye kararlarının her oturum sonunda meclis üyeleri tarafından imza edildiği görülmüştür.

Sorulan soru üzerine belediye üyelerinin yarısına ait seçimlerin yapılmak üzere olduğu belediye başkanı tarafından ifade edilmiştir. Masraf senetlerinden bir kısmının belediye heyetince onaylandığı ve maaş senetlerinin ise kesintiye tabi tutulmadığı gibi başkanın ödeme emrini de içermediği inceleme sonucunda anlaşılmıştır.

Belediye gelirleri matbu ve dip koçanlı makbuzlarla alınmayıp tahsilat âdi senetlerle gerçekleştirilmektedir.

Belediye üyelerinin resmî sorumlulukları yasaya uygun orandadır. Üyelerin tamamı namuslu ve haysiyetli kimselerdir. Vakfikebir belediyesinde usul

ve kanuna aykırı dört noksanın giderilmesi gerekmektedir.

1- Kefilisi bulunan bir sandık emini çalıştırılması ve gelirlerin belediye dairesindeki bir kasa içinde saklanması.

2- Tahsilatın matbu ve dip koçanlı makbuzlarla gerçekleştirilmesi.

3- Şimdiye kadar belediye memurları maaşlarından yapılması gereken kesintilerin bundan sonra düzenli olarak yapılmasıyla her ay sonunda mal sandığına teslim edilmesi.

4- Hazirana kadar ertelenen seçimlerin hemen yapılması. Bunun yanı sıra gelecek senelerdeki seçimlerin zamanında gerçekleştirilmesi.

1914 senesi bütçesi 25.700 kuruşla dengelenmiştir. Az olduğu apaçık bulunan bu gelirler ile imkan el verdiği merteye temizlik ve aydınlatmanın yapılmasına ve bölgenin düzenlenmesine çalışılmaktadır.

Mülkiye Müfettişi, Ali Haydar

25 Haziran 1914

تقسیم پر مشتمل زمین اور زر و زرعی درمیان زمینوں کی تفصیلات	مجلس قرار کے بعد جو زمینیں مجلس قرار کے بعد جو زمینیں	تفصیلات کے ساتھ زمینوں کی تفصیلات مجلس قرار کے بعد جو زمینیں
تقسیم پر مشتمل زمین اور زر و زرعی درمیان زمینوں کی تفصیلات	مجلس قرار کے بعد جو زمینیں مجلس قرار کے بعد جو زمینیں	تفصیلات کے ساتھ زمینوں کی تفصیلات مجلس قرار کے بعد جو زمینیں

تقسیم پر مشتمل زمین اور زر و زرعی درمیان زمینوں کی تفصیلات	مجلس قرار کے بعد جو زمینیں مجلس قرار کے بعد جو زمینیں
تقسیم پر مشتمل زمین اور زر و زرعی درمیان زمینوں کی تفصیلات	مجلس قرار کے بعد جو زمینیں مجلس قرار کے بعد جو زمینیں

تقسیم پر مشتمل زمین اور زر و زرعی درمیان زمینوں کی تفصیلات	مجلس قرار کے بعد جو زمینیں مجلس قرار کے بعد جو زمینیں	تفصیلات کے ساتھ زمینوں کی تفصیلات مجلس قرار کے بعد جو زمینیں
تقسیم پر مشتمل زمین اور زر و زرعی درمیان زمینوں کی تفصیلات	مجلس قرار کے بعد جو زمینیں مجلس قرار کے بعد جو زمینیں	تفصیلات کے ساتھ زمینوں کی تفصیلات مجلس قرار کے بعد جو زمینیں

تقسیم پر مشتمل زمین اور زر و زرعی درمیان زمینوں کی تفصیلات	مجلس قرار کے بعد جو زمینیں مجلس قرار کے بعد جو زمینیں
تقسیم پر مشتمل زمین اور زر و زرعی درمیان زمینوں کی تفصیلات	مجلس قرار کے بعد جو زمینیں مجلس قرار کے بعد جو زمینیں

Denetlenen Memurun Açıklamaları

Uyarı: Denetlenen memûrun verilecek bir cevabı olmadığı takdirde iş bu durum tutanağa geçirilecektir.

Sandıkta mevcut olan dört bin küsur kuruşun benim kasamda bulunmasının sebebi belediyeye mahsus kasa olmamasından ve özellikle de katibin kefilî bulunmamasındandır. Katip kefalet altına alınacağı gibi kasa da tedarik edilecektir.

Üyelerin yarısı ile ilgili seçimlerin milletvekili seçimleri zamanına rastlaması, son olarak seçim işine girilmiş ise de burada mahalle bulunmadığından öteden beri çevre köylerin mahalle sayılarak seçim

yapılmış olmasına ve milletvekili seçimlerinden sonra mevsim gereği halkın yaylalara çıkması nedeniyle üyelerin yarısı ile ilgili seçimler gecikmiştir.

Maaşlardan şimdikiye kadar kesinti yapılmaması, katiple çavuşa verilmekte olan maaşın azlığı sebebiyle kesinti yapıldığı takdirde vazifelerini terk etmeleri, aynı maaşla da elverişli ve münasip kâtib ve çavuş bulunamaması temeline dayanmaktadır.

Masrafların senetlere bağlanmaması harcamaların bizzat tarafımdan ödenmesinden ileri gelmiştir. Binaenaleyh bundan böyle verilen direktifler dairesinde işlem yapılacaktır.

Gelirlerin dip koçanlı makbuz karşılığında alınması öteden beri düşünülmektedir. Hattâ bundan on beş gün önce vilayet matbaasına sipariş edilmişti. Benim seçilmemin ve tayininim ilk zamanlarında belediye gelirleri sekiz bin küsur kuruştan ibâretti. Belediye işlemleri de düzensiz bir halde idi. Bugün gelirler kademe kademe yükselerek 25.700 kuruşa kadar çıkmıştır. Seneden seneye artması da kuvvetle beklenmektedir. Bundan böyle git gide işlemlerin de daha fazla düzene girmesine çalışılacağını arz ederim.

26 Haziran 1914

Belediye Reisi
Edhem Mehdi

Kâtib
(Mühür)

Denetlenen Memurların Amirleri Tarafından Öne Sürülecek Görüşler

Kaza belediye dairesinde mümkün olduğu kadarıyla görülen intizâm şimdiki başkanın işe başlaması tarihinden itibaren başlamıştır. Gelirler de adı geçen başkanın görevi zamanında yükselmiştir. Üç katı derecesinde bir artış gösteren bu gelirlerle mümkün mertebe ve daha fazla gelişme meydana getirilmesi için şimdiki başkan başkanlık görevini bile fahri olarak ifa etmektedir. Kasabanın vaktiyle pek dar bir mahallede kurulmuş bulunması ve

etrafında bulunan arazi sahipleri de bir geleneğe uyarak bu gibi araziye imar edebilecek kişilere sattırmamak hususunda gösterdikleri ısrar, kasabanın ihtiyaç derecesinde genişlemesine ve gelişmesine mâni olan başlıca etkin sebeplerdendir. Belediyede usul ve kanuna aykırı dört noksandan biri tahsilatın matbu ve dip koçanlı makbuzlarla yapılmaması olup dün akşam sözü edilen koçanlar matbaadan gelmiş olduğundan bundan sonra derhâl o yolda işlem yapılacaktır.

Diğer noksanların da mümkün olduğu kadar az bir zaman zarfında tamamlanmasına çalışılacaktır. Son olarak yürürlüğe konulan kanunname gereğince belediye başkanlarının hükümet tarafından atanması kararından pek çok fayda sağlanacağını da arz ederim. Bu konuda emir verme yetkisi makam sahibinindir.

Vakfikebir Kaymakamı

25 Haziran 1914

Adliye ve Mezâhib Nezâreti Kalem-i Mahsus

Aded: 287

Dâhiliye Nezâret-i Celîlesi'ne

Devletlü efendim hazretleri,

Trabzon vilâyetine tâbi' Vakfıkebir kazâsında nisâ hapishâne ve tevkîfhânesi bulunmamasından dolayı kadınlar hakkında sâdır olan ilâmât ve tevkîf müzekkereleri ahkâmının icrâ edilememekte bulunduğu Trabzon Adliye Müfettişliği'nin lâyiha-i teftişiyesinde iş'âr olunuyor. Nisa tevkîfhâne ve hapishânesi ittihâz olunmak üzere bir mahall-i münâsibin isticârı için mahalline teblîğât ifâsı menût-ı müsâade-i aliyye-i nezâret-penâhîleridir. Ol bâbda emr ü fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

Adliye Nâzırı nâmına Müsteşâr

6 Şaban 332 ve 17 Haziran 330

Adliye ve Mezâhib Nezareti Özel Kalem

Sayı: 287

İçişleri Bakanlığı'na

Devletli efendim hazretleri,

Trabzon Valiliği'ne bağlı Vakfıkebir kazasında kadın hapishane ve tutukevi bulunmamasından dolayı kadınlar hakkında verilen ilamlar ve tutuklama müzekkereleri hükümleri uygulanamamakta bulunduğu Trabzon Adliye Müfettişliği'nin denetleme raporunda bildiriliyor. Kadın tutukevi ve hapishanesi olarak kullanılmak üzere uygun bir yerin kiralanması için mahalline direktif verilmesi bakanlığınızın iznine bağlıdır. Bu konuda emir verme yetkisi makam sahibinindir.

Adalet Bakanı adına Müsteşâr.

30 Haziran 1914

مفوض سائى نظاميناهيه

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
خاتمه نظامیناهیه

الذی ینظرون الیه

۵۲۱

دفعه کبر قفاس اهلینک یکانه خدایه تشکیه ایسه مهر الکلک طبعه بلا بقید اعتنا اولونین دیو سببه اهلایه سوده هج و معده خسته نقیه کتره تصافی
اینگله اولونین رسته درونسه کیه چابک لریتمه واقع اولوب چایرته ننه اناره ایلیه اکیوز الی روح مقدانده کی آراضی مذکور هاید ایلک کجاده صورت
دولای پانیه شیده و صده برهنه تولیه ایسه بطاقتقد معلوم کدیکیه و جیه طینک بوکی مفرطه اهلانک اولون آلمه مصروف کی خیره دفاترین دفاترینه بقدر
ایه مکیه بیانیه صحت عمومیتک دفاترین س هننده اراضی مذکوره تک چایر صورتیه قوللا خستک صورت قطع ده منصفه جان کنایه دو اولونین سوا قاجری
غسته طریزه مکیه مفتک لقا تقیم قنده رایبرنه مزوم کورنسه اولغور نکر اولنایه آراضیک بوند بوزل مطبقا تارلا و نسه استمال ایدریس و دره
کن یه اولونجه آفاج دیکدیسی لادونک طریزه ولایته امر و اشعار و مراه استیلاک اولنایه پرا ایویه الکلک صورت طبعه داره و صایا یه و بر بنایه
تعلیم ایچم تک اسلیم لایه تک فعال و وظیفه یوه اولونین ایوه دو چانه ایچمه دفعه کبر جیه طینه دو چانه نقیه لایه ایش مصروف هج بریت قورنیه اولون
سوی ایشاع نظامیناهیه اویج اسد فرسه هفت مه دم اولور کدره ۹ توره ۴۰

صفت نقیه مدبرین سوا
معاونه

OSMANLI ARŞIVI		
DH.ID		
46	93	2

11

Huzûr-ı Sâmi-i Nezâret-penâhiye

Bâb-ı Âlî
Dâhiliye Nezâreti
Umûr-ı Mülkiye Heyet-i Teftîşîye Müdüriyeti
Aded: 561

Vakfikebir kazası ahâlisinin yegâne gıdalarını teşkil eden mısır ekmeğinin tabhına lâyıkıyla itinâ olunmadığı ve bu sebebden ahâlîde su-i hazm ve mide hastalıklarına kesretle tesâdüf edilmekte olduğu ve şehir derûnundan geçen çayın tarafeyninde vâki olup çayır hâlinde idâre edilen iki yüz elli dönüm mikdârındaki arâziye mezkûr çaydan ilkbaharda su akıtırılmasından dolayı yazın şehirde müdhîş bir sıtma tevîd eden batakliklar husûle geldiği ve belediye tabibinin bu gibi muzırru's-sihha ahvâlin önünü almak husûsundaki gayret ve faâliyeti de temîn-i maksad edemediği beyânıyla sıhhat-i umûmiyenin vikâyesi zımında arâzi-i mezkûrenin çayır sûretinde kullanılmasının sûret-i katiyyede men'îyle çay kenarına da okalıptüs ağaçları garsına Trabzon mülkiye müfettişinin leffen takdîm kılınan raporunda lüzûm gösterilmiş olmağla zikrolunan arâzinin bundan böyle mutlaka tarla hâlinde istimâl ettirilmesi ve dere kenarına ol vechile ağaç dikdirilmesi lüzûmunun Trabzon Vilâyeti'ne emr ü iş'ârı ve mısır istihlâk olunan yerler için ekmeğin sûret-i tabhına dâir bazı vesâyâyı hâvî birer beyânnâme tanzim edilerek isrâsıyla berâber pek fa'al ve vazife perver olduğu raporda beyân edilen Vakfikebir belediye tabibine de beyân-ı takdîrât edilmesi husûsunun Sıhhiye Müdüriyet-i Umûmiyesi'ne havâlesi menût-ı re'y-i âlî-i nezâret-penâhileridir. Ol bâbda emr ü fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

Heyet-i Teftîşîye Müdir Umûmîsi nâmına Muâvin

9 Temmuz 330

Bakanlık Makamına

Bâb-ı Âlî
İçişleri Bakanlığı
Mülkiye Teftiş Heyeti Müdürlüğü
Sayı: 561

Vakfikebir kazası ahâlisinin yegâne gıdalarını oluşturan mısır ekmeğinin pişirilmesine gereği gibi özen gösterilmediği ve bu sebepten ahalide hazımsızlık ve mide hastalıklarına sıklıkla tesadüf edilmekte olduğu, şehrin içinden geçen çayın iki tarafında bulunup çayır hâlinde idare edilen iki yüz elli dönüm araziye ilkbaharda bu çaydan su akıtırılmasından dolayı yazın şehirde müthîş bir sıtma doğuran batakliklar meydana geldiği, belediye tabibinin bu gibi sağlığa zararlı durumların önünü almak hususundaki gayret ve faaliyeti de sonuçsuz kaldığı açıklanarak halk sağlığının korunması amacıyla adı geçen arazinin çayır şeklinde kullanılması yasaklanarak çay kenarına okalıptüs ağaçları dikilmesi gerektiği Trabzon Mülkiye Müfettişi'nin raporunda belirtilmiştir. Sözü edilen arazinin bundan böyle kesinlikle tarla hâlinde kullanılması, dere kenarına okalıptüs ağaçları diktilmesi gereği Trabzon Valiliği'ne emredilmesi, mısır tüketilen yerler için "ekmeğin pişirilme şekline" dair bazı tavsiyeler içeren birer beyanname düzenlenerek gönderilmesi, pek çalışkan ve görevine düşkün olduğu raporda bildirilen Vakfikebir belediye tabibinin takdir edilmesi hususunun Sağlık Genel Müdürlüğü'ne havale edilmesi görüşünüze sunulmuştur. Emir verme yetkisi yüce makam sahibinindir

Teftiş Heyeti Genel Müdürü, Adına Muâvin

22 Temmuz 1914

**Devlet-i Osmâniye Posta ve Telgraf
ve Telefon Nezâreti
Dâhiliye Nezâret-i Celîlesi'ne
Mahrec: Trabzon**

Bugünkü telgrafa birinci lâhikadır, marûz. İki kruvazör bir saat kadar Trabzon'un üç dört mil açıklarına tevakkuf etdikden sonra açıktan Görele istikâmetine doğru giderek geri dönmüş ve şimdi açıktan ağır ağır Batum tarafında gitmekte bulunmuştur. Beş kita zırhlı ise Yoro Burnu'nun takriben yirmi mil açıklarından şark-ı cenûbî, yani Trabzon istikâmetiyle gelmekte ve dört kruvazör müştereken Hopa ve civârını bombardıman etdikden sonra ikisi ayrılarak Arhavi'ye doğru hareket etmekte buldukları.

Vâli, Cemal Azmi

Fi 20 Kânûn-ı Sâni 330

**Devlet-i Osmâniye Posta ve Telgraf
ve Telefon Nezâreti
Mahrec: Hopa
Başkumandanlık Vekâlet-i
Celîsesi'ne**

Birinciye zeyldir. Arz olunan düşman gemilerinden üçer bacalı ve ikişer direkli olduğu anlaşılan iki büyük zırhlının Sivastopol'e tebdîl-i istikâmet ettikleri ve dört torpidosu da Hopa istikâmetine gelmekte olduğu.

Kaymakam, Abdurrahman

Fi 20 Kânûn-ı Sâni 330

**İçişleri Bakanlığı'na
Çıkış Merkezi: Trabzon**

Bugünkü telgrafa birinci ektir, arzederim. İki kruvazör bir saat kadar Trabzon'un üç dört mil açıklarına bekledikten sonra açıktan Görele istikâmetine doğru giderek geri dönmüştür. Şimdi açıktan ağır ağır Batum tarafında gitmektedirler. Beş parça zırhlı ise Yoro Burnu'nun yaklaşık yirmi mil açıklarından güneydoğudan yani Trabzon yönünden gelmektedir. Dört kruvazör hep birlikte Hopa ve civarını bombardıman ettikten sonra ikisi ayrılarak Arhavi'ye doğru hareket etmiştir.

Vali, Cemal Azmi

2 Şubat 1915

**Çıkış Merkezi: Hopa
Başkumandanlık Vekaleti'ne**

Birinciye ektir. Arz olunan düşman gemilerinden üçer bacalı ve ikişer direkli olduğu anlaşılan iki büyük zırhlının Sivastopol'e doğru yön değiştirmekte ve dört torpidosu da Hopa istikâmetine gelmektedir.

Kaymakam, Abdurrahman

2 Şubat 1915

داخلیه نظامی امنیت عمومیہ مدیریت

۶۴۷

اطلاعات نامہ ورودی تاریخ				میشی	مسودی	اداری عمومی تعمیراتی
مقابلہ ایڈتور				میرزا محمد		
				تاریخ نیض	تاریخ تسوید	
				۱۳۰۳	۱۳۰۳	

درود صحیحہ و سیدتیہ نامتہ و کاندھید

برپادارہ مقصدہ طرہاہ دولتیہ نامتہ در عمومیہ طرفہ مقصدہ ایچہ کتہہ اللہ بنو اکتایہ
 بیچہ ادرہہ ... نامتہ نظامیہ ... طرہاہ دولتیہ ... طرہاہ دولتیہ ...
 ایچہ کتہہ ... و طرہاہ دولتیہ ... ایچہ کتہہ ... ایچہ کتہہ ...
 برپادارہ ... ایچہ کتہہ ... ایچہ کتہہ ... ایچہ کتہہ ...
 و نہدک فی صلوہ برپادارہ ایچہ کتہہ سببہ اللہ بنو ... ایچہ کتہہ ...
 تدریس حیاہ ... ایچہ کتہہ ... ایچہ کتہہ ... ایچہ کتہہ ...
 قرآنہ تعین استقامتہ ... ایچہ کتہہ ... ایچہ کتہہ ... ایچہ کتہہ ...
 سببہ برپادارہ ایچہ کتہہ ایچہ کتہہ ایچہ کتہہ ایچہ کتہہ

[Handwritten signature]

[Red handwritten mark]

OSMANLI ARSIVI
 (M.H. 24/1303)
 4 52

24/1303
 (24/1303)

4/52/1

Dâhiliye Nezâret-i Emniyet-i Umûmiye Müdüriyeti Ordu-yı Hümayun Başkumandanlık Vekâleti'ne

Bombardıman hakkında Trabzon Vilâyeti'nden alınan ve bir sûreti de taraf-ı devletlerine keşide olduğu anlaşılın 27/28 Kânun-ı Sâni 330 târihli telgrafnâmede toplarımızın her iki türlü mermilerinin torpidolara yetişemeyerek kâmilen denize dökülmesi ve torpidolar karşısında isbât-ı mevcûdiyet etmemesi mezkûr düşman torpidolarının Yoros'a kadar azîmetiyle Vakfikebir açıklarında bulunan donanma-yı asliyeden iki kruvazörün davetine ve şehrin fena halde bombardıman edilmesine sebep olduğu ve tabya edilmiş olan toplar artık kaldırılması câiz olamayacağından ihrâc teşebbüs ve hareketi görülmedikçe mermi endaht edilmemesinin kumandanlığa tebliği iş'âr kılınmış ve şerâit-i hâzire tahtında mermi endaht edilmemesi hakkındaki iş'âr-ı mahallî musib bulunmuş olmağla iktizâsının istikmâline müsâade buyrulması bâbında.

Târih-i Tebyiz : 28 Kânûn ı Sâni 330

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI EMNİYET-İ UMUMİYE MÜDÜRLÜĞÜ Ordu-yı Hümayun Başkumandanlık Vekaleti'ne

Bombardıman hakkında Trabzon Valiliği'nden alınan ve bir kopyası tarafınıza da çekilmiş olduğu anlaşılın 9-10 Şubat 1915 tarihli telgrafta; toplarımızın her iki türlü mermi çeşidinin torpidolara ulaşamayarak bütünüyle denize dökülmeleri ve torpidolar karşısında varlık gösterememeleri, sözü edilen düşman torpidolarının Yoros'a kadar giderek Vakfikebir açıklarında bulunan asıl donanmadan iki kruvazörün davetine ve şehrin fena hâlde bombardıman edilmesine sebep olduğu belirtilmektedir. Konuşlandırılmış olan topların artık kaldırılması uygun olamayacağından çıkarma girişimi görülmedikçe top mermisi atılmamasının bölge kumandanlığına tebliğ edilmesi bildirilmiş ve hâlihazırdaki şartlar altında top mermisi atılmamasına ilişkin bölgeden gelen bu görüş isabetli bulunmuştur. Buna göre gereğinin yapılması rica olunur.

10 Şubat 1915

Devlet-i Osmâniye Posta ve Telgraf ve Telefon Nezâreti Dâhiliye Nezâret-i Celîlesi'ne Mahrec: Trabzon

Sûreti Başkumandanlık Vekâlet-i Celîlesi'ne takdim kılındı

Bugünkü telgrafa birinci lâhikadır. Marûz, düşman torpidosu Hopa'ya kırk beş mermi atarak eski tahta köprü hedm eyledikten sonra tekrar Arhavi cihetine döndüğü Hopa Kaymakamlığı'ndan bildirimış ve mezkûr torpidoların resmî ve husûsi sevkîyat ve nakliyâta mâni olmak için gece gündüz âdetâ tarassud sefinesi vazîfesini görmekte ve ara sıra tahrîbât ve tecâvüzâtından hâlî kalmamakda bulunmuşdur.

Vali, Cemal Azmi

Fî 31 Kânûn-ı Sâni sene 330

Dâhiliye Nezâreti'ne Mahrec: Trabzon

Dördüncü lâhikadır. Bugün kable'z-zevâl saat onda düşmanın bir torpidosu Batum'dan çıkarak Hopa istikâmetinden gelmekte ve bir nakliye gemisinin de Makriyal Limanı'na girmekte ve sâhilden filoya müvâzi olarak gitmekte bulunan muâvin kruvazörün Vakfikebir'i bombardıman etmekte olduğu marûzdur.

Vali, Cemal

Fî 31 Kânûn-ı Sâni sene 330

İçişleri Bakanlığı'na Çıkış Merkezi: Trabzon

Acele

(Bir kopyası Başkumandanlık Vekaleti'ne takdim edildi.)

Bugünkü telgrafa birinci ektir. Düşman torpidosunun Hopa'ya kırk beş mermi atarak eski tahta köprüyü yıktıktan sonra tekrar Arhavi yönüne döndüğü Hopa Kaymakamlığı'ndan bildirilmiştir. Sözü edilen torpidolar resmî ve özel sevkîyat ve nakliyâta engel olmak için gece gündüz adeta gözetleme gemisi görevi görmektedirler. Ara sıra tahrîbat ve saldırılardan geri kalmadıkları arz edilir.

Vali, Cemal Azmi

13 Şubat 1915

İçişleri Bakanlığı'na Çıkış Merkezi: Trabzon

Dördüncü ektir. Bugün öğleden önce saat onda bir düşman torpidosu Batum'dan çıkarak Hopa yönünde ilerlemektedir. Bir nakliye gemisi de Makriyal Limanı'na (Kemalpaşa) girmektedir. Sahilden filoya paralel olarak gitmekte bulunan yardımcı kruvazör Vakfikebir'i bombardıman etmektedir. Arz olunur.

Vali, Cemal

15 Şubat 1915

Dâhiliye Nezâreti'ne Mahrec: Trabzon

Sûreti Başkumandanlık Vekâleti'ne

Üçüncü lâhikadır. Beş zırlı iki kruvazör ve bir pasvan düşman filosu garb-ı şimâli istikâmetinde ve Yoros Burnu açıklarında betâetle seyirlerine devâm ediyor.

Vali, Cemal Azmi

Fî 1 Şubat sene 330

Dâhiliye Nezâret-i Celîlesi'ne Mahrec: Trabzon

Üçüncü lâhikadır. Düşmanın karakol kruvazörüyle iki bacalı üç dirkelî muâvin kruvazörü Sürmene Limanı'na kırktan fazla mermi endahla limandaki gemileri gark ettikten ve vapurdan çıkardığı tayyâreyi biraz cevelân ettirüp yine sefineye aldıktan sonra sâhile yakın olarak Trabzon Limanı'na gelmiş ve bir buçuk iki mil açıktan Trabzon'un önünden geçüp Yoros Burnu'na tebdil-i istikâmet eylemiş ve mezkûr burunda bulunup derûnundaki erzâkı ihtiyâten karaya çıkarmış olan yelken gemisine sekiz mermi endah etmiş fakat bir zarar ikâ' edememiştir. Şu dakikada ise Yoros ile Vakfikebir arasında bulunan üç dört yelken gemisi üzerine ateş ediyor. Diğer kruvazör ile beş zırlı dahi seyr-i batî ile garba doğru gidiyorlar.

Vali, Cemal Azmi

Fî 2 Şubat sene 330

Dâhiliye Nezâret-i Celîlesi'ne Mahrec: Trabzon

Sûreti Başkumandanlık Vekâlet-i Celîlesi'ne

Vona Limanı'nın şark-ı şimâlisinde birkaç sefinenin işâret teâtî etmekde oldukları Ordu Kaymakamlığı'ndan bildiriliyor. bade'z-zevâl saat on bir.

Vali, Cemal Azmi

Fî 1 Şubat sene 330

BOA.DH.EUM, 2. ŞB, 004/070

İçişleri Bakanlığı'na Çıkış merkezi: Trabzon

(Kopyası Başkumandanlık Vekaleti'ne takdim edildi.)

Üçüncü ektir. Beş zırlı, iki kruvazör ve bir baton, düşman filosu kuzey istikâmetinde ve Yoros Burnu açıklarında ağır ağır seyahatlerine devam ediyor.

Vali, Cemal Azmi

14 Şubat 1915

İçişleri Bakanlığı'na Çıkış merkezi: Trabzon

Üçüncü ektir. Düşmanın karakol Kruvazörü ile iki bacalı üç direkli muavin kruvazörü Sürmene Limanı'na kırktan fazla mermi atarak limandaki gemileri batırmış ve gemiden kaldırdığı uçağı biraz dolaştırıp yine gemiye almıştır. Daha sonra sahile yakın olarak Trabzon Limanı'na gelmiş ve bir buçuk iki mil açıktan Trabzon önlerinden geçip Yoros Burnu'na doğru istikâmet değiştirmiştir. Yoros Burnu'nda bulunup içindeki erzâkı ihtiyâten karaya çıkarmış olan yelken gemisine sekiz mermi atmıştır. Fakat bir zarar verememiştir. Şu dakikada ise Yoros ile Vakfikebir arasında bulunan üç dört yelken gemisine uzun mesafeden ateş etmiştir. Diğer kruvazör ile beş zırlı daha ağır ağır batıya doğru gitmektedirler.

Vali, Cemal Azmi

15 Şubat 1915

İçişleri Bakanlığı'na Çıkış Merkezi: Trabzon

(Kopyası Başkumandanlık Vekaleti'ne takdim edildi)

Vona Limanı'nın kuzeybatısında birkaç geminin işaretlemekte oldukları Ordu Kaymakamlığı'ndan bildiriliyor.

Vali, Cemal Azmi

16-17 Şubat 1915

BOA.DH.EUM.2.ŞB, 04 / 070

طبروزولایی

مکتوبی علمی
عدد عمومی ۴۰۰۹۵
شخصی ۵۴
تلف ۶

۵
تقدیم نظامیه جلد ۱۰

۴۰ - ۳۰ - ۱۳۳۹

تلفیس

تقدیم بودجه برای صورت مصدق لایحه
تقدیم بودجه برای صورت مصدق لایحه

دولت اتم مخزن
اورنگی و دیان سیرتی افاده به سرتور دولت ۱۹ کاوشخانه تاریخ و ۱۹۷۷۹۸ نوروز قریب بود نظامیه جلد ۱۰
جزیره . کتبخانه نویسه تیره بریل آکوره ، و تقییر ، آفریاد نظامی شاری ناچرسه خانه داروه کلانده ورودیها
ای تقصد بده بودی صورت مصدق نظامیه تقسیم نامه و لغات سازه برده تالیف کبیفیه ایپدرک ورودنده تقصد طبیی برکنده .
اولیاده روزنامه عقیده مکه الودک .
طبروزولایی

۱۳۳۳

OSMANLI ARŞIVI		
DH.UMVM		
۱۳۵	۷۴	

Trabzon Vilâyeti Mektûbî Kalemî Dâhiliye Nezâret-i Celîlesi'ne

Aded-i Umûmî : 30045
Husûsî : 53
Leff : 6

*Telhîs: Belediye bütçeleri sûret-i musaddakalarının
tadkîm olunduğuna dâir.*

Devletlü efendim hazretleri,

Umûr-ı Mahalliye-i Vilâyât Müdiriyyeti ifâdesiyle şeref-vârid olan 13 Kânûn-ı Sâni 330 târih ve 953 / 97748 numaralı tahrîrât-ı aliyye-i nezâret-penâhîlerine arîza-i cevâbiyedir. Gümüşhane livâsiyla Tirebolu, Görele, Vakfikebir, Akçaabad kazâlarıyla Şarlı nâhiyesine âid olarak mahallerinden vürûd eden altı kıta belediye bütçesi sûret-i musaddakası leffen takdîm kılınmış ve mülhakât-ı sâireye de tekîd-i keyfiyet edilerek vürûdunda takdîmi tabîi bulunmuşdur. Ol bâbda emr ü fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

Trabzon Vâlisi, Mehmed Cemal Azmi

Târih-i Tebyizi : 30 Mart 1331

Trabzon Valiliği Yazı İşleri Müdürlüğü İçişleri Bakanlığı'na

Genel : 30045
Özel : 53
Ek : 6

*Özet: Belediye bütçeleri onaylı kopyalarının
tadkîm olunduğuna dair.*

Devletli efendim hazretleri,

Umur-ı Mahalliye-i Vilayat (Vilayetlerin Mahallî İşleri) Müdürlüğü ifadesiyle ulaşan 26 Ocak 1915 tarihli 953 / 97748 numaralı bakanlığınız yazısına cevabımızdır. Gümüşhane sancağıyla Tirebolu, Görele, Vakfikebir, Akçaabat kazalarıyla Şarlı (Beşikdüzü) nahiyesine ait olarak mahallerinden ulaşan altı adet belediye bütçesi onaylı kopyası takdim edilmiştir. Diğer bağlı bölgelere de durum yeniden tebliğ edilmiştir. O bölgelerden de bütçe kopyaları geldiğinde takdim edilecektir. Emir yetkili makam sahibinindir.

Trabzon Valisi, Mehmed Cemal Azmi

12 Nisan 1915

TELEGRAMME

تلفرافنامه

دولت عالیہ عثمانیہ تلفراف ادارہ سی

ADMINISTRATION DES TELEGRAPHES DE L'EMPIRE OTTOMAN

L'Etat n'accepte aucune responsabilité à raison du service de la télégraphie
دولت اعلیٰہ عثمانیہ دولتی مشورت اہولہ لہ
(نمبر ۱۶۴)

Retransmission ou Expédition			RECEPTION			
تکرار کشفہ و یا سونق			اشد			
سوق نومبروس N° d'expédit.	کشفہ اولیاد ترکز transmis à	Date	مأمور اعلیٰہ Signature de l'employé	مأمور اعلیٰہ Signature de l'employé	Date	سوق نومبروس و ایضہ مرکزی Reçu de N° d'ordre
		11	نادر			

De _____ Pour _____ مورسی
 N° _____ Mols _____ Date _____ H. _____ M. _____ مورسی
 Voie _____ Indic. Eventuelles _____ اشارت عمدہ

عہدہ علیہای جناب خدیو صاحب
 دارہ شوشماہ حضرت خدیو صاحب سید احمد رضا صاحب صدر اعلیت اعلیٰہ
 لیسٹس تیسریں باعوم تہم ملوکانہ لری مستقرہ مرد و شہزادہ ابدلہ اعظم
 سادمانی اولیاد و عیلت خدیو صاحب سید احمد رضا صاحب صدر اعلیت
 حضرتہ بارگاہ احمدیہ لیکچر کورس تقریر اولیاد لری مورسی مورسی

وقف کبر قضاکی نفسی
 علیہ رئیس
 علی حاکمی
 احمد

OSMANLI
 ARSIVI

Telgrafhâne-i Saray-ı Hümâyûn

Devlet-i Aliyye-i Osmâniye Telgraf İdâresi

Atebe-i Ulyâ-yı Cenâb-ı Hilâfet-penâhiye

Zât-ı şevket-simât hazret-i hilâfet-penâhîlerinin rahatsızlıkları mübeddel-i âfiyet olmakda bulunması tebşîrâtı bi'l-umûm tebea-i mükûkânelerini müstağrak-ı menn ü şükrân ederek izhâr-ı şâdmânî olduğu ve âfiyet-i cihân-kıymet-i şehinşâhîlerinin devâmı umûm tebea-i sâdıkları tarafından bargâh-ı ahadiyetden gece ve gündüz tazarru' olunduğu ma'rûzdur, fermân.

Belediye Reisi
Edhem

Vakfikebir Kazası Müftüsü
Ali Hilmi

*Târih: 19 Haziran 331
Mahreci : Vakfikebir*

Saray Telgrafhanesi

Osmanlı Devleti Telgraf İdaresi

Hilafet makamının yüce eşiğine

Halifemizin kudretli vücutlarının rahatsızlığı iyileşmekte bulunduğu müjdesi bütün tebeayı minnet ve şükrana boğarak sevinç gösterileri yapılmıştır. Kıymeti cihana değer padişahımızın sağlığının devamı için bütün sadık tebeaları tarafından Allah'a gece-gündüz dua edilmektedir.

Belediye Reisi
Edhem

Vakfikebir Kazası Müftüsü
Ali Hilmi

*Târih : 2 Temmuz 1915
Çıkış Merkezi : Vakfikebir*

Telgrafname-i Saray-ı Hümayun

*Sevgili halife ve pâdişâhımız efendimiz
hazretlerine*

Zât-ı hazret-i hilâfet-penâhîlerinin min indillâh muzafferiyât ve nusretini tebşîr eden ıyd-i saîd-i adhâyı tebrîk eder ve bu vesîle ile dahi tezâyüd-i ömr ü afiyet-i cihân-kıymet-i şehriyârîlerini bi'l-umûm tebea-i şâhâneleriyle birlikde Cenâb-ı Rabbü'l-âlemînden tazarru' ve niyâz etmekte bulunduğumuz ma'rûzdur, fermân.

Belediye Reisi
Edhem

Vakfıkebir Kazası Müftüsü
Ali Hilmi

*Tarihi : 8 Teşrîn-i evvel 331
Mahreci : Vakfıkebir*

Osmanlı Devleti Telgraf İdâresi

*Sevgili halife ve padişahımız efendimiz
hazretlerine,*

Hazret-i halifemizin Allah katında zaferini müjdeleyen kurban bayramını tebrik eder ve bu vesile ile kıymeti cihana değen padişahımızın ömrü ve sağlığı için bütün tebea ile birlikte Allah'a yalvarıp niyaz etmekte bulunduğumuzu arz ederiz.

Belediye Reisi
Edhem

Vakfıkebir Kazası Müftüsü
Ali Hilmi

*Tarihi : 21 Ekim 1915
Çıkış Merkezi : Vakfıkebir*

۹۳۳

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
 خاندان طرزی

الدولة العثمانية

۱۲۷۲ هجری
 شمسی

اقدم حضرتلری

طرزبون ولایلی مرکز قضاسی داخلده شاری ناحیه سنک وقف کبیر قضاسنه وکوشخانه
 سنجاغاک طرول قضاسنه مربوط ساطه قریه سنک کوشخانه مرکز قضاسنه و خارشید ناحیه سنک
 تیره بولی قضاسنه تحویل ارتباطاری خصوصه بالاستیدان ۲ نیسان ۳۳۳ تاریخده اراده سیه
 ملوکانه شرفصادر اولایی بانذکره سامیه ازهار بیورلشدر اولیابده

سا ذی القعدة سن ۳۳۶ و سا اغتوس سن ۳۳۴ داخله ناظرلی نامه

مستشار

امورید و لایله مدرسید
 ۱۰۰

OSMANLI ARŞIVI		
DH.UMVM		
9	71	

Bâb-ı Âlî Dâhiliye Nezâreti İdâre-i Umûmiye-i Dâhiliye Müdîriyeti

Umûmî : 14772

Husûsî :

Umûm: 409

Trabzon vilâyeti merkez kazâsı dâhilinde Şarlı nâhiyesinin Vakfıkebir kazâsına ve Gümüşhane sancağının Torul kazâsına merbût Santa karyesinin Gümüşhane merkez kazâsına ve Harşid nâhiyesinin Tirebolu kazâsına tahvil-i irtibatları husûsuna bi'l-istizân 2 Nisan 332 târihinde irâde-i seniyye-i mülûkâne şeref-sâdır olduğu bâ tezkire-i sâmiye izbâr buyrulmuşdur, ol bâbda.

Dâhiliye nâzırı nâmına, Müsteşâr

*Umûr-ı Mahalliye-i Vilâyât Müdîriyet-i Aliyyesi'ne
takdim. Fî 5 Eylül sene 334*

İçişleri Bakanlığı İdare-i Umumiye-i Dahiliye Müdürlüğü

Genel : 14772

Özel :

Genelge no: 409

Efendim hazretleri,

Trabzon vilayeti merkez kazası dahilindeki Şarlı (Beşikdüzü) nahiyesinin Vakfıkebir kazasına, Gümüşhane sancağının Torul kazasına bağlı Santa (Dumanlı) köyünün Gümüşhane merkez kazasına ve Harşit (Doğankent) nahiyesinin Tirebolu kazasına bağlanmaları için yapılan talep üzerine 15 Nisan 1916 tarihinde padişah iradesi çıkmıştır.

Dâhiliye Nazırı adına, Müsteşar

15 Nisan 1916

**DEVLET-İ ALİYYE-İ OSMANİYE
POSTA VE TELGRAF VE TELEFON
NEZARETİ
Dahiliye Nezareti'ne**

Mahrec: Ordu

(Şifre)

Numara: 4. Bu sabah bir düşman torpidosu Şarlı ve Vakfikebir sâhillerindeki kayıkları bombardıman ederek on kayık ile bir ahır ve kahvehâneyi tahrîb altı re's koyunu telef etmiştir

Trabzon Vâlisi, Cemal

Târih-i Tebyîzi : 25 Mayıs 332

**OSMANLI DEVLETİ
POSTA VE TELGRAF VE
TELEFON BAKANLIĞI
İçişleri Bakanlığı'na**

Çıkış Merkezi: Ordu

(Şifre)

Numara: 4. Bu sabah bir düşman torpidosu Şarlı (Beşikdüzü) ve Vakfikebir sahillerindeki kayıkları bombardıman ederek on kayık ile bir ahır ve kahvehaneyi tahrip etmiş ve altı baş koyunu telef etmiştir.

Trabzon Valisi, Cemal

7 Haziran 1916

DEVLET-İ ALİYYE-İ OSMANİYE POSTA VE TELGRAF VE TELEFON NEZARETİ Dahiliye Nezareti'ne

Mahrec: Ordu

(Şifre)

Numara: 4. Sevâhil grubunun sol cenâhı dün gece düşmana taarruz ederek müsâdemenin bizim için muvâfık sûrette hâlâ devâm eylediği ve Yoros sırtlarının bir kısmı istirdâd olunarak ikinci bir tepeye yaklaştığı, sağ cenâh ile cebhede ise fâsılalı top müsâdemeleri devam etmekte olduğu Vakfikebir Kaymakamlığı'ndan bildirilmiştir.

Trabzon Vâlisi, Cemal Azmi

Târih-i Tebyizi : 28 Mayıs 332

OSMANLI DEVLETİ POSTA VE TELGRAF VE TELEFON BAKANLIĞI İçişleri Bakanlığı'na

Çıkış Merkezi: Ordu

(Şifre)

Numara: 4. Sahil gurubunun sol kanadı dün gece düşmana taarruz ederek çarpışmanın bizim için avantajlı şekilde hâlâ devam ettiği ve Yoros sırtlarının bir kısmı geri alınarak ikinci bir tepeye yaklaştığı, sağ kanat ile cephede ise aralıklarla top çarpışmaları devam etmekte olduğu Vakfikebir Kaymakamlığı'ndan bildirilmiştir.

Trabzon Valisi, Cemal Azmi

10 Haziran 1916

151

16

ظفر انجمنی کتبہ و
چشم دوروز

سوق و یا کتبہ	نومرو	۲	وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه کارخانہ غزل و بافندگی و نساجی و کتان و کتان کارخانہ نساجی و بافندگی و نساجی و کتان و کتان	نومروس	۱
	تاریخ	۲		واسطہ مرکزی	۱
	دقیقہ	۴۵	تاریخ	۱	
	مأمور انضامی	۱	مأمور انضامی	۱	

مرحوم: ... نومرو: ... تاریخ: ... ساعت: ... دقیقه: ...

Handwritten text in Ottoman Turkish script, likely a list or record of items or transactions. The text is arranged in several lines across the page.

(۱) اول و یا شماره: ...

۱۱۱

طردن و الیه

DH SPR 523/124

Dâhiliye Nezâreti'ne

Mahrec:

Şifre

Görel ve Vakfıkebir kazalarıyla Şarlı nâhiyesi dâhilinde bulunup içlerinden bazılarının casusluğa ictisârları tahakkuk eden zükûr ve inâs mikdârları üç dört bin nefer raddesinde olan Rumların Harşid nehrinin garb tarafına nakline cihet-i askeriyece lüzum gösteriliyor. Eşhâs ı merkûmenin sâhilde ikâmeleri matlûb maksadı temin edemeyeceğinden her türlü esbâb-ı istirahat ve emniyetleri temin olunmak sûretiyle Giresun ve Samsun tarîkiyle Sivas vilayetine gönderilecekleri marûzdur.

Trabzon Vâlisi, Cemal Azmi

Târih-i Tebyîzi : 12 Haziran 332

İçişleri Bakanlığı'na

Çıkış Merkezi: .....

Şifre.

Görel ve Vakfıkebir kazalarıyla Beşikdüzü nahiyesi dahilinde bulunup içlerinden bazılarının casusluğa giriştikleri ortaya çıkan sayıları üç-dört bin civarındaki erkek ve kadın Rumların Harşit (Doğankent) nehrinin batı tarafına nakledilmelerine askeri açıdan zorunluluk duyuluyor. Bu şahısların sahilde ikamet ettirilmeleri hedeflenen maksadı sağlamayacaktır. Her türlü rahat ve güvenlikleri sağlanarak Giresun-Samsun yoluyla Sivas'a gönderileceklerini arz ederim.

Trabzon Valisi, Cemal Azmi

25 Haziran 1916

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

خالدین پاشا

امینت عمومیہ مدیریتی

۱۸۷۷۶ عمومی

شعبہ خصوصی

(شماره)

سوی ولایت

طرز دفع کورہ لہ رد دفع کیر قضا لریہ شایعہ لریہ رد معز نہ دفع درمہ لریہ لریہ و انما دفع کورہ
عزیرہ معز نہ اخراجہ لریہ کور لریہ کج طریز نہ ولایت انتار نہ اخراجہ لریہ بونیک اور
اسکانی معز اولوب اولیہ جفت انہی امر نہ

ط

۱۸۷۷

۱۸۷۷

OSMANLI ARŞIVI		
DH.ŞFR		
65	114	

65 / 114

Bâb-ı Âli
Dâhiliye Nezâreti
Emniyet-i Umûmiye Müdîriyeti
Sivas Vilâyeti'ne

Umûmi : 48776
 Husûsi : 51
 Şube : 3

(Şifre)

Trabzon'un Görele ve Vakfikebir kazalarıyla Şarlı nâhiyesi Rumlarından üç dört bin zükûr ve inâsın cihet-i askeriyece mahallerinden ihrâcına lüzûm görüldüğü Trabzon Vilâyeti'nin iş'ârından anlaşıldı. Bunların oraca iskânları mümkün olup olamayacağını inbâsı..

Nazır, Talat

Fî 15 Haziran sene 332

İçişleri Bakanlığı
Emniyet Genel Müdürlüğü
Sivas Valiliği'ne

(Şifre)

Trabzon'un Görele ve Vakfikebir kazalarıyla Şarlı nahiyesi Rumlarından kadın-erkek üç dört bin kişinin bölgelerinden çıkarılmalarına askeri açıdan lüzum görüldüğü Trabzon Valiliği'nin bildiriminden anlaşıldı. Bunların orada iskanları mümkün olup olamayacağını bildirilmesi.

Bakan, Talat

28 Haziran 1916

مجموعه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 خزانة نظاری

الذی فیہ

حوی ۱۲۷۷
 غصصی

اقدم حضرتلری
 طرزون ولایتی مرکز قضایی داخلده ناری ناحیه سنک وقف کیر قضاسنه وکوشخانه
 سنجاغک طرول قضاسنه مربوط ساطه قریه سنک کوشخانه مرکز قضاسنه و خارشید ناحیه سنک
 تیره بولی قضاسنه تحویل ارتباطاری خصوصنه بالاستیدان ۲ نیسان ۳۳۲ تاریخده اراده سنیة
 ملوکانه شرفصادر اولدینی بانذکره سامیه ازیار بیورلمشدر اولبایدہ
 سا ذی القعدة سنه ۳۳۶ و سا اغتوس سنه ۳۳۴ داخله ناظری نامه
 منشار

باجد ایره میری تقدیمه
 ۱۰/۱۱/۱۱

OSMANLI ARŞIVI		
DH.MB.HPS.M		
34	99	

DH.MB.HPS.M 34/99

Bâb-ı Âlî Dâhiliye Nezâreti İdâre-i Umûmiye-i Dâhiliye Müdîriyeti

Umûmî 14772
Husûsi
Umûm: 409

Efendim hazretleri,

Trabzon vilâyeti merkez kazâsı dâhilinde Şarlı nâhiyesinin Vakfikebir kazâsına ve Gümüşhane sancağının Torul kazâsına merbût Santa karyesinin Gümüşhane merkez kazâsına ve Harşid nâhiyesinin Tirebolu kazâsına tahvil-i irtibâtları husûsuna bi'l-istizân 2 Nisan 332 târihinde irâde-i seniyye-i mülûkâne şeref-sâdır olduğu bâ-tezkire-i sâmiye izbâr buyrulmuşdur, ol bâbda.

Dâhiliye Nâzırı nâmına, Müsteşar

Fi Zilkade sene 336 ve fi Ağustos sene 334

Bâb-ı Âlî Dahiliye Nezâreti İdare-i Umumiye-i Dahiliye Müdüriyeti

Umûmî : 14772
Husûsi
Genelge: 409

Efendim hazretleri,

Trabzon vilayeti merkez kazası dahilindeki Şarlı (Beşikdüzü) nahiyesinin Vakfikebir kazasına, Gümüşhane sancağının Torul kazasına bağlı Santa köyünün Gümüşhane merkez kazasına ve Harşid (Doğankent) nahiyesinin Tirebolu kazasına bağlanmaları hususunda 15 Nisan 1916 tarihinde padişah emri verildiği Sadaret yazısıyla bildirilmektedir.

İçişleri Bakanı adına, Müsteşar

Ağustos 1918

خاتون

شیره قلمی

خروجی
طرزود

۲۴
۱۸۸۸
درج کشیده
قلمه روزی

صباح
الشمس

ج ۷۷۱۰۰۰۰۰ و تمهیدیه است. هر قوتی اضافی تلف اقامه قدیمه آنزده جریانه ایده
 معاد و تفکیک قانقما مقننه استعلام ایله ایله آنار جوانا مده بدیه قیده بولادین
 تانیرک کیدره عبارت ایروک ایجه اکلایه مدینه جریه معلوم اولاره ان یقیه
 تنجیر برکده بدیه راره سنه دعوت ایروک معلوماتدیه مراجعت ایروک بوهوت
 نسیه ایله تنجب تانیر ۱۱ سره اول ۱۱ ده بدیه به دعوت اولاره بونورده بش آلتی
 کلیمب ضد غلک هیت تنقییه طرفنده تمید ایروک ریاستده اخبار ایطی اولارینه
 کلیمب اجمیه نشریه اولک بکرس اتنی کوفی نسیه و تبلیغ قدرده اتجا باتن تیم لندیک شنگ
 هر قوتی اقدیر نامزد لک متدائر معلومات اتجا باتن ضامنده صکره وارد اولوب جمده
 اداره به دعوت وساره که برکونه مدخله اجرا اولدینیه که تاخیره نایمینه و قشای
 اتجا به کندونه بولدینیلدیله مع هذا بویابه محلا تحقیقات اجراء اجمیه
 مرکز هیت تنقییه اعفاسنده ایکه زات قشای مذکوره کونستره اولوب تیم تنقییه
 رتبه عرض طیب بولکه اولدینیه مدروضه

طرزود و اس
 ۱۸۸۸
 ۱۸۸۸

۸۶
۱۱

OSMANLI ARŞI	
DH.İ.UM	
12-2	4-6214

Bâb-ı Âlî Dâhiliye Nezâreti Şifre Kalemi Mahreci: Trabzon

C. 27 Teşrîn-i Evvel sene 34 ve yetmiş yedi şifre. Ömer Fevzi imzâlı telgrafnâme kopyası alınarak cereyân eden muâmele Vakfikebir Kaymakamlığı'ndan isti'lâm edilmiş idi. Alınan cevâbnâmede belediye kaydı bulunmadığı ve müntahib-i sânilerin kimlerden ibâret idiği iyice anlaşılmadığı cihetle malûm olan en yakın müntahibleri bir gün belediye dâiresine davet ederek malûmâtlarına mürâcaat edildiği bu sûretle taayyün eden müntehib-i sâniler 21 Teşrîn-i Evvel 34'de belediyeye davet olunarak bunlardan beşi altısı gelüp sandığın heyet-i teftişiye tarafından temhîr edildiği riyâsetden ihbâr edilmesi üzerine gelmeyenler için Teşrîn-i Evvelin yirmi altıncı günü tayîn ve tebliğ kılınarak intihâbâtın neticelendiği, müştekî Ömer Fevzi Efendi'nin namzedliğine mütedâir malûmât intihâbâtın hitâmından sonra vârid olup meclis-i idâreye davet vesâire gibi bir gûne müdâhale icrâ olunmadığı gibi tehîr de yapılmadığı ve esnâ-yı intihâbda kendisinin de bulunmadığı bildirilmiş ve maa hâzâ bu bâbda mahallen tahkîkât icrâsı için merkez heyet-i teftişiyesi azâsından iki zât kazâ-yı mezkûra gönderilmiş olup netice-i tahkîkâtın da başkaca arzı tabîi bulunmuş olduğu marûzdur.

Trabzon Vâlisi, Necmi

8 Teşrîn-i Sâni 1334

Buraya İçişleri Bakanlığı Şifre Kalemi Çıkış Merkezi: Trabzon

27 Ekim 1918 tarihli ve 77 numaralı şifrenin cevabıdır. Ömer Fevzi imzalı telgrafın kopyası alınarak, konu Vakfikebir Kaymakamlığı'ndan sorulmuştur. Alınan cevapta; belediye kaydı bulunmadığı ve ikinci seçmenlerin kimler oldukları iyice anlaşılmadığı için bilinen ikinci seçmenlerin bir gün belediye dairesine davet edilerek bilgilerine başvurulduğu, böylelikle belirlenen ikinci seçmenlerin 21 Ekim 1918 tarihinde belediyeye davet olundukları, bunlardan beş altısı geldiği, sandığın teftiş heyeti tarafından mühürlendiği, gelmeyen ikinci seçmenler için Ekimin yirmi altıncı günü belirlenerek seçimin sonuçlandığı, şikayetçi Ömer Fevzi Efendi'nin adaylığına dair bilgi seçimlerin bitmesinden sonra ortalıkta dolaştığı, idare meclisine davet vesair bunun gibi hiç bir müdahale yapılmadığı gibi erteleme de söz konusu olmadığı ve seçim zamanında şikayetçi Ömer Fevzi'nin kendisinin de bulunmadığı bildirilmiştir. Bununla birlikte yerinde soruşturma yapılması için merkez teftiş heyeti üyelerinden iki kişi Vakfikebir'e gönderilmiş olup soruşturma sonucu da ayrıca bildirilecektir. Arz ederim

Trabzon Vâlisi, Necmi

8 Kasım 1918

DEVLET-i OSMANİYE POSTA VE TELGRAF VE TELEFON NEZÂRETİ Dâhiliye Nezâreti'ne

Mahrec: Trabzon

(Şifre).

. 27 Teşrîn-i Evvel 34 ve yetmiş yedi şifre, numara bir. Ömer Fevzi imzâlı telgrafnâme kopyası alınarak cereyân eden muâmele Vakfikebir Kaymakamlığı'ndan isti'lâm edilmiş idi. Şimdi alınan cevabnâmede belediye kaydı bulunmadığı ve müntehib-i sânilerin kimlerden ibâret idiği iyice anlaşılamadığı cihetle malûm olan en yakın müntehibleri bir gün belediye dâiresine davet ederek malûmâtlarına mürâcaat edildiği bu sûretle taayyün eden müntehib-i sâniler 21 Teşrîn-i Evvel 34'de belediyeye davet olunarak bunlardan beş altısı gelmeyüp sandığın heyet-i teftîşiyeye tarafından temhîr edildiği riyâsetden ihbâr edilmesi üzerine gelmeyenler için Teşrîn-i Evvelin yirmi altıncı günü tayîn ve tebliğ kılınarak intihâbâtın neticelendiği, müşteki Ömer Fevzi Efendi'nin namzedliğine mütedâir malûmât intihâbâtın hitâmından sonra vârid olup Meclis-i İdâreye davet vesâire gibi bir güne müdâhale icrâ olunmadığı gibi tehîr de yapılmadığı ve esnâ-yı intihâbda kendisinin de bulunmadığı bildirilmiş ve maa hâzâ bu bâbda mahallen tahkikât icrâsı için merkez heyet-i teftîşiyesi azâsından iki zât kazâ-i mezkûra gönderilmiş olup netîce-i tahkikâtın da başkaca arzı tabii bulunmuş olduğu marûzdur.

Trabzon Vâlisi, Necmi

8 Teşrîn-i Sâni 334

OSMANLI DEVLETİ POSTA VE TELGRAF VE TELEFON BAKANLIĞI İçişleri Bakanlığı'na

Çıkış Merkezi: Trabzon

(Şifre)

27 Ekim 1918 tarih, 77 genel numara ve 1 şifre numaralı İçişleri Bakanlığı telgrafına cevap. Ömer Fevzi imzalı telgrafın kopyası alınarak Vakfikebir Kaymakamlığı'ndan yapılan işlemlerle ilgili açıklama talep edilmişti. Şimdi alınan cevapta; "belediye kaydı bulunmadığı için ikinci seçmenlerin kimlerden ibaret olduğu anlaşılamadığından bilinen en yakın seçmenler bir gün belediye dairesine davet edilerek bilgilerine başvurulduğu bu şekilde belirlenen ikinci seçmenlerin 21 Ekim 1918 tarihinde belediyeye davet olundukları, bunlardan beş-altısı gelmediği ve sandığın teftiş heyeti tarafından mühürlendiği, gelmeyenler için 26 Ekim tarihi belirlenerek seçimlerin sonuçlandırıldığı, şikayetçi Ömer Fevzi Efendi'nin adaylığına dair bilgi seçimlerin bitiminden sonra geldiği, ikinci seçmenlerin idare meclisine davet edilmeleri vesaire gibi seçime müdahale yapılmadığı ayrıca seçim ertelemesi de olmadığı ve seçim esnasında Ömer Fevzi Efendi'nin bulunmadığı" bildirilmiştir. Bununla birlikte konuyla ilgili olarak yerinde araştırma yapılması için merkez teftiş heyeti üyelerinden iki kişi Vakfikebir kazasına gönderilmiştir. Araştırma sonucu ayrıca arzedilecektir.

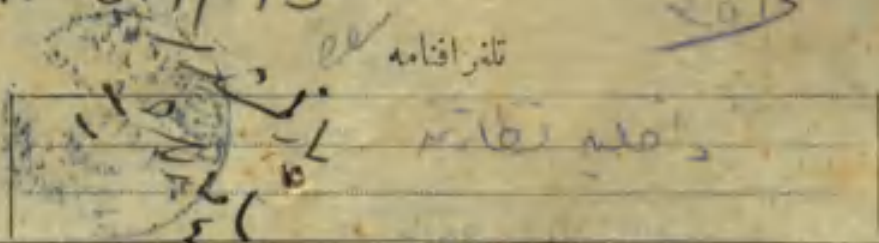
Trabzon Valisi, Necmi

8 Kasım 1918

DH ŞFR 617/73

۲۵۵

تذرافنامه

امضا	تاریخ	تذرافنامه	تاریخی	تاریخ	تاریخ	تاریخ

Handwritten Ottoman Turkish text, likely a list or record of land parcels. The text is written in a cursive script and includes various numbers and names. At the bottom left, there is a small note: "نومبر ۸۰۶". At the bottom right, there is another small note: "نومبر ۸۰۶".

DEVLET-i OSMANİYE POSTA VE TELGRAF VE TELEFON NEZÂRETİ Dâhiliye Nezâreti'ne

Mahrec: Trabzon

(Şifre).

20. 2. 35, lâhikadır. Gümüşhâne ve Lazistan livâları merkezleriyle Şiran, Maçka, Of, Sürmene, Akçaabat, Vakfıkebir, Görele kazâlarında İttihad ve Terakkî Cemiyeti'ne aid emlak ve emvâl vesâire bulunmadığı ve Giresun'daki cemiyet kulübünde mevcûd eşyanın memûrîn-i mâliye ve zâbita tarafından sebt-i defter edilerek kapısı mühürlenüp anahtarının mal müdürüne teslim olunduğu mahallerinden bildirilmiş ve diğer mülhakâtan alınacak cevâblar dahi arz edilecektir.

Vâli, Süleyman

26 / 27. 02. 35

OSMANLI DEVLETİ POSTA VE TELGRAF VE TELEFON BAKANLIĞI İçişleri Bakanlığı'na

Çıkış Merkezi: Trabzon

(Şifre)

20 Şubat 1919 tarihli telgrafa ektir. Gümüşhane ve Lazistan sancakları merkezleriyle Şiran, Maçka, Of, Sürmene, Akçaabat, Vakfıkebir ve Görele kazalarında İttihad ve Terakki Cemiyeti'ne ait emlak ve mal vesaire bulunmamaktadır. Giresun'daki cemiyet kulübünde mevcut eşyanın maliye memurları ve zabıta tarafından deftere kaydedilerek kapısı mühürlenip anahtarının mal müdürüne teslim edildiği bildirilmiştir. Diğer yerlerden alınacak cevaplar da arz edilecektir.

Trabzon Valisi, Süleyman

26 / 27 Şubat 1919

تصنيف

باب مالی حقوق مشاورلکی

نومرو	تاریخ	نوع مسوده	معاون	مدیر نام	مشاور	مشاور	و تصدیق مقام مال مدبر
۹۰۵۱۱	۱۳۰۷/۱۰/۱۰	وکیل			کهنه		کافالته نیک اناناشیوه نوله اقمیه اردین انیشا نیک عنده وکیل ۱۳۰۷
<p>احوال خریدن طرولوی رسیله حدتتدر دنیوادله تضیات معینت ده رومانیا حدتتدر طبعه ازلان تضیات تدقیق مامور تدبیره احالیه حدتتدر استار ادارته ۱۰ نیلده ۱۳۰۷ تاریخده ۱۳۰۷ نورده تذکره سنده عکمه ایطیه اولقلقه رسیله حدتتدر عالمه تضیات معینت بولان اشیر تذکره نیک ده اولیان برسته بیلارک تذکره تدبیره حدتتدر اولان مروضه</p>							

*Ms. Annex de réunion
concernant la formation*

۱۳۲ Hms. ۱۶۵ 213/16 2 v. 6 (3 sh. f. bes) 21

BÂB-I ÂLÎ HUKÛK MÜŞÂVİRLİĞİ

Numara	Târih	Nev-i Müsvedde	Muâvin	Müdür-i Sâni Baş muâvin	Müşâvir	Müşâvir	Hülasa
40541	16/6/335	Derkenâr					Vakfikebir kazâsı Mal Müdürü Kani Efendi'nin esnâ-yı istilâda terk etmiş olduğu eşyânın tazmîni hakkında Dâhiliye tezkiresi 12 Şubat 336 196 / 21537

A Ahvâl-i harbiyeden dolayı Rusya Hükümeti'nden vâki' olacak tazmînât matâlibinin de Romanya Hükümeti'nden talep olunan tazmînâtı tedkike memûr komisyona ihâlesi husûsu İstişâre Odası'nın 28 Nisan 1335 târih ve 39738 numaralı müzekkeresinde arz edilmiş olmağla Rusya Hükümeti'ne âid tazmînâta mütedâir bulunan işbu tezkirenin de evveliyâtıyla birleştirilerek mezkûr komisyona havâlesi lüzûmu marûzdur.
Trabzon Vâlisi, Mehmed Cemal Azmi

16 Haziran 1919

BÂB-I ÂLÎ HUKÛK MÜŞÂVİRLİĞİ

Numara	Tarih	Müsvedde çeşidi	Muavin	İkinci Müdür Başmuavin	Müşâvir	Müşâvir	Özet
40541	16 Haziran 1919	Derkenâr					Vakfikebir kazâsı Mal Müdürü Kani Efendi'nin istila esnasında terk etmiş olduğu eşyanın tazmini hakkında İçişleri Bakanlığı tezkiresi 12 Şubat 336 196 / 21537

Savaş hâlerinden dolayı Rusya Hükümeti'nden talep edilecek tazminat konusunun da Romanya Hükümeti'nden talep olunan tazminatı incelemekle görevli komisyona verilmesi hususu İstişâre Odası'nın 28 Nisan 1919 tarih ve 39738 numaralı müzekkeresinde arz edilmiş olmakla Rusya Hükümeti'ne ait tazminata dair olan işbu tezkirenin önceki belgeleriyle birleştirilerek adı geçen komisyona havalesini arz ederim.

16 Haziran 1919

ظہیر نورانی

مکتوبی قلمی

۱۲۷۷۲ عمومی نومرد

۷۰۰ خصوصی

الف

راہدینہ - بیبرس

دولت ازم خدمت

مضامین قیامت و شہادتتوں طرف سے استفادہ اولیٰ صحتی مرادہ اخراج و تحلیفہ سے و انہی یوزندہ ترک انجمن مجبوریتہ و قالینی
 ایسٹنٹ مربوط مکتوبہ و محرر اولاد پر زانی زیادہ عجا بہ بدینہ طرفہ تویہ طینی مادی و قیامتتوں مدبری کا خانہ اندی
 طرفہ و بریلو با فقار مذکورہ قیامتتوں کونڈر یون عرضی مذکورہ مکتوبہ بدینہ و نقاشی قیامتتوں و بریلو ہ کی
 ضامنت ایچون تفسیلات اعطاسہ ذرا برکونہ قیامتتوں و دریاخ ایہ طیکتوں اتنا ایستہ و واسطہ ترکہ یوزندہ ایسٹنٹ
 ترک انجمن مجبوریتہ خسار مارعیہ و غرابان بود اتنا ای حققت اولیٰ صحتی معالمتتوں نقاشی - بیبرس لندہ لازم استفادی
 محاسبہ و یوزندہ افادہ ایستہ اولیٰ صحتی معالمتتوں ارادہ استفادہ بیبرس لندہ ایسٹنٹتوں حقیقتتوں اولیٰ صحتی

دریافتہ ۱۲۷۷
 بیبرس لندہ
 ظہیر نورانی
 بیبرس لندہ

OSMANLI ARŞIVI		
DH.İ.U.M		
19-۴	1-5	2

Dâhiliye Nezâret-i Celîlesi'ne

Trabzon Vilâyeti Mektûbî Kalemi

Umûmî numarası : 12776

Husûsi numarası : 700

Devletlü efendim hazretleri,

Mukaddemâ Vakfikebir'in düşman askeri tarafından işgâl olunacağı sırada ihrâc ve tahlisine müsâade olunmaması yüzünden terk etmek mecbûriyetinde kaldığı eşyanın merbût mazbatada muharrer olan yüz elli liradan ibâret bedelinin tarafına tesviyesi talebini hâvî Vakfikebir Mal Müdürü Kani Efendi tarafından verilüp kazâ-i mezkûr kaymakamlığından gönderilen arzuhâl mezkûr mazbata ile birlikte leffen takdîm kılınup ve bu yoldaki hasârât için tazmînât itâsına dâir bir gûne kânun ve emir tebliğ edilmediğinden esnâ-yı istilâda vâsitasızlık yüzünden eşyasını terk etmek sûretiyle hasâr-ı mâddiye uğrayan bu ve emsâli hakkında olunacak muâmelenin nezâret-i celîlelerinden lüzûm-ı istifsârı muhâsebe-i vilâyetden ifâde edilmiş olmağla iktizâsının emr ve iş'ârına müsâade buyurulması bâbında emr ü fermân hazret-i men lehü'l emrindir.

Trabzon Vâlisi Mehmed Galib

Fî 1 Zilkade sene 337 ve fî 28 Temmuz sene 335

İçişleri Bakanlığı'na

Trabzon Vilâyeti Mektubi Kalemi

Umûmî numarası : 12776

Husûsi numarası : 700

Devletli efendim hazretleri,

Bundan önce Vakfikebir'in düşman askeri tarafından işgâl edileceği sırada kurtarmasına izin verilmemesi nedeniyle terk etmek zorunda kaldığı eşyanın tutanakta yazılı olan 150 liradan ibaret bedelinin tarafına ödenmesi talebini içeren ve Vakfikebir Mal Müdürü Kani Efendi tarafından Vakfikebir Kaymakamlığı'na verilerek kaymakamlıktan valiliğe havale edilen dilekçe makamınıza takdim edilmiştir.

Bu şekilde meydana gelen hasarlar için tazminat ödenmesine ilişkin bir kanun ve emir tebliğ edilmediğinden istila sırasında araç bulunamaması yüzünden eşyasını terk etmek zorunda kalıp maddi hasara uğrayan bu gibi şahıslar hakkında yapılacak işlemlerle ilgili olarak bakanlıktan bilgi alınması gerektiği vilayet muhasebe biriminden ifade edilmektedir. Gereğini saygılarımla arz ederim. Emir yetkisi siz yetkili makam sahibinindir.

Trabzon Vâlisi Mehmed Galib

28 Temmuz 1919

Dâhiliye Nezâret-i Celîlesi'ne

Trabzon Vilâyeti
Mektûbî Kalemi
Umûmi Numara: 13673
Husûsi Numara : 792

Devletlü efendim hazretleri,

2 1 Ağustos sene 335 târîhli ve 13536/779 numaralı tahrîrâta zeyldir. Gümüşhane livâsı merkeziyle Şiran kazâsında Müdâfaa-i Hukûk-ı Milliye Cemiyeti'nin birer şubesi mevcûd olup Torul ve Kelkit kazâlarında hâl-i faâliyetde cemiyet mevcûd olmadığı ve Gümüşhane merkezinde bir de Hürriyet ve İtilâf Fırkası şubesi mevcûd ise de faâliyetde bulunmamakta olduğu Gümüşhane Mutasarrıflığı'nın iş'ârı üzerine arz olunur. Ol bâbda emr ü fermân hazret-i men lehül-emrindir.

Trabzon Vâlisi Vekili, Defterdâr Hüseyin

16 Cemâziyelevvel 995

İçişleri Bakanlığı'na

Trabzon Vilâyeti
Mektûbî Kalemi
Umûmi Numara: 13673
Husûsi Numara : 792

Devletli efendim hazretleri,

2 1 Ağustos sene 1919 tarihli ve 13536/779 numaralı resmî yazıya ektir. Gümüşhane sancağı merkeziyle Şiran kazasında Müdâfaa-i Hukûk-ı Milliye Cemiyeti'nin birer şubesi mevcut olup Torul ve Kelkit kazalarında faaliyet hâlinde bir cemiyet mevcut olmadığı ve Gümüşhane merkezinde bir de Hürriyet ve İtilâf Fırkası şubesi mevcut ise de faaliyette bulunmamakta olduğu Gümüşhane Mutasarrıflığı'nın bildirimine dayanarak arz olunur. Bu konuda emir verme yetkisi makamınıza aittir.

Trabzon Vâlisi Vekili, Defterdâr Hüseyin

27 Ağustos 1919

Trabzon Vilâyeti Mektûbî Kalemi

Trabzon-Merkez	Muhâfaza-i Hukûk-ı Milliye, Hürriyet ve İtilâf, İhtiyât Zâbitân cemiyetleri ile Rum Ticâret Kulübü
Ordu	Hürriyet ve İtilâf
Giresun	Trabzon merkezine bağlı Muhâfaza-i Hukûk-ı Milliye Cemiyeti şubesi
Tirebolu	Trabzon merkezine bağlı Muhâfaza-i Hukûk-ı Milliye Cemiyeti şubesi
Görece	Bu kazada cemiyet yoktur
Vakfikebir	Trabzon merkezine bağlı Muhâfaza-i Hukûk-ı Milliye Cemiyeti şubesi
Akçaabad	Trabzon merkezine bağlı Muhâfaza-i Hukûk-ı Milliye Cemiyeti şubesi ile Hürriyet ve İtilâf şubesi
Maçka	Trabzon merkezine bağlı Muhâfaza-i Hukûk-ı Milliye Cemiyeti şubesi
Sürmene	Sulh ve Selâmet Partisi şubesi
Of	Adem-i Merkeziyet Cemiyeti ile resmî ruhsatı bulunmayan Muhâfaza-i Hukûk-ı Milliye Cemiyeti şubesi
Lazistan-merkez	Adem-i Merkeziyet Cemiyeti
Hopa	Yoktur
Atina	Muhâfaza-i Hukûk-ı Milliye Cemiyeti şubesi

۸۸

داخلیه اطاریق امتت عمومیہ مدبری

تاریخ	مقدار	نوع	محل	توضیح
۲۶				طبر و درویش
مقاله				

منعقد

بر ادوی طوقول اوغلی محمد ک وقف کبر قضا سند
 صاحب نام نلو قول قبرا کالینده لطف اولدی
 طبر و درویش طرفه قنوا ید لکینج کیند
 طبر و درویش طرفه قنوا ید لکینج کیند
 نام نلو دور و درویش طرفه قنوا ید لکینج کیند
 آق قازی نام نلو ک کیند قنوا ید لکینج کیند
 صبه امضای درویش طرفه قنوا ید لکینج کیند
 مندرجانه نظر اکتفا فاندوق قسقات
 لاند احوال مع نقتضای ایضا کیند
 انالی و نغول اعاده کیند

۱۶۶ - ۱۶۷ - ۱۶۸

DAHİLİYE NEZARETİ EMNİYET-İ UMUMİYE MÜDİRİYETİ Trabzon Vilâyeti'ne

Evrâk Umûmî Numarası: 229 / 48

Müsta'celdir

Birâderi Tokuloğlu Mehmed'in Vakfıkebir kazâsının Sayla nâhiyesinin Fol karyesi ahâlisinden Latifoğlu Halim'in Hüseyin ve rüfekâsı tarafından katledildiğinden bahisle kâtillerinin derdesti istidâsına dâir an asl Trabzon'un Vakfıkebir kazâsının Şarlı nâhiyesinin Dorukkiriş karyesi ahâlisinden olup el-yevm Akyazı nâhiyesinin Taşağıl karyesinde ikâmet eden Hüseyin İmzâsıyla verilen arzuhâl leffen irsâl kılınmış olmağla mündericâtına nazaran kâtiler hakkında tahkikât icrâsıyla muâmele-i mukteziyenin îfâ ve netîcenin inbâ ve melfûfunun îade ve isrâsı bâbında.

Târih-i Tebyîz : 23 Kânûn-ı Evvel 335

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ Trabzon Valiliği'ne

Genel Evrak Numarası : 229 / 48

Aceledir.

Biraderi Tokuloğlu Mehmet'in Vakfıkebir kazâsının Sayla nahiyesi Fol köyü ahâlisinden Latifoğlu Halim'in Hüseyin ve arkadaşları tarafından katledildiğinden bahisle katillerinin yakalanması talebine dair aslen Trabzon'un Vakfıkebir kazâsının Şarlı (Beşikdüzü) nahiyesi Dorukkiriş köyü ahâlisinden olup Akyazı nahiyesinin Taşağıl köyünde ikamet eden Hüseyin İmzâsıyla verilen dilekçe gönderilmiştir. İçeriğine bakılarak katiller hakkında araştırma yapıp gerekli işlemin icra edilmesi ve sonuç bildirilmesi rica olunur.

23 Aralık 1919

ظہیر و زوق الہی

داخلہ تقاریر حیدرآباد

مکتوبی قلمی

۷۷۷ عمومی نومرو

۷۷ خصوصی

الف

دوئلو افتم حضرتوں
وقف کیون رشید استیلاں اشہنہ اخراج و قلمینہ ساعدہ اولیہ رشید زن ابیک مجبورینہ فالینہ اشیا بری اولیہ اوزرہ
یوزالی برا اعطاسہ دائر وقفہ مال مدیری کافی افتم طرفہ ویریلوہ عرضی ایو مربوطی مضطربانک لقیہ مقام عاجزوں
سبق ابدن ۷۸ مورخہ ۱۹۷۵ تاریخ و ۱۹۷۶ نومروی عریفہ ضد جانتک تسبیحی موی ابرہن مراجعت واقعس اوزرینہ
معروضہ اولیابہ امروفرمان حضرت رشید اولیہ رشید۔ ۷۸ حمدان دولتی و ۷۸ حمدان دولتی

ظہیر و زوق الہی

OSMANLI ARŞIVI

DH.İ.U.M

19-11 | 1-13 | 2

Trabzon Vilâyeti Mektûbî Kalemi Dâhiliye Nezâret-i Celîlesi'ne

Umûmî Numarası: 677

Husûsî Numarası: 77

Devletlü efendim hazretleri,

Vakfikebir'in düşman istilâsı esnâsında ihrâc ve tahlisine müsâade olunmayarak terk etmek mecbûriyetinde kaldığı eşyâ bedeli olmak üzere yüz elli lira itâsına dâir Vakfikebir Mal Müdürü Kani Efendi tarafından verilen arzuhâl ile merbûtu mazbatanın leffiyle makâm-ı âcizânemden sebk eden 28 Temmuz 335 târihli ve 12776/700 numaralı arıza mündericâtının tesrîfi mûmâ-ileyhin mürâcaat-ı vâkı'ası üzerine marûzdur. Ol bâbda emr ü fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

Trabzon Vâlisi, Ali Haydar

*Fi 7 Cemâziyelevvel sene 338 ve fi 28
Kânun-ı Sâni sene 336*

Trabzon Valiliği Yazı İşleri Müdürlüğü İçişleri Bakanlığı'na

Genel Numarası : 677

Özel Numarası : 77

Devletli efendim hazretleri,

Vakfikebir'in düşman istilâsı esnâsında kurtarmasına izin verilmeyerek terk etmek mecburiyetinde kaldığı eşyâ bedeli olmak üzere 150 lira verilmesine dâir Vakfikebir Mal Müdürü Kani Efendi tarafından verilen dilekçe ile tarafımdan yazılan 28 Temmuz 1919 tarihli ve 12776/700 numaralı yazı içeriğinde belirtilen işlemlerin hızlandırılması Kani Efendi'nin müracaatı üzerine üzerine arz edilir. Bu hususta emir verme yetkisi makam sahibinindir.

Trabzon Valisi, Ali Haydar

28 Ocak 1920

Atûfetlü efendim hazretleri,

Trabzon eyâleti meclisinin bir kıta mazbatasıyla berâber manzûr-ı âlî cenâb-ı pâdişâhî buyurulmak için arz ve takdîm kılınan Meclis-i Vâlâ mazbatası meâlinde müstefâd olduğu vechile Trabzon dâhilinde kâin Vakfıkebir kazâsı müdîri Ali Ağa'nın umûr-ı memûresini rüyetde adem-i iktidârı olduğundan azliyle yerine bi'l-vekâle tayin kılınan Kalcızâde Mehmed Bey'in bu müdürliğin beş yüz kuruş maâşî ile icrâ-yı asâleti zımında lâzım gelen tahrîrâtın tastîr olunması ve keyfiyetin Maliye Nezâret-i Celîlesi'ne bildirilmesi tezekkür olunmuş ise de ol bâbda her ne vechile emr u fermân-ı hazret-i mülûkâne müteallik ve şeref-sudûr buyrulur ise iktizâ-yı âlîsi icrâ olunacağı beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı efendim.

26 Ra. 1269

*Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki,
Zîver-i enmile-i tekrîm olan işbu tezkire-i Sâmiye-i
asafâneleriyle mezkûr mazbatalar meşmûl-i nazar-ı
şevket-eser-i Hazret-i Pâdişâhî buyrulmuş ve tezekkür ve
istîzân buyrulduğu vechile ağa-yı mûmâ-ileyhin azliyle
yerine mûmâ-ileyh Mehmed Bey'in ol-mikdâr maâş ile
icrâ-yı asâleti zımında lâzım gelen tahrîrâtın tastîr
olunması ve keyfiyetin nezâret-i celîle-i müşârun-ileyhâya
bildirilmesi müteallik ve şeref-sudûr buyrulan irâde
seniyye-i cenâb-ı cihânbâni iktizâ-yı âlîsinden olarak
mârru'z-zikr mazbatalar yine savb-ı vâlâ-yı Sadâret-
penâhîlerine îade ve tesyîr kılınmış olmağla ol bâbda emr
ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.*

29 Ra. 1269

Merhametli efendim hazretleri,

Trabzon Eyalet Meclisi'nin bir adet tutanağı ile beraber Padişah'ın görüşüne arz ve takdim edilen Meclis-i Vala tutanağı içeriklerinden anlaşıldığı şekilde Trabzon'un Vakfıkebir kazası müdürü Ali Ağa'nın görevli olduğu işleri görmekte iktidarsız olduğundan azliyle yerine vekaleten tayin edilen Kalcızade Mehmet Bey'in bu müdürlüğün 500 kuruş maaşı ile asaletinin onaylanması için gereken yazının yazılması ve durumun Maliye Bakanlığı'na bildirilmesi kararlaştırılmıştır. Bu konuda Padişahımız ne şekilde emir ve ferman buyururlarsa gereği yapılacaktır.

7 Ocak 1853

*Aciz kulları arzeder ki,
Parmakların ucunu süsleyen işbu Sadâret
yazısı ile diğer tutanaklar Padişahın görüşüne
sunulmuştur. Karar verildiği ve izin istendiği üzere
adı geçen ağanın azledilerek yerine Mehmet Bey'in
o miktar maaş ile asaletinin onaylanması için
gerekli yazıların yazılması ve durumun Maliye
Bakanlığı'na da bildirilmesi padişah tarafından
emredilmiştir.*

10 Ocak 1853

Atûfetlü efendim hazretleri

Meclis-i Vâlâ'dan kaleme alınup evrâk-ı müteferriasiyla manzûr-ı âlî-i Hazret-i Mülûkâne buyrulmak üzere takdîm kılınan mazbata meâlinden müstefâd olduğu vechile Trabzon eyâletinde müdürlerinin tebdiline lüzûm gösterilen Vakfikebir kazâsına beş yüz kuruş maâşla Uzunzâde Ali Ağa'nın ve Gönnye kazâsına kezâlik beş yüz kuruş maâşla Hasan Ağa'nın ve Atina kazâsına dahi beş yüz kuruşuyla İbrahim Edhem Efendi'nin müdür tayin olunması emr-i tahlîf ve kefâletin ifâsı zımında mahalline tahrîrât gönderilmesi ve Hazînece tesviye-i iktizâsı Maliye Nezâret-i Celîlesi'ne bildirilmesi tezekkür olunmuş ise de ol bâbda her ne vechile emr ü fermân cenâb-ı cihânbanî müteallik ve şeref-sudûr buyrulur ise ona göre hareket olunacağı beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılını efendim.

29 L. 1269

*Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki,
Resîde-i dest-i tekrîm olan işbu tezkire-i sâmiye-i vekâlet-penâhileriyle mazbata-i mezkûre ve evrâk-ı müteferri'ası meşmûl-i lihâza-i şevket-ifâza-i hazret-i tac-dârî buyrulmuş ve tezkire ve istizân buyrulduğu üzere zikrolunan kazâlara ol mikdâr maâşlarıyla mûmâ-ileyhimin müdür tayin olunması ve emr-i tahlîf ve kefâletin ifâsı zımında mahalline tahrîrât gönderilmesi ve Hazîne'ce tesviye-i iktizâsı husûsunun Maliye Nezâret-i Celîlesi'ne bildirilmesi müte'allik ve şeref-sudûr buyrulan emr ü irâde-i seniyye-i cenâb-ı mülûkâne muktezâ-yı münîfenden olarak mârru'z-zikr mazbata ve evrâk yine savb-ı sâmi-i asafilerine iâde kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.*

2 Za. 1269

Merhametli efendim hazretleri

Meclis-i Vâlâ'dan kaleme alınup diğerevrakları ile padişahın görüşüne sunulmak üzere takdim kılınan tutanak içeriğinden anlaşıldığı üzere Trabzon eyaletinde müdürlerinin değiştirilmesine gerek duyulan Vakfikebir kazasına 500 kuruş maaşla Uzunzâde Ali Ağa'nın, Gönnye kazasına 500 kuruş maaşla Hasan Ağa'nın ve Atina (Pazar) kazasına yine 500 kuruş maaşla İbrahim Edhem Efendi'nin müdür tayin olunmaları, ayrıca yemin ve kefillik işlemlerinin yerine getirilmesi için Trabzon Valiliği'ne yazı gönderilmesi ve Hazînece gereği yapılmak üzere de Maliye Bakanlığı'na durumun bildirilmesi kararlaştırılmıştır. Bu konuda Padişahımızın emri ne şekilde sadır olursa ona göre hareket olunacaktır efendim.

5 Ağustos 1853

*Aciz kulları arzeder ki,
Saygıdeğer elinize ulaşan işbu Sadaret yazısıyla tutanak ve diğerevraklar Padişahın görüşüne sunulmuş ve talep edildiği şekliyle sözü edilen kazalara anılan şahısların belirtilen miktar maaşla müdür tayin olunmaları, yemin ve kefalet işlemlerinin yerine getirilmesi için mahalline yazı gönderilmesi ve Hazînece gereken ödemenin yapılması hususunun Maliye Bakanlığı'na bildirilmesi emredilmiştir. Sözü edilen belgeler yine Sadaret makamına iade edilmiştir.*

7 Ağustos 1853

Atûfetlü efendim hazretleri,

İsti'lâm-ı ahvâl-i memûrîn zımında gönderilen tahrîrâta cevâben Trabzon vâlisi devletlü hazretlerinin tevârüd eden tahrîrâtıyla Trabzon meclisinin melfûf mazbatası üzerine Meclis-i Vâlâ'dan kaleme alınan mazbata manzûr-ı âlî-i cenâb-ı pâdişâhî buyurulmak için takımıyla arz ve takdim kılındı.

Meâlinden müstebân olacağı vechile Tirebolu ve Vakfıkebir kazâları müdürlerinin adem-i ehliyetleri cihetiyle mezkûr Tirebolu kazâsına Trabzon meclis azâsından Abanoszâde Mahmud Ağa'nın ve Vakfıkebir kazâsına dahi Ali Ağa'nın Kânun-ı Evvelden itibâren müdür tayîn olunmaları ve Tirebolu kazâsının muhassas olan bin yedi yüz elli kuruş müdirlik maâşından iki yüz elli kuruşunun tenzîliyle Vakfıkebir kazâsının maâş-ı sâbıkı olan beş yüz kuruş üzerine zam ve ilâvesi husûsları münâsib olduğundan usûl-i mer'iyesine tevfikân icrâ-yı memûriyetleri zımında tahrîrât tastîriyle Hazînece tesviye-i icâbının Maliye Nezâret-i Celîlesi'ne havâlesi tezekkür olunmuş ise de ol bâbda her ne vechile emr ü irâde-i seniyye-i cenâb-ı cihân bânî müte'allik ve şeref-sünûh ve sudûr buyrulur ise ona göre harekete ibtidâr olunacağı beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı efendim.

8 Ca. 1270

*Ma'rûz-ı çaker-i kemîneleridir ki,
Hema-pîrâ-yı ta'zîm olan işbu tezkire-i Sâmiye-i asafâneleriyle zikrolunan mazbatalar ve tahrîrât manzûr-ı âlî-i Hazret-i Şehriyârî buyrulmuş ve mûmâ-ileyhimânın ber-minvâl-i muharrer icrâ-yı memûriyetleri zımında tahrîrât tastîriyle Hazînece tesviye-i icâbının nezâret-i müşârun-ileyhâya havâlesi müte'allik ve şeref-sudûr buyrulan emr ü irâde-i seniyye-i cenâb-ı tâc-dârî muktezâ-yı münîfinden bulunmuş ve mârru'l-beyân mazbatalar ve tahrîrât yine savb-ı sâmi-i asafilerine iâde kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.*

9 Ca. 1270

BOA.İ.MVL, 296 / 12012

Merhametli efendim hazretleri,

Memurların durumu hakkında bilgi edinmek için gönderilen yazıya cevap olarak Trabzon valisinin gelen yazısı ile buna ekli Trabzon Meclisi tutanağı üzerine Meclis-i Valâ'da kaleme alınan tutanak padişahımızın görüşüne sunulmak için takımıyla arz ve takdim kılınmıştır.

İçeriğinden anlaşılacağı üzere Tirebolu ve Vakfıkebir kazaları müdürlerinin liyakatsizlikleri sebebiyle Tirebolu kazasına Terabzon meclis üyelerinden Abanozzade Mahmud Ağa'nın, Vakfıkebir kazasına da Ali Ağa'nın Aralıktan evvel müdür tayin edilmeleri, Tirebolu kazası için tahsis edilmiş olan 1.750 kuruş müdürlük maaşından 250 kuruşun azaltılarak Vakfıkebir kazası için tahsis edilmiş olan 500 kuruş müdürlük maaşı üzerine ilavesi münâsib olduğundan geçerli usulüne uygun olarak görevlerini yerine getirmeleri için yazı yazılmasına, Hazinece ödeme yapılması için evrakın Maliye Bakanlığı'na havalesi kararlaştırılmıştır. Bu konuda Padişahımızın emri ne şekilde sadır olursa ona göre hareket olunacaktır efendim.

6 Şubat 1854

*Aciz kulları arzeder ki,
Saygıdeğer elinize ulaşan işbu Sadaret yazısıyla tutanaklar ve diğer evraklar Padişahın görüşüne sunulmuş ve talep edildiği şekliyle bu iki kişinin görevlendirilmeleri için yazı yazılması, Hazinece gereken ödemenin yapılması hususunun Maliye Bakanlığı'na bildirilmesi emredilmiştir. Sözü edilen belgeler yine Sadaret makamına iade edilmiştir.*

7 Şubat 1854

BOA.İ.MVL, 296 / 12012

Atûfetlü efendim hazretleri,

Mehâkim-i nizâmiye teşkilâtından sonra alınan hâsılâtın mal sandıklarına teslîmi ve nüvvâbın tadvîfi mukarrer olduğu hâlde Trabzon vilâyeti dâhilinde henüz tadvîf olunmayan Sürmene ve Görele ve Vakfikebir ve Terme ve Fatsa kazâları niyâbetlerine melfûf pusula mücebince tensîb edilen maâşların tahsîsi hakkında taraf-ı sâmi-i fetvâ-penâhîden vârid olup Şûrâ yı Devlet'e havâle olunan tezkire üzerine umûr-ı şer'îye ve nizâmiyenin mihver-i maltûbda cereyânı için mezkûr niyâbetlerin tadvîfi lâzîmeden ve emsâli iktizâsından bulunmuş olduğu beyânıyla üç yüz iki senesi Martından itibâren mezkûr pusulada gösterildiği vechile Terme kazâsının bin beş yüz ve Sürmene ve Görele kazâlarına bin ikişer yüz ellîşer ve Fatsa ve Vakfikebir kazâlarına bin kuruş maâş tahsîsi zımında Hazînece ifâ-yı muktezâsının Mâliye Nezâret-i Celîlesi'ne havâlesi ve taraf-ı vâlâ-yı Meşihât-penâhîden malûmât itâsi tezekkür kılındığına dâir Dâhiliye Dâiresi'nden tanzîm olunan mazbata mezkûr pusula ile berâber arz ve takdîm kılınmış olmağla ol bâbda her ne vechile irâde-i seniyye-i cenâb-ı pâdişâhî şeref-müte'allik buyrulur ise mantûk-ı münîfi infâz olunacağı beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı.

Sadrazam, Kamil

Muharrem 1303 / 19 Teşrîn-i Evvel 1301

*Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki,
Resîde-i dest-i ta'zîm olan işbu tezkire-i sâmiye-i
Sadâret-penâhîyle melfûf tezkire ve pusula manzûr-ı âlî
buyrulmuş ve ber vech-i istizân muâmelât-ı lâzîmenin
ifâsı husûsuna irâde-i seniyye-i cenâb-ı Hilâfet-penâhî
şeref-müte'allik buyrularak mezkûr tezkire ve pusula iâde
kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-
emrindir.*

22 Muharrem 1303 / 20 Teşrîn-i Evvel 1301

Tensîb Edilen Maâşât

1.500 Kuruş	Terme kazası
1.250 Kuruş	Sürmene kazası
1.250 Kuruş	Görele kazası
1.000 Kuruş	Fatsa kazası
1.000 Kuruş	Vakfikebir kazası
6.000 Kuruş	

Mühür
(Meclis-i İntihâb Hükâmî's-Şer')

BOA.İ.ŞD, 077 / 4544

Merhametli efendim hazretleri,

Nizamiye mahkemeleri teşkilâtından sonra alınan hasılâtın mal sandıklarına teslîmi ve naiblerin görevlendirilmesi kararlaştırıldığı hâlde Trabzon dahilinde henüz görevlendirme yapılmayan Sürmene, Görele, Vakfikebir, Terme ve Fatsa kazaları naibliklerine ekteki pusula uyarınca uygun görülen maaşların tahsîsi hakkında Fetva makamından gelip Danıştay'a havale edilen yazı üzerine şeriye ve nizamiye işlerinin istenen merkezde yürütülmesi için sözü edilen kaza naibliklerine görevlendirme yapılması gerekli görülmüştür. 1886 Martından itibaren anılan pusulada gösterildiği üzere Terme kazasına 1.500, Sürmene ve Görele kazalarına 1.250'şer, Fatsa ve Vakfikebir kazalarına da 1.000'er kuruş maaş tahsîsi için Hazine tarafından gereği yapılmak üzere konunun Maliye Bakanlığı'na havalesi ve Meşihat makamından bilgi verilmesi kararlaştırılmıştır. Bununla ilgili olarak Danıştay Dahiliye Dairesi'nden düzenlenen tutanak ilgili pusula ile birlikte arz ve takdim kılınmıştır. Bu konuda Padişahımızın emri ne şekilde sadır olursa ona göre hareket olunacaktır efendim.

Sadrazam, Kamil

31 Ekim 1885

*Aciz kulları arzeder ki,
Saygıdeğer elinize ulaşan işbu Sadaret yazısıyla tutanak
ve diğer evraklar Padişahın görüşüne sunulmuş ve talep
edildiği şekliyle işlemlerin yerine getirilmesi emredilmiştir.
Sözü edilen belgeler yine Sadaret makamına iade
edilmiştir.*

1 Kasım 1885

Uygun görülen maaş

1.500 Kuruş	Terme kazası
1.250 Kuruş	Sürmene kazası
1.250 Kuruş	Görele kazası
1.000 Kuruş	Fatsa kazası
1.000 Kuruş	Vakfikebir kazası
6.000 Kuruş	

Mühür
Meclis-i İntihâb Hükâmî's-Şer'
(Şeriye Hakimleri Atama Meclisi)

BOA.İ.ŞD, 077 / 4544

2

مجموعه کتب
۱۹ نفره

معارف نظاری مکتوبی قلمسود آنحضرت ص زود

تاریخ تهیه		ردیف	موضوع	نظاری	مرد	ادامه	اولین ظهور و دور	
عرب	دیگر						دور	تاریخ
۱۹	۱۹					۵۱۰	۱۹	۱۹
<p>۵۸ طرقته و لاصحه پنج مدرف مدینه</p> <p>دقت بر قضا مکتب شریف بیده کتار. انه و فخره تفایده اهلی محمد در لایحه</p> <p>انفیر کند به بقله اسرتم لایحه یفت بجهتده مکتب شریف لاره</p> <p>مدالطه مکتب بندره تاسیه دن دنه لایحه صل اوله منه و لایحه مکتب شریف</p> <p>بنو اذی لایحه لایحه ندر کتار فنن ~~کتاب~~ مکتب شریف لایحه مکتب شریف</p> <p>اندر قضا بتم بزمجه ایراییده انتم</p>								

MAARİF NEZÂRETİ MEKTÛBÎ KALEMİ MÛSVEDDÂTINA MAHSÛS VARAKADIR

Trabzon Vilâyeti Maarif
Müdürlüğü'ne

Evrâk Numarası: 512

Vakfıkebir kazâsı mekteb-i rüşdîsinin yeniden küşâdı eimme ve muhtârân-ı kazâ ile ahâlî-i mahalliyeden bazıları imzâsıyla gönderilen mazbatada istirhâm olunmasıyla keyfiyet Meclis-i Maarifle Mekâtib-i Rüşdiye İdâresi'ne lede'l-havâle mekteb-i mezbûrun tesis ve küşâdından matlûb hâsıl olamamasına ve talebenin tekessür edememesine mebnî akdemce lağvedilmiş olduğundan tekrâr küşâdı hakkında mütâlaa-i behiyyelerinin istifsârı ifâde kılınmağla terkîm-i rakîme-i muhibbiye ibtidâr edildi efendim.

Târih-i Tebyîzi: 21 Teşrîn-i Sâni 1317

MAARİF (MİLLİ EĞİTİM) BAKANLIĞI YAZI İŞLERİ KALEMİ MÛSVEDDELERİNE MAHSUS VARAKADIR Trabzon Valiliği Maarif Müdürlüğü'ne

Evrâk Numarası: 512

Vakfıkebir kazası rüşdiye mektebinin yeniden açılması kazanın imamları, muhtarları ve bölge halkından bazılarının imzalarıyla gönderilen tutanakta talep edilmektedir. Bu talep Maarif Meclisi ile Rüşdiye Mektepleri İdâresi'ne havale edilmiştir. Gelen cevapta; istenen maksat elde edilememesi ve talebenin çoğalmaması üzerine bundan önce açılmış olan rüşdiye mektebi kapatılmış olduğundan tekrar açılması hakkında valilikten görüş istenmesi nedeniyle bu yazı tarafınıza yazılmıştır.

Trabzon Valisi, Mehmed Cemal Azmi

4 Aralık 1901

Trabzon Vilâyeti Mektûbî Kalemi Maarif Nezâret-i Celîlesi'ne

Aded: 25

Devletlü efendim hazretleri,

Hamiyyet-mendân-ı ahâlinin iânesiyle mukaddemâ Vakfıkebir kazâsı merkezinde inşâsına mübâşeret olunmuş olan mekteb-i ibtidâî reside-i hüsn-i hitâm olarak resm-i küşâdının icrâ ve bu vesîle-i hasene ile de deavât-ı hayret-âyât-ı Hazret-i Hilâfet-penâhî'nin edâ edildiği kazâ-i mezkûr kaymakamlığından 8 Şubat 317 târihiyle müverrahan alınan tahrîrâtda işâr olunmağla arz ve beyân-ı malûmâta ibtidâr kılındı. Ol bâbda emr ü fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

Trabzon Vâlisi, Seyyid Mehmed Kadri

29 Zilkade 1319 / 24 Şubat 1317

MAARİF NEZÂRETİ MEKTÛBÎ KALEMİ MÛSVEDDÂTINA MAHSÛS VARAKADIR Matbuat-ı Dahiliye İdare-i Behiyyesi'ne

Aded: 30

Devletlü efendim hazretleri,

Sâye-i maârif-sermâye-i Hazret-i Hilâfet-penâhîde Trabzon vilâyeti dâhilinde Vakfıkebir kazâsı merkezinde hamiyet-mendân-ı ahâli iânesiyle bir bâb mekteb-i ibtidâî inşâ ve resm-i küşâdı icrâ olunarak bu vesîle ile de ed'iyeye-i mefrûza-i cenâb-ı zıllullâhînin ifâ kılındığı mahallinden bildirilmekle ilân olundu.

Târih-i Tebyizi: 21 Mart 1318

BOA.MF.MKT, 618 / 078

Trabzon Vilâyeti Mektûbî Kalemi Maarif (Milli Eğitim) Bakanlığı'na

Evrâk Numarası: 25

Devletli efendim hazretleri,

Hayırsever ahalinin yardımlarıyla bundan önce Vakfıkebir kazası merkezinde inşâsına başlanmış olan ilkokul güzelce tamamlanarak açılış töreninin yapıldığı, bu vesile ile de halife hazretlerine hayır dualar edildiği Vakfıkebir kaymakamlığından gelen 21 Şubat 1902 tarihli yazıda ifade edilmektedir. Emir verme yetkisi makam sahibinindir.

Trabzon Valisi, Seyyid Mehmed Kadri

9 Mart 1902

MAARİF (MİLLİ EĞİTİM) BAKANLIĞI YAZI İŞLERİ KALEMİ MÛSVEDDELERİNE MAHSUS VARAKADIR Matbuat-ı Dahiliye İdaresi'ne

Evrak Numarası: 30

Maarife önem veren halifemiz sayesinde Trabzon vilayeti dahilinde Vakfıkebir kazası merkezinde hayırsever ahalinin yardımlarıyla bir ilkokul inşa ettirilip açılış töreninin yapıldığı ve bu vesile ile Yeryüzünde Allah'ın gölgesi olan halife hazretleri için dualar edildiği bildirilmekle ilan olundu.

3 Nisan 1902

BOA.MF.MKT, 618 / 078

Trabzon Vilâyeti Mektûbî Kalemi Maarif-i Umûmiye Nezâret-i Celîlesi'ne

Atık : 33
Cedid : 1

Devletlü efendim hazretleri,

Vakfikebir kazâsında olup mukaddemâ ilgâ edilmiş olan rüşdiye mektebinin sâye-i maarif vâye i Hazret-i Hilâfet-penâhî'de iâdeten teşkil ve tesîsi hakkında makâm-ı âcizânemden takdîm kılınmış olan 9 Eylül 322 târih ve yirmi beş numaralı arıza cevâb-ı âlisi henüz şeref-vürûd etmemiş ve kazâ-i mezkûr kaymakamlığından bu kere alınan tahrîrâtta iş'ârî sâbık tekrîr ve ahâli-i kazânın mekteb-i mezkûrun tesîs ve küşâdıyla etfâl-i memleketin nimet-i ilm ü irfândan behre-mend olmalarına müsâade edilmesi istidâsında buldukları tezbîr kılınmış olmağla icrâ-yı îcâbı husûsuna müsâade-i celîle-i nezâret-penâhîleri şâyân buyrulmak bâbında emr ü fermân hazret-i men lehü'l-emrindir. nda emr ü fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

Trabzon Vâlisi, Ziver

7 Safer 1325 / 8 Mart 1323

Trabzon Valiliği Yazı İşleri Kalemi Maarif (Milli Eğitim) Bakanlığı'na

Eski : 33
Yeni : 1

Devletli efendim hazretleri,

Vakfikebir kazasında daha önce kapatılmış olan rüşdiye mektebinin halifemiz sayesinde tekrar açılması hakkında takdim etmiş olduğum 22 Eylül 1906 tarih ve 25 numaralı yazımızın cevabı henüz ulaşmamıştır. Vakfikebir Kaymakamlığı'ndan bu kere alınan yazıda daha önceki talepleri tekrar edilmekte, kaza ahalisinin okulun kurulup açılmasıyla bölge çocuklarının ilim ve irfan nimetinden hissedar olmalarına müsâade edilmesi dileğinde buldukları bildirilmektedir. Gereğinin yapılması için bakanlıkça izin verilmesini arz ederim.

Trabzon Valisi, Ziver

21 Mart 1907

Handwritten Ottoman Turkish text in a vakfi kebir format, consisting of two columns of entries. The text is written in black ink with red ink used for headings and corrections. A circular stamp is visible at the top left of the left page. The document is divided into sections by horizontal lines, and some entries are crossed out with red lines. The text is written in a cursive script (Rika script).

Kazâ- i Vakfikebir

(Müstakil kazâ olup olmadığı mübhem olup fakat kurâlarında "tâbi-i Vakfikebir" deyü işâret olunmağla muharririnden tahkiki îcâb eylediği.)

Müslim	Tüvânâ	Sabî	Müsinn	Yekûn
Kurâhâ: 90	2.268 nefer	2.564 nefer	1.291 nefer	6.123 nefer

Vakfikebir Kazâsı

(Müstakil kaza olup olmadığı şüpheli olup fakat köylerinde "Vakfikebir'e bağlıdır" diye işâret edilmekle defteri yazan kişiden araştırılması gerektiği.)

Müslüman	Genç	Çocuk	Yaşlı	Toplam
Köy: 90	2.268 kişi	2.564 kişi	1.291 kişi	6.123 kişi

Meclis-i Umûmînin karar suretidir

Trabzon Vilâyeti Mektûbî Kalemi

Vakfikebir kazâsı merkezine merbût karyeler ale'l-ekser Rumca kelimelerle müsemma olup esâmî-i mezkûre ile temâdî-i tizkârı devr-i hâzırdeki intibâh-ı umûmî ile terbiye-i milliyeye muğâyir bulunmasına binâen her karyenin ismi ahvâl-i tabîyye-i mahalliyeye göre tahvîl edilerek ol bâbda tanzîm olunan cedâvilin leffen irsâl kılındığını mutazammın kazâ-i mezkûr meclis-i idâresinden mevrûd ve meclis-i umûmî-i vilâyete muhavvel 10 Kânûn-ı Sâni 330 târihli ve 597 numaralı mazbata ve merbûtu cedâvil tedkîk ve kırâet ve îcâbı müzâkere olundu. Ecnebî kelimelerden ibâret olduğu anlaşılan kura-yı mezkûre esâmî-i hâziresinin tahviliyle müceddeden tesmiye olunan isimler muvâfık görülmüş ve bunlardan yalnız Ellezli karyesi isminin kemâ kân ibkâ ve muhâfazası ile diğerlerinin ber-mûceb-i defter devâir-i âdesince kaydlarının tashîhi lüzûmuna karar verilmiş ve esâmî-i mezkûreyi hâvî defter merbûtan takdîm kılınmış olmağla ol bâbda.

Trabzon Vâlisi Vekili, Defterdâr Hüseyin

İl Genel Meclisi Karar Suretidir

Trabzon Vilâyeti Mektûbî Kalemi

Vakfikebir kazası merkezine bağlı köylerin isimleri genellikle Rumca olup bu isimlerle anılmaya devam etmeleri halihazırdaki genel uyanış ve milli terbiyeye aykırıdır. Buna binaen her köyün ismi yöresel duruma uygun şekilde değiştirilerek bu konuda Vakfikebir kazası idare meclisince düzenlenen cetvel ve 23 Ocak 1915 tarih ve 597 numaralı tutanak görüşülmüş ve icabı düşünülmüştür.

Yabancı kelimelerden ibaret olduğu anlaşılan bu köylerin isimleri değiştirilerek yeni verilen isimleri uygun görülmüştür. Bunlardan sadece Ellezli köyü isminin eskisi gibi muhafazası ve diğerlerinin ise ilgili dairelerce kayıtlarının tashihi gerektiğine karar verilmiştir. Değiştirilen isimleri içeren liste ekte takdim edilmiştir.

Rumca isimli köylerin bölgenin şartlarına göre değiştirilen isimlerine ait cetveldir.

Trabzon Vâlisi Vekili, Defterdâr Hüseyin

Rumca isimli köylerin bölgenin şartlarına göre değiştirilen isimlerine ait cetveldir.

ESKİ

- Marna
- Betromida
- Mağula
- Kamuha
- Cebele / Sepli
- Uspurlu
- Alyoz
- Caferli
- İbsalda Filip
- İbsalda
- Saklı
- Komandara Vamenli
- Komandara Raşi
- Komandara Kadahor
- Kozozı
- Ellezli
- Düzlük

YENİ

- Mirili
- Çamlık
- Boşnaklı
- Yaylacık
- Köprübaşı
- Güney
- Bahadır
- Caferli
- Sinanlı
- Soğuksu
- İshaklı
- Ortaköy
- Rıdvanlı
- Akköy
- Sekmenli
- İlyaslı
- Düzlük

ESKİ

- Terleta
- Kamena
- Kafdandoz
- Edra
- Adanoz
- Keraşon
- Levoyisa
- Furça
- Aklida
- Ağaşa
- Pendar
- Sebekyüz
- Balaban
- Yalı
- Makrinamoz
- Lağut
- Vuros

YENİ

- Kurdali
- Kıran
- Ballı
- Deregözü
- Hacıköy
- Kirazlık
- Mısırlı
- Çelebiköy
- Hamzaköy
- Mahmudlu
- Çavuşlu
- Demirciköy
- Küçükdere
- Yalıköy
- Kaleköy
- Zeytinlik
- Kadıköy

ESKİ

- Horeverha
- Cavandaniyoz
- Hazar / Hızır
- İskefiye
- Bodamlı
- Vacanoz
- Samsun
- Cera
- Arvela
- Parharlı
- Keramya
- Yoroz
- Savariksa
- Yeniköy
- Komandere Habel

YENİ

- Pınarlı
- Çarşıbaşı
- Burunbaşı
- Büyükdere
- Kabaklılı
- Şahinli
- Samsun
- Kavaklı
- Veliköy
- Küçükköy
- Keremköy
- Fenerköy
- Yavuz
- Yeniköy
- İsmailiye

طربزون ولایتی

۱۳۲۱ سنه هجره سنه مخصوص سالنامه

پكرمی برنجی دفعه

طربزونه ولایتی مطبعه سنه طبع اولمشدر

TRABZON VİLAYETİ
HİCRÎ 1321 (1903) YILINA MAHSUS SALNÂME
YİRMİ BİRİNCİ DEFA
TRABZON VİLAYETİ MATBAASINDA TAB OLUNMUŞTUR

وقف کیر قضاسی

وقف کیر قضاسنک مرکزی اولان قول قصبهسی ساحل بخرده وینه بو نامه یاد ایدیلان درنک دیکزه دو کپدیکی نقطه مبنی در ، ساحلک اعوجاجانی بوراده دائرهسی جیم

و آرقده کی طاغیر سببه اکثر روز کارلرک اسابتندن مصون بیو کجه بر کیرتی وجوده کتیردیکندن بیوک لیمان نامی ده ویرلمکده در . طرزونک و ملحق قضالرک اوصاف هواثیه و اقلیمه سنه دائر ویردیکمز معلومات عمومیه بورایه دخی تمامیه قابل تطبیقدر : بو معلوماتی بردها خلاصه اتمک لازم کلیرسه ، ابلک بهارده چوق دفعه هوالرک اطرادسز کیندیکنی و موسم بهارک کیچ حاول ایله مسته مقابل سوک بهارک بالنسبه دهه ازیاده سوردیکنی و یازلری هوالرک بک سیجاق اولسندن دولایی ساحله بولنان خلقک بوکسک یابلرله کوچک مجبوریتنده بواندقلرخی سویله مک کافیدر .

اهالی نک طرز معیشتلری زراعتله بالفجیاق ، قاشجیاق ، دولکرلک کی صنایع عادیه دن عبارتدر . ایچلرندن برچوقلری جوار قضالر اهالیسی کی بعض مالک شاهانه ایله روسیه ورومانیایه کیدوب اورالده تأمین مهیشت ایدرلر . طرز تلپسلی ستون قومشولری کی یوک ویا باموقدن معمول شالوار ایله متان و باشلق کی شیلردر : آیاقلرینه ده قیل و یوک چورابلرله چاپولا و چاریق کیوب انجق زبجه دنیلان بو طوری نادرآ کیرلر . . قضادا خاندله اون بش بیک هکتار مقداری اورمان واریسه ده دیگر قضالر کی بولردن حقیله استفاده اولنه مامقده در .

قضانک ، وؤسات دینه و مدنیه سنه کلنجه : مرکز قضاده بر رشدی و بر ابتدائی ایله کویلرده الهی ابتدائی مکتبلرندن و قضانک مختلف نقطه لرنده بش یوزدن زیاده طلبه استیجاب ایدر یوزیکرمی اوطینی شامل درت مدرسه دن والی الی مساجد شریفه دن عبارتدر . قول قصبه سنده بیکدن بر حکومت دائرهسی یابله مقده اولدینی کی اخیراً طابور مرکزی انخساز اولنمزه برده ردیف دائرهسی یاپیله جقدر . مرکز قضاده بر بلدیله دائرهسی ، بر حمام ، و برده عمومی بانچه واردر .

بوروز بولندن بحث ایدلرکی صیرمه طررق عمومی قدر حائز اهمیت اولان بو خصوصی بولک قول قصبه سنندن کجه چکنی و ختام انشا آندله قصبه نک منتظم بر شوسه ایله مرکز ولایت مربوط بولنه جنی جهته دهه ازیاده کسب اهمیت ایدله چکنی سویله مش ایدک . بو بولک وقف کیر قضاسنه عاید اولان قسمندن بشقه قضاجه مرکز دن ایکی ساعت مسافده بولنان طونیه حدودینه وینه قصبه دن ابتدا اتمک و قوخه دنیلان موقع اوزرندن کچمک شرطیه بینه ناجیه

VAKFIKEBİR KAZASI

Vakfikebir kazasının merkezi olan Fol kasabası sahil-i bahrde ve yine bu namla yad edilen derenin denize döküldüğü noktada mebnidir; sahilin i'vicacatı burada dairesi cesim ve arkadaki dağlar sebebiyle ekser rüzgarların isabetinden masun büyükçe bir girinti vücuda getirdiğinden Büyükliman namı da verilmektedir. Trabzon ' un ve mülhak kazaların evsaf-ı havaiyye ve iklimiyyesine dair verdiğimiz ma'lumat-ı umumiyye buraya dahi tamamıyla kabil-i tatbiktir: Bu ma'lumatı bir daha hulasa etmek lazım gelirse, ilkbaharda çok defa havaların ittıradsız gittiğini ve mevsim-i baharın geç hulul eylemesine mukabil sonbaharın bi'n-nisbe daha ziyade sürdüğünü ve yazları havaların pek sıcak olmasından dolayı sahilde bulunan halkın yüksek yaylalara göçmek mecburiyetinde bulduklarını söylemek kafidir.

Ahalinin tarz-ı maişetleri ziraatle balıkçılık, kayıkçılık, dülgerlik gibi sanayi'-i adiyyeden ibarettir. İçlerinden bir çokları civar kazalar ahalişi gibi bazı memalik-i şahane ile Rusya ve Romanya' ya gidip oralarda temin-i maişet ederler. Tarz-ı telebbüsleri bütün komşuları gibi yün veya pamuktan ma'mul şalvar ile mintan ve başlık gibi şeylerdir: Ayaklarına da kıl ve yün çoraplarla çapula ve çarık giyip ancak zipka denilen poturu nadiren giyerler... Kaza dahilinde on beş bin hektar mikdarı orman var ise de diğer kazalar gibi bunlardan hakkıyla istifade olunamamaktadır.

Kazanın müessesat-ı diniyye ve medeniyyesine gelince: Merkez-i kazada bir rüşdi ve bir ibtidai ile köylerde elli ibtidai mektebden ve kazanın muhtelif noktalarında beş yüzden ziyade talebe isti'ab eder yüz yirmi odayı şamil dört medreseden ve elli altı mesacid-i şerifeden ibarettir. Fol kasabasında yeniden bir hükümet dairesi yapılmakta olduğu gibi ahiren tabur merkezi ittihaz olunmağla bir de redif dairesi yapılacaktır. Merkez-i kazada bir belediye dairesi, bir hamam ve bir de umumi bahçe vardır.

Yoroz yolundan bahs edildiği sırada turuk-ı umumiye kadar haiz-i ehemmiyet olan bu husui yolun Fol kasabasından geçeceğini ve hitam-ı inşaatta kasabanın muntazam bir şose ile merkez-i vilayete merbut bulunacağı cihetle daha ziyade kesb-i ehemmiyet edeceğini söylemiş idik. Bu yolun Vakfikebir kazasına ait olan kısmından başka kazaca merkezden iki saat mesafede bulunan Tonya hududuna ve yine kasabadan ibtida etmek ve Kamuha denilen mevki' üzerinden geçmek şartıyla yine nahiye-i

مذکورہ حدودینہ قدر ایک بول یا بیلدینی کبھی قصبہ دن ایک بیچق ساعت مسافدہ کائن قوماندریہ و بر بیچق ساعت مسافدہ دوزلک نام موقعہ و اوچ ساعت بمندہ ادرہ بہ و اسکفیہ دن اوچ بیچق ساعت اوزاقده ساواروقسہ بہ کیدن بولردہ توسیع و تعمیر اولمشدر . مرکز قضاہ ۳۰ او ۲۰ خان ، ۱ حمام ، ۴۰ کارگیر و اخشاب دکان ۵۰۰ منازہ ، ۶۰ فرون ۶۰ قومو خانہ ، ۱ مسافر خانہ بولدیینی کچی کوبلردہ ۳۱۷۶ خانہ ، ۱ خان ، ۳ فرون ، ۱۰ قومو خانہ ، ۵۲ سود کرینی واردر .

وقف کبیر اہالیسی بک بیکاری ، قرہ طاغ یا بلالردن بشقہ یاز موسمندہ حیوانلرینی اوتلاتیق و سودلردن باغ و پیئر یا بقی ایچون کوشخانہ و قرہ احصار شرقی طرفلردہ کی یا بلالردہ کیدر لر .

قضانک باشلیجہ محصولات ارضیسی ، صر و قندق ایله فاصولیہ در . هر سنہ یوزسکان بیک او قہرادہ سندہ تازہ اوزوم حاصل اولمقدہ در . ولایتک احوال زراعیہ سنہ دائریازدیتمز فصل مخصوصدہ باغ پتشدیرمکہ بک زیادہ قابلیتی اولان بو طرفلردہ آسمہ لک قرہ آغاچلر اوزرینہ صاردیرلسی کچی بک فسار بر سکورہ نکدن صرف نظرلہ ایری بر یردہ و منتظام فاصلہ لردہ باغ دیکیلمسنی توصیہ ایتمش و بوندن بک بیوک استفادہ لر ایدیله جکئی سویلہ مش ایڈک . شورادہ بالناسبہ بو سوزلرمزنی تکرار ایتمک و بونی علاقہ دار اولان وقف کبیر اہالیسنک انظار دقتنہ تودیعی ایلمک ایسترز . اوزومدن بشقہ کراز ، الما ، ویشنہ ، آرمود ، انجیر ، جویر و امثالی میوہ لرلہ سبزمک انواعی واردر . اراضی نک طارلقندن و اصول زراعتک بک ابتدائی بر حالہ بولمئسندن دولابی آرہ و بقدای حاصلاتک اہمیتسز رادہ قالدیفنی سویلہ مکہ لزوم یوقدر .

محصولات حیوانیہ بہ کلنجہ : بونلرک اک اہمیتلیری ترہ یاغی ، بال ، بال ، موسی ، بالقی یاغی ، یومورطہ و پیئردن عبارتدر . محصولات صنایعیسی یوگدن معمول عبا ، کلیم و باشاق کچی ملبوسات و منسوجات عادیہ ایله ایپلکدن یا بدقلمری بعض شیلرہ منحصردر . ادخالات ائمہ سنک باشلیجہ سی استہلاکات داخلہ ایچون کثیریلان طوز ایلمہ مصر داریسی کچی شیلر و آروبا معمولاتی ملبوسات و اثاث پتیہ و صنایعہ مستعمل بعض خام اشیا و معادنر .

mezkure hududuna kadar iki yol yapıldığı gibi kasabadan iki buçuk saat mesafede kain Komandere'ye ve bir buçuk saat mesafede Düzlük nam mevki'e ve üç saat bu'dunda Edra'ya ve İskefiye ' den üç buçuk saat uzakta Savruksa 'ya giden yollar da tevsî' ve tamir olunmuştur.

Merkez-i kazada 35 ev, 2 han, 1 hamam, 45 kargir ve ahşap dükkan, 50 mağaza, 6 furun, 6 kahvehane. 1 misafirhane bulunduğu gibi köylerde de 3176 hane, 1 han, 3 furun, 10 kahvehane, 52 su değirmeni vardır.

Vakfikebir ahalişi Beypınarı, Karadağ yaylalarından başka yaz mevsiminde hayvanlarını otlatmak ve sütlerinden yağ ve peynir yapmak için Gümüshane ve Karahisar-ı şarki taraflarındaki yaylalara da giderler.

Kazanın başlıca mahsulat-ı arziyyesi mısır ve fındık ile fasulyedir. Her sene yüz seksen bin okka raddesinde taze üzüm hasıl olmaktadır. Vilayetin ahval-i ziraiyyesine dair yazdığımız fasl-ı mahsusta bağ yetiştirmeğe pek ziyade kabiliyeti olan bu taraflarda asmaların karaağaçlar üzerine sardırılması gibi pek fena bir görenekten sarf-ı nazarla ayrı bir yerde ve muntazam fasılalarda bağ dikilmesini tavsiye etmiş ve bundan pek büyük istifadeler edileceğini söylemiş idik. Şurada bi'l-münasebe bu sözlerimizi tekrar etmek ve bunu alakadar olan Vakfikebir ahalişinin enzar-ı dikkatine tevdi' eylemek isteriz. Üzümünden başka kiraz, elma, vişne, armud, incir, ceviz, ve emsali meyvelerle sebzenin enva'ı vardır. Arazinin darlığından ve usul-i ziraatin pek ibtidai bir halde bulunmasından dolayı arpa ve buğday hasılatının ehemmiyetsiz raddede kaldığını söylemeğe lüzum yoktur.

Mahsulat-ı hayvaniyyeye gelince: Bunların en ehemmiyetlileri tereyağı, bal, balmumu, balık yağı, yumurta ve peynirden ibarettir. Mahsulat-ı sanaiyyesi yünden ma'mül aba, kilim ve başlık gibi melbusat ve mensucat-ı adiyeye ile iplikten yaptıkları bazı şeylere münhasırdır. İdhalat emtiasının başlıcası istihlakat-ı dahiliyyeye için getirilen tuz ile mısır darısı gibi şeyler ve Avrupa ma'mulatı melbusat ve esas-ı beytiyye ve sanayi' de müsta'mel bazı ham eşya ve madendir.

OSMANLI BELGELERİNDE VAKFIKEBİR

-1-

2018

VAKFIKEBİR
BELEDİYESİ

Handwritten text in black ink, likely a title or introductory note, located below the main drawing.

Section of text with red headings and black body text, containing descriptive or instructional content.

Section of text with red headings and black body text, continuing the descriptive or instructional content.

Section of text with red headings and black body text, continuing the descriptive or instructional content.

Section of text with red headings and black body text, concluding the page's content.

OSMANLI BELGELERİNDE VAKFIKEBİR

-1-

2018

*Bu eser Vakfikebir'in düşman işgalinden
kurtuluşunun 100.yıldönümü anısına Vakfikebir
Belediyesi tarafından hazırlanmıştır.*

VAKFIKEBİR
BELEDİYESİ

© Tüm yayın hakları VAKFIKEBİR BELEDİYESİ 'ne aittir.
Tanıtım amacıyla yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının
yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

All publication rights are owned by VAKFIKEBİR
MUNICIPALITY. Except for small extracts for presentation,
it cannot be reproduced without written consent of the
publisher.

Yayına Hazırlayan-Editör / Prepared by - editor
Mehmet M. POLAT

Görsel Yönetmen / Art Director
Mustafa Özen

Koordinatör / Coordinator
Mehmet Kılıç

Yayına Hazırlık / Preparation for Press
Birand Yapım

Baskı ve Cilt / Print and Binding
Teknikbasım Matbaacılık
Y.Dudullu Mah. Necip Fazıl Bulvarı Cad. No:44
Keyap Çarşısı F1 Blok 93
Ümraniye İstanbul
+90 216 508 20 20
www.teknikbasim.com

VAKFIKEBİR BELEDİYESİ

**VAKFIKEBİR
BELEDİYESİ**

Çarşı Mah. Gülbahar Hatun Cad.
Belediye Binası 61400
Vakfikebir-Trabzon
T: +90 462 841 56 28
F: +90 462 841 51 02
www.vakfikebir.bel. tr
2018

امور عمومیه و مالیه هیئت تفتیشیه

UMUR-I UMUMIYE-I MALIYE HEYET-I TEFTİŞIYESI

طبرزدن ولایت

TRABZON VİLAYETİ

Lazistan Sancağı

طبرزدن ولایت

TRABZON VİLAYETİ

طبرزدن

TRABZON

۳

۳ SAAT

۷

7 SAAT

۲

2 SAAT

AKÇAABAT KAZASI

VAKFIKEBİR KAZASI

ŞARLI (BEŞKÖZÜ) NAHIYESİ

GÖRELE KAZASI

گومشانه سانقاگی

GÜMÜŞHANE SANCAĞI

BAHR-I SİYAH

OSMANLI ARŞİVİ

DH.ID

124-2 90 9

